

ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υψηλή ζήτηση, λείπουν τα χέρια...

Η αναντιστοιχία προσφοράς θέσεων εργασίας και ζήτησης προσωπικού αποτελεί τη μεγάλη πρόκληση της αγοράς εργασίας στην Κύπρο. Οι ανάγκες των επιχειρήσεων δεν καλύπτονται πλήρως, αναδεικνύοντας τις δυσκολίες στην αντιστοίχιση των διαθέσιμων ανέργων με τις απαιτήσεις των κενών θέσεων εργασίας. Σελ. 7

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

CASTLELAKE

Κοντά στην εξαγορά της easyJet

Η easyJet αποδέχθηκε επί της αρχής την πέμπτη προσφορά εξαγοράς της αμερικανικής επενδυτικής εταιρείας Castlelake. Η προσφορά στις 6,9 λίρες ανά μετοχή σε μετρητά απομείνει την αεροπορική στα 5,2 δισ. λίρες (6,9 δισ. δολ.). Το προτεινόμενο ντιλ έρχεται την ώρα που η εταιρεία αντιμετωπίζει την αύξηση του κόστους των καυσίμων και τη διαταραχή στη ζήτηση που προκλήσε ο πόλεμος στο Ιράν. Σελ. 10

ΤΖΕΦ ΜΠΕΖΟΣ

ΑΠΟ ΕΧΘΡΟΣ, ΠΙΣΤΟΣ ΣΥΜΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΜΠ

Σελ. 12

ΚΑΜΠΑΝΑΚΙ

ΔΥΟ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Σελ. 11

Καλά μαντάτα από ESM για το δημόσιο χρέος

Μάγκης Κεραυνός στην «Κ»: Η έκθεση επιβεβαιώνει την αποτελεσματική οικονομική πολιτική

Τη σταθερή πορεία της κυπριακής οικονομίας, σε μια περίοδο αυξημένων προκλήσεων για την Ευρωζώνη, επιβεβαιώνει η τελευταία έκθεση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM). Στην έκθεση Euro Area Stability Watch του ESM για το 2026, διατυπώνονται έντονες ανησυχίες για την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ευρωζώνης, λόγω των σοβαρών

γεωπολιτικών εξελίξεων, επισημαίνοντας τα περιορισμένα αποθέματα ασφαλείας και χωρίς να αποκλείει το ενδεχόμενο ύφεσης. Ωστόσο, για την Κύπρο, η έκθεση τονίζει ότι αποτελεί τη μεγάλη εξαίρεση, λόγω της σταθερής και σημαντικής μείωσης του δημόσιου χρέους και της διατήρησης πλεονασματικών προϋπολογισμών. Απαντώντας ερωτήσεις της

«Κ», ο υπουργός Οικονομικών Μάγκης Κεραυνός υπέδειξε ότι η έκθεση του ESM αποτελεί ακόμη μία σημαντική επιβεβαίωση της ορθής και αποτελεσματικής οικονομικής πολιτικής που ακολουθούν η κυβέρνηση και το υπουργείο Οικονομικών. Οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του χρέους στην Ευρωζώνη είναι αυξημένοι, σύμφωνα με τον ESM. Αρκετές χώρες με ήδη

υψηλό χρέος προβλέπεται να συνεχίσουν να παρουσιάζουν μεγάλα ελλείμματα και να έχουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες, γεγονός που τις καθιστά όλο και πιο ευάλωτες σε δυσμενείς διαταραχές της αγοράς. Αντίθετα, αρκετές από τις πρώην χώρες του προγράμματος του ESM προβλέπεται να διατηρήσουν το δημόσιο χρέος σε καθοδική πορεία. Σελ. 4

Τα δώρα του πλανητάρχη στον Ερντογάν

«Είμαστε δύο υπέροχοι φίλοι. Ο Ερντογάν κάνει εξαιρετική δουλειά. Σας σέβονται σε όλο τον κόσμο», είπε ο πλανητάρχης στον Τούρκο πρόεδρο κατά τη χθεσινή τους συνάντηση στο πλαίσιο της 36ης Συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ. Ο Αμερικανός πρόεδρος άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο πώλησης F-35 στην Τουρκία, χωρίς ωστόσο να δεσμευτεί, ενώ αναφέρθηκε και στις κυρώσεις CAATSA, λέγοντας ότι η Ουάσινγκτον δεν θέλει να επιβάλλει κυρώσεις στους φίλους της. Η αναφορά αυτή ήταν από τις πιο πικρές στιγμές της συνάντησης, καθώς η Άγκυρα επιδιώκει εδώ και χρόνια την άρση των αμερικανικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν μετά την αγορά των ρωσικών S-400. Η υπόθεση αυτή οδήγησε και στην απομάκρυνση της Τουρκίας από το πρόγραμμα των F-35, προκαλώντας βαθύ ρήγμα στις αμυντικές σχέσεις Άγκυρας - Ουάσινγκτον. «Το θέμα των F-35 δεν είναι νέο για εμάς. Το είχαμε συζητήσει και παλαιότερα με τις ΗΠΑ. Είχαμε πάρει υπόσχεση για τα 5 αεροσκάφη και ο κ. Τραμπ έχει επίσης δώσει τον λόγο του. Ο Τραμπ κρατά πάντα τον λόγο του. Πιστεύω ότι από τη Σύνοδο θα βγει μια ευνοϊκή απόφαση», δήλωσε με νόημα ο Τούρκος πρόεδρος. Σελ. 5

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Όταν είσαι τρεις φορές πιο ακριβός

Η κυπριακή είναι μια μικρή, απομακρυσμένη και ανοικτή οικονομία επηρεαζόμενη στις Υπηρεσίες. Οι Υπηρεσίες χρειάζονται ενέργεια 24/7 για να παρέχονται αδιάλειπτα. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι το φθινό ρεύμα αποτελεί οξυγόνο για κάθε οικονομία υπηρεσιών. Οικονομίες εστιασμένες αποκλειστικά στις Υπηρεσίες χρειάζονται φθινό ρεύμα για να προσφέρουν ιατρικές, ξενοδοχειακές, επαγγελματικές και τεχνολογικές υπηρεσίες.

Η «βιομηχανία» του τουρισμού χρειάζεται φθινό ρεύμα για να καλύψει ενεργόβρες ανάγκες όπως κλιματισμός, αφαλάτωση, πλυντήρια και πισίνες. Υπολογίζεται ότι το κόστος ενέργειας σε μια ξενοδοχειακή μονάδα μπορεί να φτάσει μέχρι και το 25% των λειτουργικών εξόδων. Η Κύ-

προς, δυστυχώς, υποφέρει από ακριβό ρεύμα καθιστώντας την μη ανταγωνιστική σε σχέση με τους γείτονες. Συγκεκριμένα, η κιλοβατώρα στην Κύπρο τιμολογείται στα €0,28, ενώ έχουμε στο Ισραήλ €0,16, στην Ελλάδα €0,20, στην Αίγυπτο €0,04 και στην Τουρκία €0,11.

Στόχος όλων των κυβερνήσεων διαχρονικά ήταν η μείωση της τιμής του ηλεκτρισμού. Όλες οι προσπάθειες έπεσαν στο κενό, αφού προηγουμένως «φούσκωσαν» με σημαντικό κόστος τον λογαριασμό. Για παράδειγμα, ο «Προμηθέας» που «κάθεται» στη Μαλαισία εδώ και καιρό κοστίζει \$200.000 τον μήνα. Πρόκειται για το FSRU πλοίο ως μέρος της υποδομής στο Βασιλικό που βαρύνεται από καθυστερήσεις, σκάνδαλα και υπερβάσεις. Η παρούσα κυβέρνηση υποσχέθη-

κε φθινό ρεύμα και έθεσε το ζήτημα για πρώτη φορά ψηλά στην ατζέντα. Δυστυχώς και αυτή η θλιβεία ολοκληρώνεται χωρίς να επιτευχθεί το ζητούμενο. Συγκεκριμένα, ο αρμόδιος υπουργός σε κυριακάτικη συνέντευξη στην Καθημερινή δήλωσε πως θα πρέπει να αναμένεται μικρή μείωση της τιμής μόλις εγκατασταθούν οι μπαταρίες που θα επιτρέψουν μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ. Για μια πιο ουσιαστική μείωση, θα πρέπει κατά τον υπουργό να αναμένουμε την υποδομή στο Βασιλικό συμπεριλαμβανομένου του FSRU (θα οριστικοποιηθούν μέχρι το τέλος του έτους οι όροι του διαγωνισμού) πράγμα που θα επιτρέψει στην ΑΗΚ να χρησιμοποιεί φυσικό αέριο για ηλεκτροπαραγωγή.

Την τελευταία 7ετία οι καταναλωτές έχουν επιβαρυνθεί με €1,25 δισ.

για δικαιώματα ρύπων στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της Ε.Ε. Η «συμβατική πλειονότητα» αυτών των προστίμων αφορά στη χρήση μαζούτι και diesel από τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς. Συνεπώς, η εξίσωση ακριβό ρεύμα στην Κύπρο είναι πολυδιάστατη, αφού κάθε που υποτίθεται βρίσκεται η λύση αυτό που ακολουθεί είναι καθυστερήσεις, υπερβάσεις και νέο φούσκωμα του λογαριασμού. Σημαντικές κρίνονται οι αναφορές για το καλώδιο υποθαλάσσιας διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης αφού, όπως παραδέχθηκε, δεν θα συνεισφέρει στη μείωση του κόστους αλλά θα προσφέρει στην επάρκεια. Με βάση την τελευταία ενημέρωση, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα εκδώσει το τελικό κόστος υλοποίησης, που σύμφωνα με τις δεσμεύσεις

θα καλυφθεί αναλογικά 65:35 από Κύπρο και Ελλάδα μετά την αφαίρεση €637 εκατ. που έχουν παραχωρηθεί ως χορηγία. Ο λογαριασμός ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο παραμένει ψηλός και διαχρονικά επιβαρύνεται από ευφάνταστες ιδέες, μελέτες σκοπιμότητας, αστοχίες, μεγαλοιδεατισμούς και πρόστιμα. Τα επόμενα 1-2 χρόνια θα είναι σημαντικά, γιατί θα καταδειχθούν αν μπορούμε να ξεφύγουμε από το μαζούτι και το diesel και να οδεύσουμε στη νέα εποχή.

Εφόσον και αυτή η προσπάθεια αποτύχει, θα παγιωθούν ως ένας μη ανταγωνιστικός προορισμός, που καμιά amazon δεν θα τολμήσει ποτέ να εγκαταστήσει data center σε μια χώρα που το κόστος ηλεκτρισμού είναι από διπλάσιο μέχρι τριπλάσιο των πολύ κοντινών γειτόνων.

EUROBANK

Επιστροφή

Κατέβασε το app, πλήρωσε με κάρτα & κέρδισε ευρώ Επιστροφή σε Κύπρο & Ελλάδα!

Πλήρωσε με κάρτα Eurobank σε 800+ σημεία πώλησης στην Κύπρο και 8500+ στην Ελλάδα και κέρδισε ευρώ Επιστροφή, απευθείας στον λογαριασμό σου.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. eurobank.cy/epistrofi

Κατέβασε το Επιστροφή app και ξεκίνα να κερδίζεις!

Στα χαρακώματα «για τον χαμένο παράδεισο»

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Πολλά ελέχθησαν και γράφτηκαν για τη νέα έκθεση «A Slight Indisposition» που εγκαινιάστηκε στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας – NiMAC, συνεργασία Ίδρυμα Πιερίδη, με αφορμή το έργο του Τ/κ εικαστικού Εμίν Σιζενέλ με τίτλο «A Lost Moment». Το εν λόγω έργο αγοράστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2007 και έκτοτε ανήκει στην Κρατική Συλλογή Έργων Τέχνης, και υποθέτω ότι γνώριζαν και τότε ότι ο κ. Σιζενέλ είναι ο δημιουργός της σημαίας του ψευδοκράτους. Επίσης, ο συγκεκριμένος ζωγράφος είχε εκθέσει και στην γκαλερί Αργώ, το 2004, και έκτοτε έργα του έχουν εκτεθεί ξανά και ξανά.

Στην εν λόγω έκθεση όμως συμμετέχουν κυρίως καλλιτέχνες που δραστηριοποιούνται στα Κατεχόμενα (Τούρκοι, Τ/κ ή άλλες εθνικότητες), καθώς και τρεις Ε/κ, η επιμελητική ομάδα είναι Τ/κ και γενικά η έκθεση είναι, στη δική μου ανάγνωση τουλάχιστον, μία γνωριμία με το Τ/κ εικαστικό περιβάλλον, μέσα από ένα φιλοσοφικό υπόβαθρο, και ξεχωρίζω την πρόταση από το δελτίο Τύπου «Αντλώντας έμπνευση από θεμελιώδη κείμενα της μυθολογίας, της οικολογίας, της φιλοσοφίας του γίγνεσθαι, και από θεωρίες ψυχολογικής μεταμόρφωσης που αντιλαμβάνονται τη ζωή ως συνεχή διαδικασία παρά ως αλληλουχία σταθερών ταυτοτήτων, η έκθεση «A slight indisposition» διερευνά τον τρόπο με τον οποίο τα σώματα, οι μνήμες, τα περιβάλλοντα και οι κοινωνικές και πολιτισμικές πραγματικότητες αναδιαμορφώνονται διαρκώς μέσα από τις μεταξύ τους σχέσεις».

Το καφκικό λογοτεχνικό περιβάλλον, η μεταμορφώση, οι εναλλαγές, όλα αυτά και άλλα πολλά, εμπνέουν τους καλλιτέχνες για να δείξουν μεταξύ άλλων και τη δυσαρμονία, τη ρευστότητα, το έτσι και το αλλιώς του τόπου, τις σχέσεις των ανθρώπων του νησιού, μέσα κυρίως από τα μάτια των Τ/κ ή των καλλιτεχνών που εργάζονται στα Κατεχόμενα. Είναι χρησιμική και αυτή η ματιά και η έκθεση θα πρέπει κατά τη γνώμη μου να ιδωθεί μέσα από αυτό το πρίσμα και έχοντας υπόψη μας τη διφυές πρόσωπο της έκθεσης,

εικαστική και πολιτική, γιατί θεωρώ βέβαιο – και νομίζω πως δεν διαρρηγνύω ανοικτές θύρες – ότι στο NiMAC γίνεται μία ιδιαίτερη πολιτική συζήτηση, μέσω της τέχνης. Και για τούτο θεωρώ πως είναι απαραίτητο να ζητείται η θέση του Δήμου Λευκωσίας, ή του υφυπουργείου Πολιτισμού, αναμένοντας να ακούσει ο καθένας ό,τι ταιριάζει με τα πολιτικά του πιστεύα. Άλλωστε, δεν νομίζω κάποιος να ανέμενε να ακούσει από τον δήμαρχο Λευκωσίας ή τον υφυπουργό Πολιτισμού «να κατέβει το έργο» ή κάτι παρόμοιο – θα ήταν ανεπίτρεπτο. Οι τοποθετήσεις τους λοιπόν μοιραία θα ήταν «κάπου στη μέση» και πολύ σωστά, κατά τη γνώμη μου. Λόγο και ρόλο σε εκθέσεις, έστω και με πολιτική χροιά, έχουν μόνο καθορισμένα και όχι Δημοκρατίες.

Η παρουσία λοιπόν του Εμίν Σιζενέλ στην έκθεση του NiMAC γιατί ερέθισε κάποιους; Δεν το καταλαβαίνω ακριβώς και ειλικρινά δεν έχω απάντηση. Δεν ξέρω αν «ξεπλένεται» ο κ. Σιζενέλ με την παρουσία του σε μία έκθεση στην Ε/κ πλευρά, δεν ξέρω επίσης αν ο ζωγράφος είναι υπέρμαχος της συμβίωσης με τους Ε/κ, αν θέλει την επανένωση ή όχι ή χρησιμοποιεί κατά το δοκούν τη Δημοκρατία και τις δομές της. Δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να μπαίνουμε σε θέσεις μάχης και οι μεν να είναι «Σιζενελομάχοι» και οι δε «Σιζενελολάτρεις». Άραγε έχουμε ξεκαθαρίσει μέσα μας και γνωρίζουμε επακριβώς τι πρέπει ο Εμίν Σιζενέλ και είμαστε βέβαιοι ότι καταλαβαίνουμε την εικαστική του γλώσσα; Για να το πούμε θα πρέπει να τον διαβάσουμε, να τον ακούσουμε, ο καλλιτεχνικός του λόγος και ο τρόπος έκφρασής του να γίνει δημόσιος. Μετά ως πούμε ότι δεν πρέπει να εκθέτει στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά να έχουμε επεκτερίσματα. Επίσης, να τηρούμε τα ίσα για όλους και ό,τι θέλουμε εμείς απ' εδώ να διέκοψουμε και απ' εκεί. Και ίσως με την εικαστική γλώσσα – όσο δυσνόητη και να είναι ή να την κάνουν να φαίνεται, να μπορούμε επιτέλους και να συνεννοηθούμε και να κατανοήσουμε ο ένας τον άλλο.

Ο Sylvain Rifflet έρχεται στο Windcraft Music Fest στα Κατύδατα και παρουσιάζει το νέο τρίο με σαξόφωνο, συνθεσάιζερ και ντραμς, ενώ τονίζει με τα πολιτικά του πιστεύα. Άλλωστε, δεν νομίζω κάποιος να ανέμενε να ακούσει από τον δήμαρχο Λευκωσίας ή τον υφυπουργό Πολιτισμού «να κατέβει το έργο» ή κάτι παρόμοιο – θα ήταν ανεπίτρεπτο. Οι τοποθετήσεις τους λοιπόν μοιραία θα ήταν «κάπου στη μέση» και πολύ σωστά, κατά τη γνώμη μου. Λόγο και ρόλο σε εκθέσεις, έστω και με πολιτική χροιά, έχουν μόνο καθορισμένα και όχι Δημοκρατίες.

– Αυτή είναι η πρώτη σας φορά στην Κύπρο; Είχατε την ευκαιρία να ακούσετε κυπριακή μουσική πριν;

– Ναι, είναι η πρώτη μου φορά στην Κύπρο και χαίρομαι πολύ που βρίσκομαι εδώ. Είχα κάποια γνώση της κυπριακής παραδοσιακής μουσικής πριν έρθω, αλλά το να βρίσκομαι εδώ της δίνει μια εντελώς διαφορετική διάσταση. Είμαι πάντα περίεργος να ανακαλύψω τις τοπικές μουσικές παραδόσεις επειδή αντανάκλουν την ιστορία, τη γλώσσα και τον τρόπο ζωής ενός πολιτισμού. Ελπίζω να έχω την ευκαιρία να ακούσω μουσικούς να παίζουν ζωντανά κατά τη διάρκεια της διαμονής μου.

– Μπορείτε να μας πείτε περισσότερα για το νέο τρίο με σαξόφωνο, συνθεσάιζερ και ντραμς...;

– Αυτό το τρίο είναι ένας συναρπαστικός χώρος για εξερεύνηση. Ο συνδυασμός σαξόφωνα, συνθεσάιζερ και ντραμς δημιουργεί ένα πολύ ανοικτό ηχητικό τοπίο όπου οι ακουστικοί και οι ηλεκτρονικοί ήχοι αλληλεπιδρούν συνεχώς.

– Ανακαλύψατε μια νέα μουσική ιδιομορφία;

– Αντί να ακολουθώ μια εντελώς νέα διαδρομή, θα έλεγα ότι είναι μια φυσική συνέχεια του ενδιαφέροντός μου για τον αυτοσχεδιασμό, την υφή, τον ρυθμό και τη συλλογική ακρόαση. Κάθε έργο ανοίγει νέα ερωτήματα και αυτό είναι που κρατά τη μουσική ζωντανή για μένα.

– Πόσες μουσικές περιοχές παραμένουν ανεξερεύνητες;

– Νομίζω ότι υπάρχουν άπειρες. Ακόμα

και με τους ίδιους τρεις μουσικούς και τα ίδια όργανα, δεν παίζεις ποτέ την ίδια μουσική δύο φορές. Η ανακάλυψη δεν αφορά μόνο την επινόηση νέων στυλ, αλλά και την εύρεση νέων τρόπων ακρόασης, αλληλεπίδρασης και έκφρασης συναισθημάτων. Η μουσική είναι μια ατελείωτη περιοχή επειδή η ανθρώπινη φαντασία είναι ατελείωτη.

– Το εξεζητημένο στη μουσική και στον μουσικό τι ρόλο μπορεί να παίξει;

– Δεν νομίζω ότι ένας εξεζητημένος χαρακτήρας είναι απαραίτητος. Σημαντική

είναι η αυτοπεποίθηση – πρέπει να πιστεύεις σε αυτό που κάνεις – αλλά η μουσική απαιτεί επίσης ταπεινότητα. Κάθε παράσταση σου υπενθυμίζει ότι μαθαίνεις συνεχώς. Οι καλύτεροι μουσικοί που γνωρίζω είναι συνήθως οι πιο περιεργοί και οι πιο ανοικτοί στο να εκπλαγούν οι ίδιοι.

– Έχει το κοινό στις μέρες μας τον χρόνο να ακούσει πιο «σωστά» και προσεκτικά;

– Ζούμε σε έναν κόσμο όπου η προσοχή αμφισβητείται συνεχώς, επομένως η βαθιά ακρόαση ίσως έχει γίνει πιο δύσκολη. Αλλά πιστεύω επίσης ότι το κοινό

αναζητεί ουσιαστικές εμπειρίες περισσότερο από ποτέ. Όταν οι άνθρωποι έρχονται σε μια συναυλία, συχνά θέλουν να αποσυνδεθούν από τους καθημερινούς περισπασμούς και να βυθιστούν πραγματικά στη μουσική. Ως μουσικοί είναι δική μας ευθύνη να δημιουργήσουμε έναν χώρο όπου μπορεί να συμβεί αυτό το είδος προσεκτικής ακρόασης.

«Κάθε έργο ανοίγει νέα ερωτήματα και αυτό είναι που κρατά τη μουσική ζωντανή για μένα».

«Νομίζω ότι υπάρχουν άπειρες. Ακόμα και με τους ίδιους τρεις μουσικούς και τα ίδια όργανα, δεν παίζεις ποτέ την ίδια μουσική δύο φορές».

«Είμαι πάντα περίεργος να ανακαλύψω τις τοπικές μουσικές παραδόσεις επειδή αντανάκλουν την ιστορία, τη γλώσσα και τον τρόπο ζωής ενός πολιτισμού. Ελπίζω να έχω την ευκαιρία να ακούσω μουσικούς να παίζουν ζωντανά κατά τη διάρκεια της διαμονής μου» λέει ο σαξοφωνίστας Sylvain Rifflet.

ΜΑΡΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

Urban Kaleidoscope

Η Gallery 45 παρουσιάζει την ομαδική έκθεση Urban Kaleidoscope: Μια πολυδιάστατη εξερεύνηση της σύγχρονης αστικής ζωής. Η έκθεση «Urban Kaleidoscope» συγκεντρώνει έργα δεκά τοπικών και διεθνών καλλιτεχνών σε μια πολυδιάστατη παρουσίαση που διερευνά τη δυναμική σχέση μεταξύ της τέχνης και της αστικής ζωής. Μέσα από εικονογράφηση, γλυπτική, ζωγραφική και έργα εμπνευσμένα από το street art, η έκθεση εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι πόλεις διαμορφώνουν την καλλιτεχνική έκφραση, ενώ παράλληλα επαναπροσδιορίζονται μέσα από τη μοναδική εικαστική γλώσσα κάθε δημιουργού. Στην έκθεση συμμετέχουν καλλιτέχνες από Κύπρο, Ελλάδα, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Λίβανο, Ιταλία, Ιράν και Ηνωμένες Πολιτείες, παρουσιάζοντας ένα ευρύ φάσμα πολιτισμικών καταβολών και καλλιτεχνικών προσεγγίσεων. Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες: Alexander Charriol, Anna Mari, Donforty, Hanie Soltani, Iacovos Loizou, Nadine Chabarekh, Rooya Razi, Raya Matta, Sylvester Gauvrit και Thomas Iser. Εγκαινιά Τετάρτη 8 Ιουλίου, ώρα 6:00 μ.μ. Οδός Αγίου Ανδρέα 45, Λεμεσός.

BRIDGING THE GAP

Ο τίτλος «Bridging the Gap» της φετινής κεντρικής παράστασης της ομάδας 14+ ταυτόχρονα σηματοδοτεί τον λόγο ύπαρξης μιας πολύχρονης προσπάθειας κάτι παραπάνω από αναγκαίας για την ανάπτυξη του σύγχρονου χορού στην Κύπρο. Μιας προσπάθειας που υποκαθιστά και καλύπτει απούσες επί χρόνια υποδομές, επενδύοντας στη διάθεση

Η έκθεση «Urban Kaleidoscope» συγκεντρώνει έργα δεκά τοπικών και διεθνών καλλιτεχνών σε μια πολυδιάστατη παρουσίαση που διερευνά τη δυναμική σχέση μεταξύ της τέχνης και της αστικής ζωής.

προσφοράς, την αστείρευτη βούληση και τον υψηλό επαγγελματισμό των δασκάλων χορογράφων και χορευτών/χορευτριών μελών του δραστηρίου Dance Lab Nicosia. Οι οποίοι/οποίες θέλουν για τη νέα σύγχρονη χορευτική γενιά του τόπου, τα εφόδια που οι ίδιοι/ίδιες

προσφοράς, την αστείρευτη βούληση και τον υψηλό επαγγελματισμό των δασκάλων χορογράφων και χορευτών/χορευτριών μελών του δραστηρίου Dance Lab Nicosia. Οι οποίοι/οποίες θέλουν για τη νέα σύγχρονη χορευτική γενιά του τόπου, τα εφόδια που οι ίδιοι/ίδιες

Προβάλλεται στον κινηματογράφο «Πάνθεον» από τις 4 Ιουλίου το κλασικό αριστούργημα του Αλμπέρ Καμύ «Ο ξένος», που μεταφέρεται στη μεγάλη οθόνη από τον Francois Ozon.

στη προσπάθειά τους να ακολουθήσουν τον πολύ δύσκολο σύγχρονο χορευτικό δρόμο σε σημαντικό βαθμό στερήθηκαν. Επίτά ξεχωριστά και συνάμα συμπληρωματικά ως προς το θέμα και το περιεχόμενό τους κομμάτια συναρθώνουν την παράσταση και υπόσονται

μια πραγματική πανδαισία στο Κυπριακό κοινό. Παρασκευή 10 Ιουλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο, Νέας Έγκωμης 8 Λευκωσία. Εισιτήρια πωλούνται καθημερινά 10-13.00 στο ταμείο του θεάτρου και στην είσοδο την μέρα της παράστασης.

Οι καλοκαιρινές προβολές του ISFFC

Το 16ο Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου ετοιμάζεται για την έναρξή του το φθινόπωρο, ωστόσο το καλοκαίρι δίπλα στη θάλασσα αποτελεί για ακόμη μια χρονιά την καλύτερη αφορμή για να θυμηθούμε κάποιες από τις ταινίες της περσινής επιλογής. Πέντε ταινίες από τη Φινλανδία, την Κύπρο, την Ολλανδία, τη Γαλλία και τον Λίβανο επιστρέφουν για μία βραδιά στο Θεατρικό του Μόλου στη Λεμεσό. Πέντε ταινίες με διαφορετικές ιστορίες που προσεγγίζουν τον κόσμο γύρω μας με χιούμορ, ευαισθησία και ανησυχία. Όλες οι ταινίες προβάλλονται στην αυθεντική τους γλώσσα με αγγλικούς υπότιτλους. Οι προβολές δεν είναι κατάλληλες για άτομα κάτω των 18 ετών. Ελεύθερη είσοδος για όλους. Παρασκευή 10 Ιουλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Θεατρικό Μόλο, Λεμεσός

«Ο ξένος» στο Πάνθεον

Προβάλλεται στον κινηματογράφο «Πάνθεον» από τις 4 Ιουλίου μία από τις πιο εμβληματικές ιστορίες του 20ού αιώνα, «Ο ξένος». Το κλασικό αριστούργημα του Αλμπέρ Καμύ μεταφέρεται στη μεγάλη οθόνη από τον Francois Ozon, σε μια νέα κινηματογραφική προσέγγιση που κινείται ανάμεσα σε υπεραξιακό δράμα, αστυνομικό θρίλερ και δικαστική ταινία. Με φόντο το Αλγέρι της δεκαετίας του '30, «Ο ξένος» παρακολουθεί έναν άνθρωπο που δεν παίζει το παιχνίδι των κοινωνικών συμβάσεων, γι' αυτό γίνεται ξένος μέσα στον ίδιο του τον κόσμο.

Προβολές από 4 έως 15 Ιουλίου, καθημερινά στις 8:30 μ.μ. και Σαββατοκύριακα στις 6:00 και 8:30 μ.μ.

Φεστιβάλ Σατιρικού Θεάτρου

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει από τις 7 Ιουλίου το Φεστιβάλ Σατιρικού Θεάτρου 2026, με ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει επτά παραγωγές, αναδεικνύοντας ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων θεατρικών και παραστατικών προσεγγίσεων. Το Φεστιβάλ ανοίγει με το «Hear Me Raw», μια σατιρική κωμωδία γύρω από τη βιομηχανία της ευεξίας και την εμμονή με την «τέλεια» υγιεινή ζωή. Ακολουθεί, στις 10 Ιουλίου η παιδική παράσταση «Η Αλίκη στη Χώρα του Ποδοσφαίρου» αλλά με χιούμορ και φαντασία για την αυτοεκτίμηση, την αποδοχή και τη δύναμη της προσπάθειας, ενώ την ίδια ημέρα το Sessions συνδυάζει κίνηση και λόγο. Στις 11 Ιουλίου, η «Ηλέκτρα Ατίτλη» προτείνει μια σύγχρονη, περιματωμένη και εικαστική επαναπροσέγγιση της Ηλέκτρας μέσα από το γυναικείο και το κουβέρ βλέμμα. Στις 13 Ιουλίου, το «Paraphernalia» παρακολουθεί δύο μορφές που προσπαθούν να δώσουν νόημα σε έναν κόσμο που έχει χάσει τα σταθερά του σημεία. Στις 14 Ιουλίου, τα «Φλατ Παπούτσια» παρουσιάζουν με ωμό χιούμορ, μουσική και εξομολογητική διάθεση τις αντιφάσεις της ζωής στα τριάντα. Το Φεστιβάλ ολοκληρώνεται στις 17 Ιουλίου με το «Ημερολόγιο in Progress», μια παράσταση για τη μοναξιά, την αγωνία της ύπαρξης και τα εσωτερικά «τέρατα» που κουβαλάμε. Εισιτήρια www.soldoutticketbox.com | Εισιτήρια θα διατίθενται και στην είσοδο του θεάτρου την ημέρα κάθε παράστασης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπίδου 2 & Λεωφ. Λυκαβηπού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΙΔΟΠΡΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφημένο ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ένα Καλοκαίρι Γεμάτο Εμπειρίες στο Cap St Georges Hotel & Resort

Υπάρχουν προορισμοί που προσφέρουν απλώς διακοπές και υπάρχουν προορισμοί που δημιουργούν αναμνήσεις που μένουν για πάντα.

* * * * *

Στη μαγευτική δυτική ακτή της Κύπρου, εκεί όπου η θάλασσα συναντά το μοναδικό φυσικό τοπίο του Ακάμα, το Cap St Georges Hotel & Resort σας προσκαλεί να ζήσετε ένα καλοκαίρι γεμάτο χαλάρωση, πολυτέλεια και αυθεντικές εμπειρίες. Αυτό το καλοκαίρι, επωφεληθείτε από εκπτώσεις έως 30% για διαμονή 3, 5 ή 7 διανυκτερεύσεων, απολαμβάνοντας παράλληλα ημιδιατροφή, ενώ παιδιά έως 13 ετών διαμένουν και γευματίζουν δωρεάν, κάνοντας τις οικογενειακές αποδράσεις ακόμη πιο προσίτες και ξέγνοιαστες. Η προσφορά ισχύει από τις 11 Ιουνίου έως τις 31 Αυγούστου 2026.

* * * * *

Κάθε ημέρα ξεκινά με ανεμπόδιση θέα στη Μεσόγειο και συνεχίζεται με στιγμές χαλάρωσης στις εντυπωσιακές εγκαταστάσεις του resort, στις πισίνες ή στις δύο ξεχωριστές παραλίες του, την Kafizis Beach και την Olive Tree Beach, με τα κρυστάλλινα νερά και το ειδυλλιακό φυσικό περιβάλλον. Για τους μικρούς επισκέπτες, το Cap St Georges προσφέρει αμέτρητες επιλογές διασκέδασης. Το Mini Club για παιδιά ηλικίας 3 έως 12 ετών προσφέρει δημιουργικές δραστηριότητες και παιχνίδια σε ασφαλές περιβάλλον, ενώ το Kids Open Cinema χαρίζει μοναδικές βραδιές κάτω από τα αστέρια. Οι έφηβοι μπορούν να απολαύσουν ατελείωτες ώρες ψυχαγωγίας στο Games Lounge.

* * * * *

Από τον Αύγουστο του 2026, μία ακόμη συναρπαστική εμπειρία θα προστεθεί στο resort με τη λειτουργία του νέου Water Park, το οποίο αναμένεται να αποτελέσει σημείο αναφοράς για μικρούς και μεγάλους.

* * * * *

Η γαστρονομία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εμπειρίας στο Cap St Georges. Στο Kohili πρωταγωνιστούν τα φρέσκα θαλασσινά και οι μεσογειακές γεύσεις, στο Savori η αυθεντική ιταλική κουζίνα, ενώ το Bonsai ταξιδεύει τους επισκέπτες σε εκλεκτές ασιατικές γαστρονομικές επιλογές. Για τις βραδινές ώρες, το Chroma Lounge & Bar προσφέρει το ιδανικό σκηνικό για ένα ποτό με φόντο το εντυπωσιακό ηλιοβασίλεμα.

* * * * *

Όσοι αναζητούν περισσότερη δράση μπορούν να επισκεφθούν το Top Golf Venue in Cyprus, το μοναδικό στο είδος του στην Κύπρο, ενώ για στιγμές απόλυτης χαλάρωσης το Cleopatra Spa προσφέρει μια ολοκληρωμένη εμπειρία ευεξίας και αναζωογόνησης.

* * * * *

Πέρα από το resort, οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν την αυθεντική πλευρά της Κύπρου μέσα από εκδρομές στον Ακάμα, θαλάσσιες εξορμήσεις, ιππασία, ποδηλασία, επισκέψεις σε σινοποιεία και γευστικές εμπειρίες με τοπικά προϊόντα.

* * * * *

Είτε πρόκειται για οικογενειακές διακοπές, είτε για μια ρομαντική απόδραση, είτε απλώς για λίγες ημέρες ξεκούρασης, το Cap St Georges Hotel & Resort προσφέρει το ιδανικό περιβάλλον για ένα αξέχαστο καλοκαίρι.

* * * * *

Αυτό το καλοκαίρι, μείνετε λίγο περισσότερο, χαλαρώστε λίγο περισσότερο και απολαύστε κάθε στιγμή στο Cap St Georges Hotel & Resort.

Ανευ όρων η μείωση χρέους της Κύπρου

Πώς σχολιάζει ο ΥΠΟΙΚ στην «Κ» την έκθεση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Περίπου το ήμισυ όλων των χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των πέντε κρατών μελών που έχουν λάβει βοήθεια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM), μεταξύ τους και η Κύπρος, κατάφεραν να μειώσουν το δημόσιο χρέος και να περιορίσουν τα ελλείμματα μετά την πανδημία, χάρη στη σταθερή ανάκαμψη και τις αυξανόμενες φορολογικές εισπράξεις. Την ίδια ώρα, σύμφωνα με την έκθεση Euro Area Stability Watch του ESM για το 2026, ακόμα και στο δυσμενές σενάριο, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις μη καλυπτόμενες στρατιωτικές δαπάνες, το δημόσιο χρέος θα αυξάνεται για όλες τις χώρες έως το 2035, με εξαίρεση δύο χώρες, την Κύπρο και την Ελλάδα.

Εστιάζοντας στα του δυσμενούς σεναρίου των προβλέψεων του Μηχανισμού, τονίζεται πως οι άμεσες δημοσιονομικές επιπτώσεις των γεω-

Οι διαταραχές αποσταθεροποιούν περαιτέρω την πορεία του χρέους στις περισσότερες χώρες, όχι όμως και στην Κύπρο, σύμφωνα με τον ESM.

πολιτικών εντάσεων και των δευτερογενών επιδράσεων από την ανατιμολόγηση των περιουσιακών στοιχείων στις ΗΠΑ είναι σχετικά περιορισμένες, μετριαζόμενες από τον πληθωρισμό. Στο δυσμενές μακροοικονομικό σενάριο και χωρίς αλλαγές στην πολιτική, τα εθνικά ελλείμματα και τα επίπεδα του δημόσιου χρέους μεταβάλλονται μόνο οριακά σε σχέση με τις βασικές προβλέψεις έως το 2027. Συνάμα, όπως περιγράφει ο ESM, η ασθενέστερη οικονομική δραστηριότητα περιορίζει τα φορολογικά έσοδα, αλλά αυτή η επίδραση αντισταθμίζεται από τον υψηλότερο πληθωρισμό. Πρόσθετα, οι πρωτογενείς δαπάνες παραμένουν σε γενικές γραμμές αμετάβλητες, καθώς οι περισσότερες μεγάλες κατηγορίες δαπανών δεν επηρεάζονται από τις οικονομικές συνθήκες. Μετάξύ των χωρών, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις είναι άνισες, αντανακλώντας τη σοβαρότητα του δυσμενούς σεναρίου, ενώ οι συνολικές ανάγκες χρηματοδότησης

Σε ένα σενάριο χωρίς αλλαγή πολιτικής, το συνολικό δημόσιο χρέος στη ζώνη του ευρώ θα αυξηθεί από επίπεδα κοντά στο 90% του ΑΕΠ το 2025 σε 103% του ΑΕΠ έως το 2035.

της ζώνης του ευρώ αυξάνονται στο 19% του ΑΕΠ, ωθώντας προς τα πάνω τα περιθώρια των κρατικών ομολόγων. Μακροπρόθεσμα, όπως αναφέρεται στην έκθεση, οι διαταραχές αποσταθεροποιούν περαιτέρω την πορεία του χρέους στις περισσότερες χώρες. Το δυσμενές σενάριο επηρεάζει τους κινδύνους βιωσιμότητας του χρέους σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, μέσω μόνιμων επιπτώσεων στην οικονομική δραστηριότητα, μεγαλύτερων ελλειμμάτων και χρηματοδοτικών αναγκών, καθώς και λιγότερο ευνοϊκών διαφορών μεταξύ ρυθμών ανάπτυξης και επιτοκίων.

Τι λέει ο ΥΠΟΙΚ στην «Κ»

Την εκτίμηση ότι η τελευταία έκθεση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας επιβεβαιώνει τη σταθερή πορεία της κυπριακής οικονομίας, σε μια περίοδο αυξημένων προκλήσεων για την Ευρωζώνη, εξέφρασε στην «Κ» ο υπουργός Οικονομικών, Μάκκας Κεραυνός.

Απαντώντας σε σχετική ερώτηση της «Κ», ο υπουργός υπέδειξε ότι, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας, στην τελευταία έκθεση αξιολόγησής του, εκφράζει έντονες ανησυχίες για την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ευρωζώνης, λόγω των σοβαρών γεωπολιτικών εξελίξεων, επισμαίνοντας τα περιορισμένα αποθέματα ασφαλείας και χωρίς να αποκλείει το ενδεχόμενο ύφεσης.

Κληθείς να σχολιάσει τα ευρήματα της έκθεσης, ο κ. Κεραυνός ανέφερε πως στην έκθεση αξιολόγησής του, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας εκφράζει τις έντονες ανησυχίες του για την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ευρωζώνης, λόγω των σοβαρών αρνητικών γεωπολιτικών εξελίξεων. Παράλληλα, κάνει αναφορά στα περιορισμένα αποθέματα ασφαλείας, χωρίς να αποκλείει το ενδεχόμενο ύφεσης.

Για την Κύπρο, η έκθεση τονίζει ότι αποτελεί τη μεγάλη εξαίρεση, λόγω της σταθερής και σημαντικής μείωσης του

δημόσιου χρέους και της διατήρησης πλεονασματικών προϋπολογισμών. Η έκθεση αυτή, κατά τον ΥΠΟΙΚ της Κύπρου, αποτελεί ακόμη μία σημαντική επιβεβαίωση της ορθής και αποτελεσματικής οικονομικής πολιτικής που ακολουθούν η κυβέρνηση και το υπουργείο Οικονομικών.

NATO έως το 2035

Επιπλέον, οι μη εκπληρωμένες δεσμεύσεις για αμυντικές δαπάνες επιβαρύνουν τα δημόσια ταμεία. Τα δημοσιονομικά σχέδια μέχρι στιγμής προβλέπουν μόνο μερική πρόοδο προς την επίτευξη του στόχου του NATO έως το 2035. Η συνεκτίμηση του υπολοίπου προσθέτει σημαντικές πιέσεις στις δαπάνες, αν και ένα μέρος αυτών θα μπορούσε να αυτοχρηματοδοτηθεί μακροπρόθεσμα. Για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης, το κριτήριο αναφοράς του 3,5% του ΑΕΠ ισχύει για όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν είναι μέλη του NATO.

Όπως περιγράφηκε και στην αρχή, «στο δυσμενές σενάριο, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις μη καλυπτόμενες στρατιωτικές δαπάνες, το δημόσιο χρέος αυξάνεται για όλες τις χώρες έως το 2035, με εξαίρεση την Κύπρο και την Ελλάδα». Εξηγείται ότι, σε σύγκριση με τις βασικές προβλέψεις, ο μέσος δείκτης χρέους προς ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ είναι περίπου 20 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος.

Υπάρχει όμως και μια θετική πτυχή. Ο αντίκτυπος των διαταρακών στο δημόσιο χρέος δεν συνδέεται συστηματικά με τα τρέχοντα επίπεδα χρέους των χωρών, ενώ αντίθετα, το μέγεθος του αντίκτυπου σχετίζεται κυρίως με τις οικονομικές δομές των χωρών και τις συγκεκριμένες ευπάθειές τους σε εξωτερικές διαταραχές, όπως η ενεργειακή εξάρτηση και ο βαθμός ανοίγματος στο εμπόριο. Κατά συνέπεια, οι κίνδυνοι απόκλισης του χρέους είναι πιο περιορισμένοι.

Σοβαρές προκλήσεις μπροστά

Η ζώνη του ευρώ αντιμετωπίζει υψηλά δημόσια ελλείμματα και χρέος, καθώς η περιοχική εισήλθε σε μια πιο επισφαλή δημοσιονομική τροχιά μετά την πανδημία του Covid-19 και τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Αυτές οι διαταραχές οδήγησαν σε αποφασιστικές δημοσιονομικές παρεμβάσεις, οι οποίες συνέβαλαν στην επίταχυνση της ανάκαμψης της ζώνης του ευρώ. Τα ελλείμματα και το χρέος παραμένουν σήμερα πάνω από τα προπανδημικά επίπεδα στις περισσότερες χώρες της ζώνης του ευρώ, λόγω αυτών των μέτρων και των αυξημένων δαπανών για την άμυνα, ενώ παράλληλα η πιο πρόσφατη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή έχει αναζωπυρώσει τις δημοσιονομικές πιέσεις, ενώ τα υψηλότερα επιτόκια περιπλέκουν τις προσπάθειες για την επαναφορά των δημόσιων οικονομικών σε βιώσιμη τροχιά.

Ο ESM εκτιμά ότι σε αυτές τις πέντε χώρες που έλαβαν οικονομική βοήθεια (Κύπρος, Ιρλανδία, Ελλάδα, Πορτογαλία και Ισπανία), οι βελτιώσεις αντικατοπτρίζονται σε αναβαθμίσεις των αξιολογήσεων και σε σταθερή μείωση των περιθωρίων των κρατικών ομολόγων τους σε σχέση με τα γερμανικά κρατικά ομόλογα. Αντίθετα, το άλλο κριτικό, συμπεριλαμβανομένων αρκετών χωρών του πυρήνα της περιοχής, αντιμετώπισε δυσκολίες στη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, λόγω των αυ-

ξανόμενων αναγκών σε δαπάνες για την άμυνα και τις υποδομές καθώς και των αυξανόμενων πληρωμών τόκων.

Οι δημοσιονομικές πιέσεις φαίνεται ότι θα συνεχιστούν. Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, οι δημοσιονομικές πιέσεις που έχουν ήδη εμφανιστεί θα ενταθούν σταδιακά, ιδίως σε τομείς που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού (όπως η υγειονομική περίθαλψη και οι συντάξεις).

Προσωρινή ανάσα

Ο υψηλότερος πληθωρισμός θα προσφέρει προσωρινά κάποια ανάσα, προτού αρχίσουν να επιβαρύνουν τα δημόσια ταμεία επιπλέον παράγοντες. Το κόστος χρηματοδότησης του δημοσίου είναι βέβαιο ότι θα αυξηθεί, καθώς τα υψηλότερα επιτόκια της αγοράς θα μετακυλιστούν στους δημόσιους προϋπολογισμούς. Μέχρι το 2035, οι πληρωμές τόκων θα υπερδιπλασιαστούν, φτάνοντας κατά μέσο όρο το 5% του ΑΕΠ της ζώνης του ευρώ, αντιπροσωπεύοντας περίπου τα δύο τρίτα των συνολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων σε πολλές χώρες.

Η ζώνη του ευρώ θα δυσκολευτεί να ξεπεράσει τις δημοσιονομικές προκλήσεις της μέσω της ανάπτυξης. Κατά συνέπεια, αμέσως μετά από μια βραχυπρόθεσμη βελτίωση που θα οφείλεται στον πληθωρισμό, η διαφορά μεταξύ επιτοκίων και ρυθμού ανάπτυξης θα επιδεινώνεται σταθερά, οδηγώντας σε λιγότερο ευνοϊκή δυναμική του χρέους.

Οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του χρέους είναι, συνεπώς—σύμφωνα με τον ESM— ήδη αυξημένοι στο βασικό σενάριο. Σε ένα σενάριο χωρίς αλλαγή πολιτικής, το συνολικό δημόσιο χρέος στη ζώνη του ευρώ θα αυξηθεί από επίπεδα κοντά στο 90% του ΑΕΠ το 2025 σε 103% του ΑΕΠ έως το 2035. Οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες θα αυξηθούν για τις περισσότερες χώρες, με περισσότερες από το ένα τρίτο του συνόλου των χωρών να καταγράφει χρηματοδοτικές ανάγκες που υπερβαίνουν το 20% του ΑΕΠ σε 10 χρόνια. Αρκετές χώρες με ήδη υψηλό χρέος προβλέπεται να συνεχίσουν να παρουσιάζουν μεγάλα ελλείμματα και να έχουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες, γεγονός που τις καθιστά όλο και πιο ευάλωτες σε δυσμενείς διαταραχές στις αγορές. Αντίθετα, αρκετές από τις πρώην χώρες που προγράμμιζαν τον ESM προβλέπεται να διατηρήσουν το δημόσιο χρέος σε καθοδική πορεία, ενισχύοντας την ανθεκτικότητά τους.

Ψήλωσαν τα επιτόκια και δίχως τις αυξήσεις ΕΚΤ

Το επιτόκιο που αφορά δάνεια για αγορά κατοικίας αυξήθηκε στο 4,06% τον Μάη του 2026, σε σύγκριση με 3,73% τον Απρίλιο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) τον Ιούνιο αποφάσισε να αυξήσει τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 25 μονάδες βάσης και έτσι τα επιτόκια της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης αυξήθηκαν σε 2,25%, 2,40% και 2,65% αντιστοίχως. Ωστόσο, τα δανειστικά επιτόκια στις κυπριακές τράπεζες είχαν ήδη αρχίσει να ανεβαίνουν και όσον αφορά στα στεγαστικά, αλλά και στα επιχειρηματικά δάνεια έως 1 εκατ. ευρώ, με εξαίρεση τα καταναλωτικά.

Τα επιτόκια της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης αυξήθηκαν σε 2,25%, 2,40% και 2,65%, αντιστοίχως.

Το επιτόκιο που αφορά δάνεια για αγορά κατοικίας αυξήθηκε στο 4,06% τον Μάη του 2026, σε σύγκριση με 3,73% τον Απρίλιο, σύμφωνα με δεδομένα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ). Σημειώνεται ότι, το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων των ΝΧΙ αποτελείται από διάφορα είδη τέτοιων δανείων, όπως π.χ. δάνεια για πρώτη κατοικία, για εξοχικό κ.λπ., τα οποία φέρουν διαφορετικό ρίσκο και επιτόκιο. Εξηγείται ότι, η σύσταση του εν λόγω χαρτοφυλακίου μεταβάλλεται από μήνα σε μήνα, με αποτέλεσμα το ύψος του σταθμικού μέσου επιτοκίου να επηρεάζεται από την πιο πάνω μεταβολή, ανεξαρτήτως από τις αυξήσεις ή τις μειώσεις των επιτοκίων των Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (ΝΧΙ).

Την ίδια ώρα, το επιτόκιο που αφο-

Το επιτόκιο για καταθέσεις προθεσμίας έως ενός έτους από νοικοκυριά σημείωσε αύξηση στο 1,25%, σε σύγκριση με 1,20% τον προηγούμενο μήνα.

ρά δάνεια προς μη χρηματοοικονομικές εταιρείες για ποσό μέχρι 1 εκατ. ευρώ αυξήθηκε στο 4,27%, σε σύγκριση με 4,20% τον Απρίλιο. Το επιτόκιο που αφορά δάνεια προς μη χρηματοοικονομικές εταιρείες για ποσό άνω του 1 εκατ., ωστόσο, κατέγραψε μείωση στο 3,85%, σε σύγκριση με 4,08% τον Απρίλη του 2026. Τέλος, το επιτόκιο που αφορά καταναλωτικά δάνεια σημείωσε και αυτό μείωση στο 6,95% τον Μάη, σε σύγκριση με 7,19% τον προηγούμενο μήνα.

Όπως αναφέρει η έρευνα της ΚΤΚ, από το ύψος των επιτοκίων δανείων σε υψιστάμενα υπόλοιπα στην Κύπρο πλησιάζουν τον αντίστοιχο διάμεσο της Ευρωζώνης, με το περιθώριο να είναι εκμδενισμένο (0,0%) για τα νοικοκυριά και να περιορίζεται στο 0,4% για τις μη χρηματοοικονομικές εταιρείες. Η συσχέτιση του ρυθμού μετάδοσης της

νομισματικής χαλάρωσης στην Κύπρο, είναι ευθυγραμμισμένη με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης στα υψιστάμενα δάνεια, τόσο των νοικοκυριών όσο και των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα, η συσχέτιση της μείωσης που παρατηρείται στα δανειστικά επιτόκια κατά την περίοδο της νομισματικής χαλάρωσης (ήτοι, κατά την περίοδο Ιουνίου 2024 - Μαΐου 2026) με την αντίστοιχη αύξηση κατά την περίοδο της νομισματικής σύσφιγξης (Ιουνίου 2022 - Δεκεμβρίου 2023) συγκρίνεται ευνοϊκά με τις λοιπές χώρες της Ευρωζώνης.

Το ύψος των επιτοκίων των νέων δανείων στην Κύπρο είναι συγκρίσιμο με τον διάμεσο της Ευρωζώνης. Συγκεκριμένα, το περιθώριο του σταθμικού μέσου επιτοκίου για τα νέα δάνεια προς νοικοκυριά για αγορά κατοικίας είναι

στο -0,2% (δηλ. χαμηλότερα από το διάμεσο της Ευρωζώνης), ενώ για τις μη χρηματοοικονομικές εταιρείες το αντίστοιχο περιθώριο ανέρχεται στο 0,2%.

Σύμφωνα με την Κεντρική, η συσχέτιση μετακύλισης (pass-through) του ρυθμού μετάδοσης της νομισματικής χαλάρωσης και σύσφιγξης στην Κύπρο, είναι ευθυγραμμισμένη με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης στα νέα δάνεια προς νοικοκυριά για αγορά κατοικίας. Σε σχέση με τα νέα δάνεια προς μη χρηματοοικονομικές εταιρείες, διαφαίνεται ασθενέστερη μετακύλιση στην Κύπρο, τόσο κατά την περίοδο της νομισματικής σύσφιγξης (δηλ. αυξήσεων επιτοκίων) όσο και της νομισματικής χαλάρωσης (δηλ. μείωσης επιτοκίων). Παρ' όλα αυτά, παρατηρείται ότι ο μέσος ρυθμός μετακύλισης (pass-through) στην Ευρωζώνη κατά την περίοδο της

νομισματικής σύσφιγξης (δηλ. αυξήσεων επιτοκίων) ήταν υψηλότερος στα νέα δάνεια προς νοικοκυριά για αγορά κατοικίας και μη χρηματοοικονομικές εταιρείες κατά 33,1% και 18,4% αντίστοιχα, σε σχέση με τον ρυθμό της νομισματικής χαλάρωσης (δηλ. μείωσης επιτοκίων). Στην Κύπρο ο ρυθμός μετακύλισης κατά τη νομισματική σύσφιξη ήταν υψηλότερος από τον αντίστοιχο της νομισματικής χαλάρωσης μόνο κατά 7,4% για τα νοικοκυριά, ενώ για τις μη χρηματοοικονομικές εταιρείες ήταν μικρότερος κατά 10,9%.

Ελαφρώς και τα καταθετικά

Το επιτόκιο για καταθέσεις προθεσμίας έως ενός έτους από νοικοκυριά σημείωσε αύξηση στο 1,25%, σε σύγκριση με 1,20% τον προηγούμενο μήνα, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο για καταθέσεις από μη χρηματοοικονομικές εταιρείες παρουσίασε αύξηση στο 1,31%, σε σύγκριση με 1,23% τον προηγούμενο μήνα.

Σε αντίθεση με τα δανειστικά επιτόκια, η Κεντρική τονίζει πως, τα επιτόκια καταθέσεων στην Κύπρο αποτελούν εξακείμνη/αποκλίσιμη τιμή και διαμορφώνονται στο χαμηλότερο επίπεδο της Ευρωζώνης (διαγράμματα 5.1 έως 6.2). Αυτό ενδέχεται να οφείλεται στη μεγάλη ρευστότητα των κυπριακών τραπεζών, η οποία βρίσκεται ανάμεσα στις υψηλότερες της Ευρωζώνης (ενδεικτικά, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας Liquidity Coverage Ratio - LCR στην Κύπρο τον Μάιο του 2026 διαμορφώθηκε στο 312%, σε σύγκριση με τον διάμεσο 189% και τον μέσο όρο 158% στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον Μάρτιο 2026 - τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), καθώς και στη μικρή εμβέλεια της τραπεζικής αγοράς της Κύπρου.

Η μετακύλιση των αυξήσεων και των μειώσεων επιτοκίων στις νέες καταθέσεις στην Κύπρο παρουσιάζεται αδύναμη σε σύγκριση με σχεδόν όλες τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης, τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις μη χρηματοοικονομικές εταιρείες, σχολιάζει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Παρατηρείται ότι

ο μέσος ρυθμός μετακύλισης (pass-through) στην Ευρωζώνη κατά την περίοδο της νομισματικής σύσφιγξης (δηλ. αυξήσεων επιτοκίων) σε σχέση με τον ρυθμό της νομισματικής χαλάρωσης (δηλ. μείωσης επιτοκίων) ήταν υψηλότερος στο νέο καταθετικό χαρτοφυλάκιο των νοικοκυριών κατά 5,1% και χαμηλότερος κατά 8,8% για τις μη χρηματοοικονομικές εταιρείες.

Στην Κύπρο οι αντίστοιχοι μέσοι ρυθμοί μετακύλισης είναι χαμηλότεροι κατά την περίοδο της νομισματικής σύσφιγξης σε σχέση με τον ρυθμό της νομισματικής χαλάρωσης κατά 2,6% και 12,0% για τα νοικοκυριά και μη χρηματοοικονομικές εταιρείες, αντιστοίχως.

Το ποσοστό των νέων δανείων προς νοικοκυριά για αγορά κατοικίας με κυμαινόμενο επιτόκιο είναι ευθυγραμμισμένο με την Ευρωζώνη. Το εν λόγω ποσοστό ακολουθεί τα τελευταία χρόνια μία έντονα πτωτική πορεία. Από σχεδόν 100% στις αρχές του 2022, έχει υποχωρήσει τον Μάιο 2026 στο 17,8%, και βρίσκεται κοντά στον διάμεσο της Ευρωζώνης. Αυτό το γεγονός ενδέχεται να επηρεάζεται εν μέρει από τις επιλογές δανειοδότησης με σταθερό επιτόκιο κατά τα πρώτα έτη (π.χ. 3-5 έτη), και τη μετέπειτα μετατροπή τους σε κυμαινόμενο επιτόκιο. Συνεπώς, διαφαίνεται μια αλλαγή στη συμπεριφορά των δανειοληπτών αναφορικά με τον επιτοκιακό κίνδυνο, στοιχείο το οποίο θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις πολιτικές διαχειρίσιμες κινδύνων των τραπεζών.

Το ποσοστό των νέων δανείων προς νοικοκυριά και μη χρηματοοικονομικές εταιρείες που παρέχονται με κυμαινόμενο επιτόκιο συγκρίνεται ευνοϊκά με την Ευρωζώνη. Το εν λόγω ποσοστό ακολουθεί τα τελευταία χρόνια μία πτωτική πορεία. Από σχεδόν 100% στις αρχές του 2022 βρίσκεται σήμερα στο 65,5%, το οποίο είναι χαμηλότερο από το διάμεσο της Ευρωζώνης. Αυτό ενδέχεται να επηρεάζεται εν μέρει από τον παράγοντα που έχει αναφερθεί πιο πάνω και θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις πολιτικές διαχειρίσιμες κινδύνων των τραπεζών.

Μαξιλάρι στήριξης της Λευκωσίας στο Κυπριακό από την Ευρωβουλή

Διαδοχικές εκθέσεις βάζουν πλάτη στις κυπριακές θέσεις εν μέσω της προσπάθειας επανέναρξης διαπραγματεύσεων

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΑ

Τρεις μόλις εβδομάδες μετά την έκθεσή του για την Τουρκία, και τα πικρά μηνύματα γύρω από το πλαίσιο λύσης του Κυπριακού και την αποκλιση του τουρκικού αφηγήματος «δύο κρατών», το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με νέα έκθεση, αναφορικά με τον «αντίκτυπο της τουρκικής εισβολής του 1974 στις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου», βάζει πλάτη στις θέσεις της Λευκωσίας στο Κυπριακό. Κάτι που αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει της δρομολογούμενης πενταμερούς διάσκεψης, αλλά και της πρωτοβουλίας που φέρεται να έχει αναλάβει ο γ.γ. ΟΗΕ για επανέναρξη των απευθείας διαπραγματεύσεων.

Η έκθεση που αφορά στα «εγκλήματα που διαπράχθηκαν από τις τουρκικές δυνάμεις» κατά την εισβολή του 1974, «περιλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας» αναφέρεται στη συνεχιζόμενη «ευθύνη» της Τουρκίας, ενώ δεν παραλείπει να θέσει το πλαίσιο εντός του οποίου θα πρέπει να επιδιωχθεί διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος. Επαναλαμβάνει την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Τουρκία «να αποστείρει τα στρατεύματά της από την Κύπρο και να απέχει από κάθε μονομερή ενέργεια που θα εδραίωνε τη μόνιμη κατοχή της νήσου, καθώς και από ενέργειες που αλλοιώνουν τη δημογραφική ισορροπία». Εν προκειμένω, η έκθεση που θα τεθεί σήμερα σε ψηφοφορία στην ολομέλεια της Ευρωβουλής, επαναλαμβάνει καμπίον τις θέσεις που διατυπώθηκαν στις 17 Ιουνίου και «ζητεί επείγοντως την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την επανένωση της Κύπρου υπό την αιγίδα του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, τονίζοντας ότι οι εν λόγω διαπραγματεύσεις θα πρέπει να συνεχιστούν από το σημείο στο οποίο είχαν διακοπεί στο Κραν Μοντανά το 2017». Στο πλαίσιο αυτό, «επαναβεβαιώνει σθεναρά την άποψή του ότι η μόνη λύση στο κυπριακό πρόβλημα είναι μια δίκαιη, ολοκληρωμένη, βιώσιμη και δι-

Η έκθεση επαναλαμβάνει τις θέσεις που διατυπώθηκαν στις 17 Ιουνίου και «ζητεί επείγοντως την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την επανένωση της Κύπρου υπό την αιγίδα του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, από το σημείο στο οποίο είχαν διακοπεί στο Κραν Μοντανά το 2017».

μοκρατική διευθέτηση, εντός του εδραιωμένου και συμφωνηθέντος πλαισίου του ΟΗΕ και του κεκτημένου της Ε.Ε., στη βάση μιας δικαιοσύνης, δίκαιης ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών».

Όπως συνάγεται αβίαστα, η εν λόγω επαναλαμβανόμενη θέση της Ευρωβουλής, για δεύτερη φορά εντός τριών εβδομάδων, τείνει να δημιουργήσει ένα «μαξιλάρι στήριξης» των θέσεων της Λευκωσίας, ενόψει των προσπαθειών των Ηνωμένων Εθνών για επανέναρξη των συνομιλιών. Υπό το φως, αφενός της αρνητικής στάσης που τηρεί η Άγκυρα εμμένοντας στην εξασφάλιση κυριαρχικής ισότητας της λεγόμενης «ΤΑΒΚ» και αφετέρου των ανοιγμάτων της Κομισιόν και της ΕΥΕΔ που επενδύουν στην ενίσχυση των ευρωτουρκικών σχέσεων, σε ζητήματα «συνδεσιμότητας» και «ασφάλειας» προσφέροντας δώρα στο καθεστώς Ερντογάν, χωρίς ουσιαστική σύνδεσή τους με την επίλυση του Κυπριακού.

Υπό αυτά την έννοια, η πρόσφατη έκθεση της Ευρωβουλής για την Τουρκία, η οποία προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων στην Άγκυρα, ως επίσης και η έκθεση που αναμένεται να εγκριθεί σήμερα η ολομέλεια για τον αντίκτυπο της τουρ-

κικής εισβολής στις γυναίκες της Κύπρου, αποτελούν για τη Λευκωσία δύο πολύ θετικά χαρτιά προς αξιοποίηση, σε σχέση με την επίλυση του Κυπριακού. Χωρίς βεβαία να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι η πρόσφατη έκθεση της Ευρωβουλής για την Τουρκία, περιλαμβάνει και αρνητικές αναφορές, οι οποίες απορρέουν από εισηγήσεις για την ενίσχυση των ευρωτουρκικών σχέσεων και την υλοποίηση ευρωτουρκικών ντοστέ, σε διάφορους τομείς, κάτι που εκ των πραγμάτων προκαλεί προβληματισμό και ανησυχία τόσο στη Λευκωσία, όσο και μεταξύ των Κυπρίων ευρωβουλευτών.

Σήμερα στην ολομέλεια

Η έκθεση για τον «αντίκτυπο της τουρκικής εισβολής του 1974 στις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου», καταδικάζει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο τη στρατιωτική εισβολή της Τουρκίας και τη συνεχιζόμενη παράνομη κατοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας, «ως σοβαρή παραβίαση του διεθνούς δικαίου και εμπόδιο στην ειρήνη, τη σταθερότητα και τις σχέσεις Ε.Ε.-Τουρκίας». Παράλληλα, «καταδικάζει απερίφραστα τις σοβαρές και μακροχρόνιες συνέπειες της εισβολής για τις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου, συμπερι-

λαμβανομένης της σεξουαλικής βίας στο πλαίσιο συγκρούσεων και άλλων μορφών σεξουαλικής εκμετάλλευσης, του αναγκαστικού εκτοπισμού, του χωρισμού οικογενειών και άλλων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαιού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που πλήττονται δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια, καθώς και τη μακροπρόθεσμη κοινωνική, οικονομική και ψυχολογική βλάβη που υπέστησαν».

Η έκθεση, «τονίζει ότι η Δημοκρατία της Τουρκίας εξακολουθεί να φέρει ευθύνη βάσει του διεθνούς δικαίου για τις παραβιάσεις που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια και μετά την εισβολή του 1974, οι οποίες περιλαμβάνουν σοβαρές παραβιάσεις των Συμβάσεων της Γενεύης». Υπενθυμίζει ότι η ευθύνη αυτή συνεπάγεται την υποχρέωση να διασφαλιστεί ότι στα θύματα παρέχεται πλήρης επανόρθωση, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης, της αποκατάστασης, της ικανοποίησης και των εγγυήσεων μη επανάληψης. Ως εκ τούτων, η έκθεση «καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την παροχή αποτελεσματικής επανόρθωσης για όλα τα θύματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας και υπενθυμίζει ότι η εν λόγω επανόρθωση θα πρέπει να είναι επαρκής, να αποδίδεται άμεσα και

Η έκθεση που αναμένεται να εγκριθεί σήμερα η ολομέλεια «καταδικάζει απερίφραστα τις σοβαρές και μακροχρόνιες συνέπειες της εισβολής για τις γυναίκες και τα κορίτσια της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας».

να είναι ολιστική, προκειμένου να αναγνωριστεί η βλάβη που προκλήθηκε».

Παράλληλα, η έκθεση «καλεί την Κομισιόν να στηρίξει την Κύπρο στις συνεχιζόμενες προσπάθειές της να προσδιορίσει την πλήρη κλίμακα των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν στο πλαίσιο συγκρούσεων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, και να καθορίσει τον αριθμό των θυμάτων, να συλλέξει δεδομένα και να καταγράψει με ασφάλεια τις μαρτυρίες, διασφαλίζοντας έτσι επαρκή επίσημη αναγνώριση, αποκατάσταση και επανόρθωση για τους επιζώντες και, κατά περίπτωση, τους απογόνους τους, να προωθήσει την ιστορική συνείδηση και να παράσχει υπηρεσίες υποστήριξης για τους επιζώντες μέσω ενός ενισχυμένου εθνικού σχεδίου δράσης». Επίσης, «καλεί τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, ο οποίος καταρτίζει συστηματικά ετήσιες εκθέσεις σχετι-

κά με τη σεξουαλική βία σε ζώνες συγκρούσεων, να διερευνήσει τα σχετικά αρχεία του ΟΗΕ και άλλες πηγές για την τεκμηρίωση των φρικαλεοτήτων που διαπράχθηκαν στην Κύπρο».

Στο πλαίσιο των τροπολογιών που κατατέθηκαν, ξεχωρίζει η τροπολογία των Σοσιαλιστών -την οποία προσυπέγραψε η Ευρωπαϊκή Αριστερά- και επισμαίνει ότι «η διακονοτική βία, επηρέασε όλες τις κυπριακές κοινότητες», παραπέμποντας στον διαρκή αντίκτυπο στους Κυπρίους πρώτους, δεύτερους και τρίτους γενιάς, ιδιαίτερα στις γυναίκες και τα κορίτσια που έχουν επηρεαστεί δυσανάλογα. Αντίστοιχα, τροπολογία που υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Αριστερά και στηρίζεται από τους Σοσιαλιστές, αναφέρεται και στην εκδήλωση διακονοτικής βίας πριν από το 1974, «επηρεάζοντας γυναίκες και κορίτσια από όλες τις κοινότητες της Κύπρου, περιλαμβανομένων των Ελληνοκυπρίων, των Τουρκοκυπρίων, των Μαρωνιτών, των Αρμενίων και των Λατίνων...».

«Στηρίζετε την ιστορία»

Η εισηγήτρια της έκθεσης, ευρωβουλευτής του ΕΛΚ Ελεονώρα Μελέτη, κάλεσε τους ευρωβουλευτές να στηρίξουν «την ιστορία πίσω από το ψήφισμα, τις γυναίκες, τα κορίτσια, εκείνες που «έφυγαν», εκείνες που είναι ακόμη εδώ. Εκείνες που», όπως είπε, «μας διηγήθηκαν τα πιο σκοτεινά γεγονότα βίας, απομόνωσης, εξευτελισμού και κακοποιήσεων». Η κα Μελέτη αναφέρθηκε στις γυναίκες που βιάστηκαν από τους Τούρκους εισβολείς το 1974, οι οποίες όπως είπε, έσπασαν τη σιωπή τους, ενώ αναφέρθηκε και στη δέσμευση που αναλήφθηκε ώστε να αναγνωριστούν ως θύματα εγκλημάτων πολέμου.

Εκπροσωπώντας τους Σοσιαλιστές, η ευρωβουλευτής Cecilia Strada ανέφερε ότι ο βιασμός χρησιμοποιήθηκε από τους Τούρκους εισβολείς ως όπλο πολέμου, σημειώνοντας ότι βιάστηκαν κορίτσια και γυναίκες ηλικίας από 12 μέχρι 70 ετών. Ανέφερε, παράλληλα ότι βιασμοί έγιναν και από την ΕΟΚΑ Β.

Εκ μέρους των «Πατριωτών», η Αφροδίτη Λατινοπούλου αναφέρθηκε στους μαζικούς βιασμούς κοριτσιών και γυναικών στην Κύπρο από τους Τούρκους εισβολείς, ενώ απευθυνόμενη στο Σώμα, ανέφερε: «Εσείς θέλετε να τους βάλετε στην Ε.Ε. και δεν ντρέπεστε. Μπουκωμένοι από τα βρόμικα λεφτά του κατακτητή. Ντροπή σας». Ο ευρωβουλευτής του ΕΛΑΜ Γεώργιος Γεώργιος, μιλώντας εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, επισήμανε ότι ο τουρκικός στρατός, συστηματικά και οργανωμένα, άσκησε σεξουαλική βία «σε βάρος Ελληνοκυπρίων γυναικών αλλά και ανδρών, κάθε ηλικίας», στη διάρκεια της εισβολής του 1974 στην Κύπρο, κάνοντας λόγο για «ένα ακόμη στυγερό εγκλημα της Τουρκίας που παραμένει ατιμώρητο». Ανέφερε ακόμη ότι βαρβαρότητες διαπράχθηκαν και από ελληνοκυπριακές παραστρατιωτικές οργανώσεις κατά Τουρκοκυπρίων γυναικών, σημειώνοντας ότι «ο βιασμός δεν έχει χρώμα, φυλή και θρησκεία».

Οι εκπρόσωποι των Φιλελευθέρων Jana Toomp και των Πράσινων Isabella Lovin απέφυγαν να πολιτικοποιήσουν το ζήτημα σε σχέση με την ευθύνη της Τουρκίας, εξαντλώντας τις αναφορές τους στην κοινωνική διάσταση του ζητήματος.

Για τη μεγαλύτερη οικονομική απόφαση της ζωής σου, **ρώτα κάποιον που ξέρει.**

Για Στεγαστικό Δάνειο. **Ρώτα στην Τράπεζα Κύπρου.**

- Εξειδικευμένοι, έμπειροι λειτουργοί
- Υποστήριξη σε κάθε βήμα
- Γρήγορη εξυπηρέτηση
- Online Αίτηση 24/7

Your home hub:

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Προειδοποίηση:

Η τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειο σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Τράπεζα Κύπρου

Τα δώρα του Τραμπ στον Ερντογάν

Με δύο δηλώσεις που προκάλεσαν αίσθηση στην Άγκυρα, ο Ντόναλντ Τραμπ άνοιξε ξανά τα πιο κρίσιμα κεφάλαια στις σχέσεις Τουρκίας - ΗΠΑ: τα F-35 και την άρση των αμερικανικών κυρώσεων.

Στη συνάντησή του με τον Ταγίπ Ερντογάν, στο προεδρικό συγκρότημα στην Άγκυρα, ο Αμερικανός πρόεδρος άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο πώλησης F-35 στην Τουρκία, χωρίς ωστόσο να δεσμευτεί, ενώ αναφέρθηκε και στις κυρώσεις CAATSA, λέγοντας ότι η Ουάσινγκτον δεν θέλει να επιβάλλει κυρώσεις στους φίλους της. «Δεν θέλουμε να επιβάλλουμε κυρώσεις στους φίλους μας. Αίρουμε τις κυρώσεις. Εργαζόμαστε σε πολύ στενή συνεργασία», δήλωσε ο Τραμπ.

Η αναφορά αυτή ήταν από τις πιο πικρές στιγμές της συνάντησης, καθώς η Άγκυρα επιδιώκει εδώ και χρόνια την άρση των αμερικανικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν μετά την αγορά των ρωσι-

κών S-400. Η υπόθεση αυτή οδήγησε και στην απομάκρυνση της Τουρκίας από το πρόγραμμα των F-35, προκαλώντας βαθύ ρήγμα στις αμυντικές σχέσεις Άγκυρας - Ουάσινγκτον. Ο Τραμπ, ερωτημένος για το ενδεχόμενο πώλησης F-35 στην Τουρκία, δεν έκλεισε την πόρτα. Αντίθετα, εμφανίστηκε θετικός στο να εξεταστεί ξανά το ζήτημα.

«Πρέπει να πάρουμε μια απόφαση για τα F-35. Είναι μια απόφαση που πρέπει να λάβουμε εμείς. Έχουμε πολύ καλή σχέση με την Τουρκία. Τα F-35 είναι υπέροχα. Είναι ένα θέμα που μπορούμε να εξετάσουμε», είπε ο Αμερικανός πρόεδρος.

Εμφανίστηκε ακόμη πιο θετικός απέναντι στην Άγκυρα σε άλλο σημείο. «Όλοι λένε: γιατί να μην το κάνουμε; Η Τουρκία είναι πιστή, περισσότερο από πολλές άλλες χώρες. Το F-35 είναι το καλύτερο αεροσκάφος στον κόσμο και θα το εξετάσουμε», είπε.

Ο Ταγίπ Ερντογάν, από την πλευρά του, έσπευσε να υπενθυμίσει ότι το θέμα των F-35 δεν είναι νέο για την Τουρκία και ότι η Άγκυρα είχε λάβει δεσμεύσεις από την αμερικανική πλευρά.

«Το θέμα των F-35 δεν είναι νέο για εμάς. Το είχαμε συζητήσει και παλαιότερα με τις ΗΠΑ. Είχαμε πάρει υπόσχεση για τα 5 αεροσκάφη και ο κ. Τραμπ έχει επίσης δώσει τον λόγο του. Ο Τραμπ κρατά πάντα τον λόγο του. Πιστεύω ότι από τη Σύνοδο θα βγει μια ενσυνείκη απόφαση», δήλωσε ο Τούρκος πρόεδρος.

Η συνάντηση Ερντογάν - Τραμπ πραγματοποιήθηκε στο περιθώριο της 36ης Συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ, η οποία διεξάγεται στην Άγκυρα. Μετά την επίσημη τελετή στο Μπρεστέπε, οι δύο ηγέτες εμφανίστηκαν μπροστά στις κάμερες και έστειλαν μήνυμα στενής συνεργασίας. Ο Ερντογάν ανέφερε ότι η επίσκεψη Τραμπ δίνει «ξεχωριστό δύ-

ναμ» στην Τουρκία και στη Σύνοδο. «Η επίσκεψη του κ. Τραμπ μάς έδωσε ξεχωριστή δύναμη. Του λέω καλώς ήρθατε. Θέλω να εκφράσω πόσο σημαντική είναι αυτή η επίσκεψη. Το γεγονός ότι η Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ πραγματοποιείται σήμερα στην Άγκυρα και ότι όλοι οι ηγέτες βρίσκονται στη χώρα μας, μας δίνει ιδιαίτερη ισχύ», είπε.

Ο Τραμπ, από την πλευρά του, μίλησε με ιδιαίτερα θερμά λόγια για τον Τούρκο πρόεδρο, κάνοντας λόγο για «κνμεία» ανάμεσά τους. «Αν δεν ήταν ο Ερντογάν, δεν θα ερχόμουν στο ΝΑΤΟ», είπε χαρακτηριστικά. «Είμαστε δύο υπέροχοι φίλοι. Ο Ερντογάν κάνει εξαιρετική δουλειά. Σε σέβονται σε όλο τον κόσμο. Οι σχέσεις μας είναι πολύ καλές. Με τον Ερντογάν έχουμε κνμεία. Η Τουρκία είναι πολύ ισχυρή και στρατιωτικά. Ο κ. Ερντογάν είναι πραγματικά ένα πολύ σημαντικό

πρόσωπο. Τρέφω μεγάλο σεβασμό για εκείνον». Στην ατζέντα των δύο ηγετών βρίσκονται, εκτός από τα F-35 και τις κυρώσεις, η αμυντική συνεργασία, οι κινητήρες για το τουρκικό μαχητικό ΚΑΑΝ, το Ιράν, η Γάζα, η Ουκρανία και ο ρόλος της Τουρκίας στη νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας του ΝΑΤΟ.

Ο Τραμπ ανέφερε ότι οι δύο πλευρές θα συζητήσουν ζητήματα που αφορούν τα συμφέροντα και των δύο χωρών, ενώ πρόσθεσε ότι στην ατζέντα θα βρεθεί και το Ιράν. Ο Ερντογάν δήλωσε ότι η Τουρκία επιδιώκει να συμβάλει στην εξομάλυνση των σχέσεων Ιράν - ΗΠΑ και ότι θα συνεχίσει να εργάζεται για την παγκόσμια ειρήνη. Για τη Γάζα, ανέφερε πως θα συζητήσει το θέμα με τον «πολύτιμο φίλο» του, όπως αποκάλεσε τον Τραμπ, εκφράζοντας την ελπίδα ότι η Σύνοδος μπορεί να οδηγήσει σε απόφαση υπέρ της ειρήνης στην περιοχή.

«Είμαστε δύο υπέροχοι φίλοι. Ο Ερντογάν κάνει εξαιρετική δουλειά. Σας σέβονται σε όλο τον κόσμο», είπε ο πλανητάρχης.

Υπ. Εργασίας: Όλοι θα έχουν αυξήσεις στις συντάξεις τους

Με τις αλλαγές στο συνταξιοδοτικό θα δοθούν αυξήσεις από 5% ως 55%

Οι αυξήσεις στις συντάξεις θα κυμαίνονται από 5% μέχρι και 55%, ανάλογα με τις μεταβλητές κάθε περίπτωσης, είπε σε δηλώσεις του στη Βουλή ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Μαρίνος Μουσιούττας. Μιλώντας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και απαντώντας στις ερωτήσεις δημοσιογράφων, ο υπουργός σκιαγράφησε τους βασικούς πυλώνες της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης.

Ολοκληρώνεται σύντομα η συζήτηση

Ο υπουργός επανέλαβε ότι οι συζητήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους για τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση αναμένεται να ολοκληρωθούν προσεχώς, σημειώνοντας ότι «σήμερα βρισκόμαστε στο στάδιο της παράδοσης του νομοσχεδίου για τον πρώτο πυλώνα, δηλαδή τις συντάξεις, στους κοινωνικούς εταίρους, μέσα στο επόμενο δεκαπενθήμερο».

Ταυτόχρονα, είπε, αυτό θα δοθεί και για δημόσια διαβούλευση, προκειμένου να πραγματοποιηθούν συζητήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και τα κοινοβουλευτικά κόμματα μέσα στο καλοκαίρι, ώστε με το άνοιγμα της Βουλής να κατατεθεί το νομοθέτημα και να ξεκινήσει η συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. «Σκοπός και στόχος είναι 1/1/2027 να μπορέσει να τεθεί σε εφαρμογή το νέο συνταξιοδοτικό σύστημα», είπε. Σκιαγραφώντας τα χαρακτηριστικά του νέου συστήματος, ο κ. Μουσιούττας είπε ότι θα περιλαμβάνονται αυξήσεις συντάξεων, εισαγωγή νέων ομάδων εισφορών, και πιστώσεις σε ομάδες του πληθυσμού, οι οποίες είναι πιο δύσκολο να εργαστούν, «όπως είναι οι μητέρες που φροντίζουν τα παιδιά τους, τα ανάπηρα άτομα, οι άτομοι φροντιστές, οι φοιτητές που επιστρέφουν από τις σπουδές τους και για έναν χρόνο μπο-

ρεί να ψάχνουν για εργασία. Για όλες αυτές τις κατηγορίες το νέο σύστημα θα επιδοτεί μονάδες, έτσι ώστε να προστίθενται στις μονάδες που θα πάρουν στη συνέχεια από τον εργασιακό τους βίο και να αυξάνεται η συνολική τους σύνταξη», εξήγησε.

Κληθείς να δώσει παραδείγματα για τις αυξήσεις στις συντάξεις, ο υπουργός είπε ότι ένας που είχε εισόδημα €11.000 από την εργασία του (€800 τον μήνα), εργαζόμενος για 45 χρόνια και σήμερα παίρνει σύνταξη €504/μήνα, με τη μεταρρύθμιση θα πάρει €750, δηλαδή 50% αύξηση. Ένα άλλο άτομο με τα ίδια χαρακτηριστικά, με σύνταξη €504/μήνα, ο οποίος εμπίπτει στα κριτήρια για πρόσθετα €220 από το μικρό «τσεκκούδι» από το υπουργείο Πρόνοιας, άρα συνολικά έπαιρνε €720, η σύνταξη του θα ανεβεί επίσης στα €750, και το «τσεκκούδι» θα μειωθεί από τα €220 στα €110, άρα συνολικά θα παίρνει €830 από €720.

«Οι αυξήσεις θα υπάρχουν για όλους από 5% μέχρι 50%-55%. Κάποιοι θα λάβουν περισσότερα, κάποιοι θα πάρουν λιγότερα, όλοι όμως θα έχουν αυξήσεις στις συντάξεις τους», είπε, σημειώνοντας ότι η αύξηση θα εξαρτηθεί από διάφορα κριτήρια, όπως είναι τα χρόνια που έχει καταβάλει κάποιος εισφορές, το ύψος των εισφορών, η περιουσιακότητα των εισφορών και άλλα.

Ερωτηθείς για τη νέα κατηγορία εισφορών, τους εισοδηματίες, ο υπουργός είπε ότι άτομο το οποίο δεν έχει εισφορές στο ΤΚΑ και σήμερα παίρνει κοινωνική σύνταξη, αλλά έχει εισοδήματα από μετοχές, ενοίκια κ.λπ., άρα υποχρεώνεται να βάζει κοινωνική ασφάλιση για τα έσοδά του. Άτομο το οποίο έχει εισφορές στο ΤΚΑ δεν θα υποχρεώνεται να βάζει για αυτόν τον σκοπό ή θα μπορεί να βάζει σε εθελοντική βάση, για να αυξήσει τη

«Σκοπός και στόχος μας είναι 1/1/2027 να μπορέσει να τεθεί σε εφαρμογή το νέο συνταξιοδοτικό σύστημα», δηλώνει ο υπουργός Εργασίας.

σύνταξη του στο τέλος. «Αυτό αποσκοπεί στην αύξηση των εσόδων του Ταμείου, καθώς και στην αποκατάσταση της στρέβλωσης ότι κάποιοι παίρνουν κοινωνική σύνταξη από το κράτος χωρίς να συνεισφέρουν, ενώ έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν», ανέφερε ο υπουργός, σημειώνοντας ότι με αυτό τον τρόπο εξορθολογίζεται το θέμα.

Ερωτηθείς πώς θα εντοπίζονται αυτά τα άτομα, είπε ότι πρέπει να υπάρχει συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, με έγκριση της Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων, προκειμένου να ανταλλάζονται πληροφορίες μεταξύ των τμημάτων.

Εξάλλου, ο υπουργός ανέφερε ότι το όριο ασφαριότητας δεν αυξάνεται, αλλά παραμένει στα 65, ενώ ούτε και οι εισφορές αναμένεται να αυξηθούν. Όσον αφορά την αναλογιστική μείωση του 12%, ο υπουργός είπε ότι «θα μειωθεί σε κάποιο ποσοστό, άρα θα υπάρξει μείωση της μείωσης, άρα αύξηση στις συντάξεις αυτών

που είχαν υποστεί την αναλογιστική μείωση ή αυτών που θα προκύψουν κατά τη μεταβατική περίοδο των 5 χρόνων», είπε, σημειώνοντας ότι αυτή η αύξηση θα είναι πέραν της συνολικής αύξησης που θα δοθεί στις συντάξεις.

Ο κ. Μουσιούττας αναφέρθηκε και στον «Πυλώνα Μηδέν», δηλαδή τις κοινωνικές παροχές, όπως η κοινωνική σύνταξη και η κατώτατη σύνταξη, σημειώνοντας ότι σήμερα μέρος αυτών δινεται από τα κρατικά ταμεία μέσω του υπουργείου Πρόνοιας. Σημείωσε ότι αυτό θα συνεχιστεί, αλλά θα αλλάξει η διαδικασία: ο πολίτης δεν θα αποστεινεται σε διαφορετικές υπηρεσίες, αλλά θα κάνει μία αίτηση και τα αρμόδια υπουργεία-υφιστάμενα θα διεξέρχονται τις διαδικασίες. «Ο πολίτης θα παίρνει ό,τι δικαιούται με ένα έμβλημα στον λογαριασμό του», είπε.

Σημείωσε, ωστόσο, ότι εφόσον οι συντάξεις θα είναι αυξημένες, η ανάγκη για

παροχή πρόσθετης κοινωνικής βοήθειας θα μειώνεται σταδιακά.

Όσον αφορά τον δεύτερο πυλώνα, τη συμπληρωματική σύνταξη και τα ταμεία προνοίας, ο υπουργός ανέφερε ότι είναι «σθεναρή» η θέση των συντεχνιών κυρίως, ότι θα πρέπει ο πρώτος και ο δεύτερος πυλώνας να συναποφασιστούν, «κάτι που από εμάς μας βρίσκει αντίθετος, αλλά όχι δογματικά». Σημείωσε ότι η προσιτότητα είναι να προχωρήσει ο πρώτος πυλώνας, για τον οποίο είναι σχεδόν έτοιμο το νομοθέτημα, και η συζήτηση για τον δεύτερο πυλώνα να συνεχιστεί μέχρι ότου υπάρξει κατάληψη.

«Θεωρώ ότι μέχρι τον Σεπτέμβριο θα μπορούμε να έχουμε καταλήξει και στον δεύτερο πυλώνα, όμως υπάρχει η κατανομή από όλους ότι η εφαρμογή του δεύτερου πυλώνα θα ξεκινήσει μετά από 3 - 4 χρόνια, σύμφωνα και με τις υποδείξεις της Διεθνούς Οργάνωσης Ταμείων Πρόνοιας και Ασφαλείων. Αυτό είναι συμφωνημένο με τους εταίρους. Αυτό που πρέπει να γίνει είναι να συμφωνηθεί και πώς θα είναι τα ταμεία προνοίας, δηλαδή αν θα είναι υποχρεωτικά ή εθελοντικά, πώς θα δίνονται αυτά τα λεφτά στον εργαζόμενο που αφιερώνει κ.λπ.», ανέφερε. «Είμαι αισιόδοξος ότι θα μπορέσουμε να βρούμε την κοινή συνισταμένη, παρά τη διάσταση απόψεων που υπάρχει μεταξύ των δύο πλευρών. Θα βρούμε τη χρυσή τομή και θα προχωρήσουμε», ανέφερε.

Όσον αφορά τον δανεισμό του κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο υπουργός υπενθύμισε ότι με απόφαση της κυβέρνησης, ο δανεισμός σταματά και τα €12 δισεκατομμύρια που μέχρι σήμερα έχουν δανειστεί από το ΤΚΑ στο κράτος θα επιστραφούν σταδιακά πίσω στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. «Θα υπάρχει μία φόρμουλα, η

οποία έχει συμφωνηθεί με το υπουργείο Οικονομικών και σε συνεργασία με το υπουργείο Οικονομικών, ούτως ώστε με χρονιαίες δόσεις αυτά τα λεφτά να επιστραφούν, με τόκο» και σε βάθος χρόνου να εξοφληθούν.

«Αυτό που πρέπει να προσέξουμε όλοι μας είναι ότι οι όποιες ενέργειες γίνονται να μην διαταράσσουν την οικονομική ειρήνη που υπάρχει σήμερα, δηλαδή να μην έρθει το κράτος σε δύσκολη θέση, ούτως ώστε να χρειαστεί να φτάσουμε σε συνθήκες κακές για την οικονομία, δηλαδή να είναι «καλό» το Ταμείο, αλλά κακές οι συνθήκες της οικονομίας», είπε, επαναλαμβάνοντας τη συνεργασία, γι' αυτό τον σκοπό, με τον υπουργό Οικονομικών.

Αύξηση άδειας πατρότητας

Αναφερόμενος στα υπόλοιπα ζητήματα που συζητήθηκαν στην Επιτροπή, ο υπουργός είπε ότι ολοκληρώνοντας τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση «θα πρέπει να εγκυβιβάσει και σε αυτά τα θέματα, όπως είναι το θέμα των ξένων εργατών στην Κύπρο, όπως είναι θέματα μητρότητας, πατρότητας, γονικής άδειας». Σημείωσε ότι «είμαστε στη διαδικασία αύξησης της γονικής και της άδειας πατρότητας».

Σε σχέση με τους εργαζόμενους γονείς, ο κ. Κουκουμάς στις δηλώσεις του είπε ότι «παραμένουμε ακόμα απαντήσιμους» για τον προσανατολισμό της κυβέρνησης για την ενίσχυση των αδειών μητρότητας, πατρότητας και γονικής άδειας, αλλά και για το πώς σπρώχνουμε τους εργαζόμενους γονείς με παιδιά με σοβαρές ή μακροχρόνιες παθήσεις που είναι αναγκασμένοι να φεύγουν από τη δουλειά. «Δεν έχουμε ακόμα ενδοψήφισμα από την κυβέρνηση κάτι από το πώς θα στηριχτούν».

Δαμιανός: Χωρίς φυσικό αέριο δεν θα έχουμε επάρκεια ηλεκτρισμού

«Οπωσδήποτε το έργο στο Βασιλικό πρέπει να τελειώσει πριν από το 2030 – και σίγουρα θα τελειώσει πριν από το 2030»

Αν δεν έρθει φυσικό αέριο θα έχουμε σοβαρό πρόβλημα με την επάρκεια ηλεκτρισμού το 2030, δήλωσε ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας Μιχάλης Δαμιανός, προσθέτοντας ότι είναι μονόδρομος να ολοκληρωθεί το έργο στο Βασιλικό. «Οπωσδήποτε το έργο στο Βασιλικό πρέπει να τελειώσει πριν από το 2030 – και σίγουρα θα τελειώσει πριν από το 2030», τόνισε ο κ. Δαμιανός, μιλώντας ενώπιον των μελών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας. Ανέφερε ότι το έργο στο Βασιλικό, με βάση τη μελέτη της εταιρείας Technip, «την οποία λάβαμε στο τέλος του 2025, είναι μηστέλειωτο. Αν είναι 40% τελειωμένο ή 60% τελειωμένο είναι πολύ τεχνικό για να μπορώ να το απαντήσω, αλλά η μόνη λύση πραγματικά είναι να τελειώσει αυτό το έργο», πρόσθεσε.

Επίσης, ανέφερε ότι «τελειώνουν οι όροι προσφοράς εντός Ιουλίου, ενώ έχει διοριστεί πρόφορα και το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ, έτσι ώστε να μπορεί η ΕΤΥΦΑ που είναι 6 μέλη από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ και 3 από την ΑΗΚ, να προχωρήσει να

οριστικοποιήσει αυτούς τους όρους και πρόσθεσε ότι «μέχρι το τέλος του 2026 ή πρώτο τρίμηνο του 2027 θέλουμε να έχουμε τελειώσει με τη διαδικασία των προσφορών και να έχουμε κατακυρωμένη την προσφορά».

Ο κ. Δαμιανός εξέφρασε την ελπίδα ότι δεν θα υπάρχουν νομικές διαδικασίες στη συνέχεια, έτσι ώστε να μπορεί να ξεκινήσει το έργο. Ανέφερε επίσης ότι η ΑΗΚ έχει προχωρήσει με παραγγελίες αντικατάστασης των γεννητριών στη Δεκέλεια με καινούργιες, οι οποίες θα φθάσουν στην Κύπρο το 2028 και μία το 2029 και πρόσθεσε ότι κανονικά και οι τρεις θα πρέπει να λειτουργούν μέχρι το τέλος του 2029 και αν δεν λειτουργούν και οι τρεις θα πρέπει να λειτουργούν οι δύο.

«Αυτό όμως δεν θα αντικαταστήσει πλήρως τις παλιές γεννήτριες, γιατί είναι μικρότερες δυναμικότητας, οπότε η αντικατάσταση αυτών των γεννητριών από την ΑΗΚ, μπορεί να γίνει μόνο με την έλευση του φυσικού αερίου στο έργο στο Βασιλικό», ανέφερε. «Η επάρκεια ηλεκτρικού ρεύματος και το έργο

Η ΑΗΚ έχει προχωρήσει με παραγγελίες αντικατάστασης των γεννητριών στη Δεκέλεια με καινούργιες, με λιγότερα μεγαβάτ.

στο Βασιλικό μαζί με την αντικατάσταση των γεννητριών στη Δεκέλεια είναι συνυφασμένα», πρόσθεσε.

Αποθήκευση ενέργειας

Όσον αφορά στην αποθήκευση ενέργειας, ο υπουργός είπε ότι ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς έχει κατακυρώσει προσφορά για μπαταρίες χωρητικότητας 120 μεγαβάτ, τις οποίες «θα έχουμε τον Ιανουάριο του 2027 και πριν το καλοκαίρι του 2027 θα δουλεύουν».

Η νέα μελέτη GSI

Αναφορικά με την ηλεκτρική διασύνδεση, ο κ. Δαμιανός είπε ότι υπήρχε δέσμευση από τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη και τον πρωθυπουργό Μητσότακν τον Νοέμβριο του 2025 «να προχωρήσουμε με μία μελέτη για τα νέα οικονομικά δεδομένα που έχουν να κάνουν σχέση με τον Great Sea Interconnector (GSI)». Είπε ακόμη ότι το GSI «πάει πάρα πολλά χρόνια» με κόστος 1,9 δισ. και με χρηματοδότηση από την Ε.Ε. 658 εκατ. ευρώ

και με το υπολειπόμενο ποσό να πληρώνεται μέσα από τους λογαριασμούς ρεύματος των Κυπρίων και Ελλαδίτων καταναλωτών με ποσοστά περίπου 2/3 και 1/3, αντίστοιχα.

Ο υπουργός Ενέργειας είπε ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα έχουμε τη μελέτη της ΕΤΕΚ «αναλόγως της μελέτης και του κόστους θα δούμε με ποιον τρόπο θα προχωρήσουμε».

Απαντώντας σε ερώτηση για τις επιφυλάξεις του υπουργού Οικονομικών για το έργο και για διγλωσσία στην κυβέρνηση, ο υπουργός Ενέργειας είπε ότι είναι «κοινή ανησυχία» το θέμα γιατί το έργο θα το πληρώσει ο Κύπριος καταναλωτής και πρόσθεσε πως δεν υπάρχει διγλωσσία στην κυβέρνηση γιατί τους ίδιους ενδοιασμούς όσον αφορά το κόστος τους έχει και το υπουργείο Ενέργειας. Χρειάζομαστε το GSI στα πλαίσια της ενεργειακής επάρκειας, αλλά τι θα είναι το κόστος του ρεύματος είναι κάτι διαφορετικό και το εξετάζουμε, πρόσθεσε.

Απαντώντας σε άλλη ερώτηση κατά πόσον η Κυπριακή Δημοκρατία θα μπει ως μέτοχος ή όχι στον GSI με 100 εκατ.

ευρώ, ο κ. Δαμιανός είπε ότι «αυτή τη στιγμή φαίνεται ότι δεν υπάρχουν προθέσεις για να μπει με μέτοχος» και το θέμα «εγκραμεί».

Αναστέλλονται τα μέτρα

Αναστέλλονται τα μέτρα των συντεχνιών της ΑΗΚ που είχαν ανακοινωθεί για την Πέμπτη 9 Ιουλίου, ύστερα από τη συνάντηση, που είχαν ναύσει το απόγευμα της Τρίτης οι ηγεσίες των τεσσάρων συντεχνιών του Οργανισμού (ΕΠΟΠΑΗ, ΣΗΔΗΚΕΚ, ΣΕΠΙΑΗ, ΣΥΒΑΗΚ) με τον πρόεδρο Ενέργειας Μιχάλη Δαμιανό, την υφυπουργό παρά τω Πρόεδρω Ειρήνη Πική και τον πρόεδρο της ΑΗΚ Γιώργο Πέτρου, στο Προεδρικό.

Όπως δήλωσε ο Κυριάκος Ταφούνας, πρόεδρος της συντεχνίας ΕΠΟΠΑΗ, «δόθηκε περιθώριο 15 ημερών για να κάνουν τις επαφές τους και με άλλα εμπλεκόμενα υπουργεία, οπότε ανανεώσαμε το ραντεβού μας για τις 22 του μήνα». Είπε επίσης ότι ανάλογα με αυτά που θα ακουστούν στην επόμενη συνάντηση, οι συντεχνίες θα αποφασίσουν τα επόμενα τους βήματα.

Μετακομίζει το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο από Κρατική Εκθεση

Αχτίδα φωτός για ταυτοποίηση των εμποτισμένων λειψάνων ΕΛΔΥΚάριων από το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Εν μέσω σοβαρών εξελίξεων στο θέμα της ταυτοποίησης αριθμού λειψάνων αγνοουμένων στρατιωτών της Ελληνικής Δυνάμεις Κύπρου (ΕΛΔΥΚ) που είχαν εμποτιστεί με χημικά, το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας ετοιμάζεται να μετακομίσει σε νέο χώρο και κτίριο. Το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο, που ασχολείται με ταυτοποίησης πεσόντων κατά την τουρκική εισβολή του 1974 οι οποίοι είναι θαμμένοι στις ελεύθερες περιοχές και στεγάζονται σε χώρους της Κρατικής Εκθέσης στη Λευκωσία, θα μεταφερθεί σε νέο χώρο προκειμένου να συνεχίσει το έργο του. Σύμφωνα με τα όσα ανακοίνωσε στην «Κ» ο επίτροπος Προεδρίας Μάριος Χαρισιώτης, το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο θα μετακινηθεί σε μόνιμες εγκαταστάσεις και για τον λόγο αυτό έχουν εντοπιστεί δύο κατάλληλοι χώροι στην Λευκωσία. Σύμφωνα με τον κ. Χαρισιώτη, τις επόμενες δύο εβδομάδες θα κλειδωθεί ο χώρος, με το Υπουργικό Συμβούλιο να επιλέγει τον έναν από τους δύο λαμβάνοντας τη σχετική απόφαση. «Σήμερα το Ανθρωπολογικό Εργαστήριο φιλοξενείται σε χώρους της Κρατικής Εκθέσης. Άρα είναι αναγκαίο να έχουμε ένα μόνιμο ανθρωπολογικό εργαστήριο. Είμαστε πολύ κοντά στη δημιουργία του», κατέληξε ο κ. Χαρισιώτης. Παράλληλα με τις νέες εγκαταστάσεις, το γραφείο του επιτρό-

Οι αγνοούμενοι ΕΛΔΥΚάριοι της κυπριακής τραγωδίας ανέχονται στους 77. Μέχρι σήμερα έχουν ταυτοποιηθεί 40 στρατιώτες. Για τους υπόλοιπους 37 οι προσπάθειες συνεχίζονται, σύμφωνα με τον επίτροπο Προεδρίας.

που Προεδρίας έχει προγραμματίσει και τη δημιουργία Οστεοφυλακίου, στο οποίο θα τοποθετούνται τα λείψανα πεσόντων κατά την τουρκική εισβολή που έχουν ταυτοποιηθεί και για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν παραδοθεί σε συγγενείς τους, αλλά και λείψανα τα οποία δεν κατέστη δυνατόν να ταυτοποιηθούν.

Τα «ψεκασμένα»

Τόσο η μόνιμη στέγαση του Ανθρωπολογικού Εργαστηρίου όσο και η δημιουργία Οστεοφυλακίου σχετίζονται άμεσα με μια τεράστια προσπάθεια που καταβάλλεται τα τελευταία 15 χρόνια προκειμένου να ταυτοποιηθούν τα λείψανα πεσόντων Ελλαδίτων του 1974 τα οποία φυλάσσονταν στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας. Πρόκειται

Υποψήφιοι για στέγαση του Ανθρωπολογικού Εργαστηρίου είναι δυο χώροι και κτίρια που έχουν εντοπιστεί στη Λευκωσία. Το επόμενο διάστημα το Υπουργικό Συμβούλιο αναμένεται να επιλέξει τον χώρο στέγασης του ανθρωπολογικού.

για απροσδιόριστο αριθμό λειψάνων ΕΛΔΥΚάριων που είχαν μεταφερθεί στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας το 1980. Παρέμειναν εκεί μέχρι το πέρας των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν για εκταφή όσων επέβαιναν στο Νοράτλας - ΝΙΚΗ 4 που καταρρίφθηκε από φίλια πυρά το 1974. Τα λείψανα αυτά έχουν μεταφερθεί στο Ανθρωπολογικό Εργαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας σε μια ύστατη, όπως ανέφερε ο κ. Χαρισιώτης, προσπάθεια να γίνει ταυτοποίησή τους με τη μέθοδο του DNA. Συνολικά οι αγνοούμενοι

ΕΛΔΥΚάριοι της κυπριακής τραγωδίας ανέχονται σε 77 από τους οποίους έχουν ταυτοποιηθεί 40 λείψανα. Για τους υπόλοιπους 37, σύμφωνα με τον προεδρικό επίτροπο, συνεχίζονται οι προσπάθειες ταυτοποίησης. Ο επίτροπος Προεδρίας κ. Μάριος Χαρισιώτης υπογραμμίζει ότι η εξέλιξη αυτή αποτελεί ένα ακόμα ουσιαστικό βήμα στην προσπάθεια της Πολιτείας για διακρίβωση των τύχων των αγνοουμένων και για απόδοση της οφειλόμενης τιμής στους πεσόντες και αγνοουμένους της κυπριακής τραγωδίας.

Ελπίδες

Πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε κονδύλι €1 εκατ., το οποίο θα διατεθεί εξ ολοκλήρου για την ταυτοποίηση των λειψάνων που είχαν τοποθετηθεί στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας. Μια διαδικασία αρκετά δύσκολη, μιας και τα συγκεκριμένα λείψανα είχαν εμποτιστεί με χημικά τη χρονιά που μετακινήθηκαν στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, με αποτέλεσμα η διαδικασία ταυτοποίησής τους να είναι αρκετά δύσκολη. Ενδεικτικά, όλες οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν στο παρελθόν από εξειδικευμένα εργαστήρια του εξωτερικού απέτυχαν. Πρόσφατα το Ινστιτούτο Γενετικής και Νευρολογίας, χρησιμοποιώντας νέες μεθόδους ταυτοποίησης γενετικού υλικού με σύγχρονα όργανα που απέκτησε, πέτυχε να ταυτοποιήσει ένα μνημείο στο από τα εμποτισμένα λείψανα. «Γίνεται μια ύστατη προσπάθεια προκειμένου να ταυτοποιηθούν αυτά τα λείψανα. Θέλω να πιστεύω ότι θα έχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα» ανέφερε στην «Κ» ο κ. Χαρισιώτης.

Η νέα μέθοδος

Το Ινστιτούτο Γενετικής και Νευρολογίας, όπως μας εξήγησε ο κ. Χαρισιώτης, προκειμένου να πετύχει ταυτοποίηση από τα εμποτισμένα λείψανα, αξιοποίησε τη μέθοδο της Μαζικής Παράλληλης Αλληλούχισης, η οποία δημι-

ουργεί νέα επιστημονική δυνατότητα για την εξέταση και την ταυτοποίησή τους. Το γραφείο του επιτρόπου Προεδρίας, έχοντας εξασφαλίσει τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους, έχει θέσει σε εφαρμογή την 5η φάση παράδοσης μικρών σκελετικών δειγμάτων από λείψανα τα οποία ήταν θαμμένα στο Στρατιωτικό Κοιμητήριο Λακατάμειας και μεταφέρθηκαν το 1980 στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, στο Ινστιτούτο Γενετικής και Νευρολογίας. Με βάση τα ενθαρρυντικά πρώτα αποτελέσματα, στο γραφείο του επιτρόπου Προεδρίας υπάρχουν βάσιμες ελπίδες να προκύψει και άλλος αριθμός ταυτοποιήσεων. Η προσπάθεια ταυτοποίησης υλοποιείται μέσω του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, στη βάση επιστημονικής μεθοδολογίας και πρωτοκόλλου που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των γενετιστών του Ινστιτούτου και των ανθρωπολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η δημιουργία των λειψάνων που αποστειλάνται προς ταυτοποίηση επικεντρώνεται σε σκελετικά στοιχεία που κρίνονται ανθρωπολογικά και γενετικά καταλλήλότερα. «Η διαδικασία θα προχωρεί με συνεχή συνεργασία και αλληλεπνεύρωση μεταξύ των εμπλεκόμενων επιστημονικών ομάδων, με απόλυτο σεβασμό στον ανθρωπιστικό χαρακτήρα του ζητήματος και στις οικογένειες των πεσόντων και αγνοουμένων».

.....

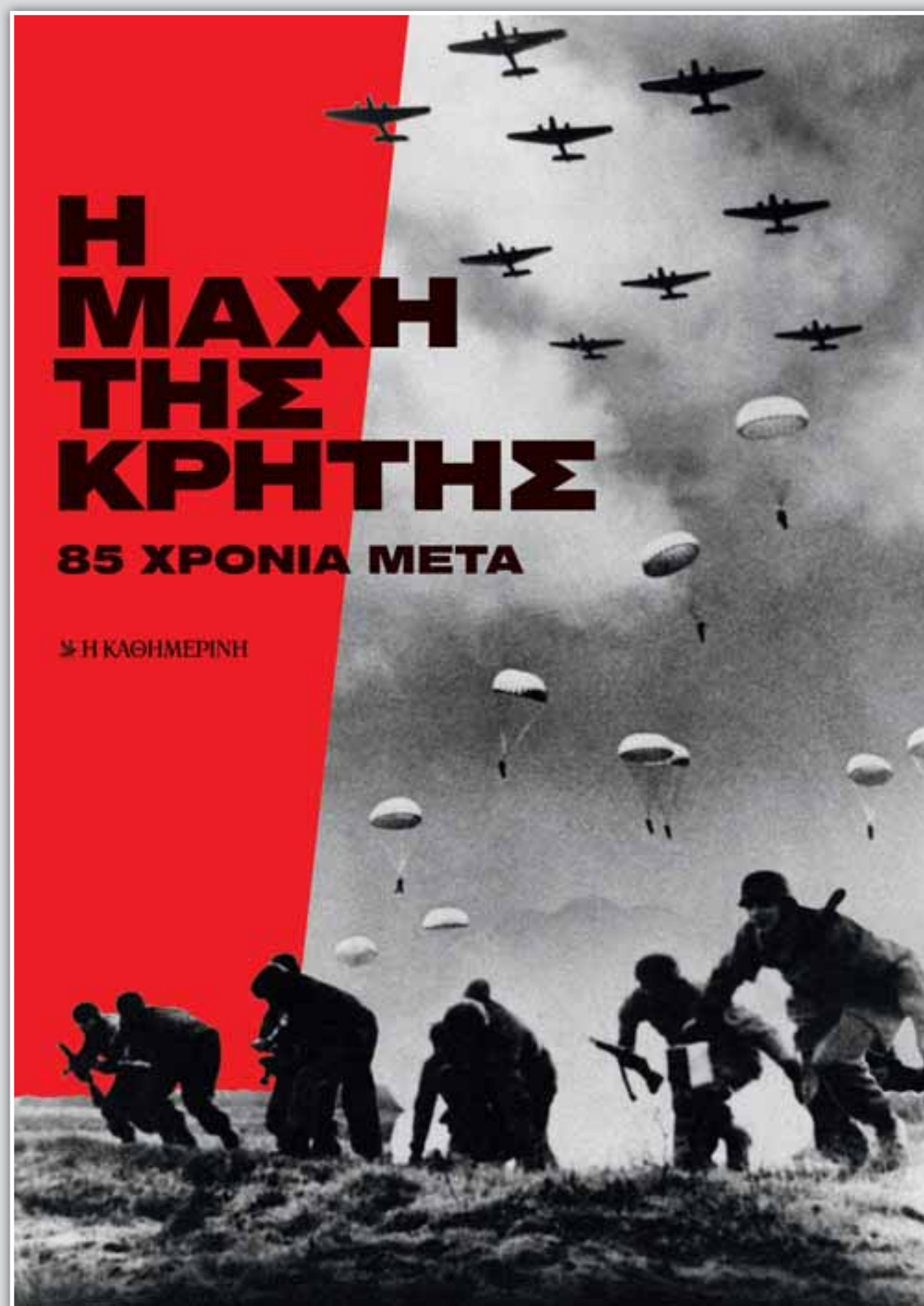
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

.....

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ - 85 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Ένα πρωτότυπο βιβλίο για μια από τις πιο
σημαντικές στιγμές της ελληνικής ιστορίας.

.....

12/7

Σε επίπεδα-ρεκόρ οι συναλλαγές ΗΠΑ - Ε.Ε., παρά τους δασμούς

Στα 2 τρισ. δολ. εκτινάχθηκε το εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών πέρυσι

Στο επίπεδο-ρεκόρ του ενός τρισ. δολ. ή 875 δισ. ευρώ έφτασε το εμπόριο προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ πέρυσι, παρά τους δασμούς. Πάντως, το συνολικό νούμερο αποκρύπτει τη σημαντική ζημία την οποία υπέστησαν συγκεκριμένα κομμάτια της οικονομίας και κυρίως η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία.

Η έρευνα του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου IW διαπίστωσε αύξηση 7,7% στις εξαγωγές της Ε.Ε. προς τις ΗΠΑ, στα 580 δισ. ευρώ, ενώ οι εξαγωγές των ΗΠΑ προς την Ε.Ε. αυξήθηκαν κατά 2,2%, στα 295 δισ. ευρώ. Έτσι, το εμπορικό πλεόνασμα της Ε.Ε. αυξήθηκε σχεδόν στα 285 δισ. ευρώ.

Η έκθεση αποδίδει μέρος της αύξησης στις εμπροσθοβαρείς παραγγελίες από εισαγωγείς που έσπευσαν να προλάβουν τους δασμούς, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ τον Απρίλιο. Συνολικά, το ινστιτούτο διαπιστώνει ότι η ευρωπαϊκή μεταποίηση είχε πληγεί.

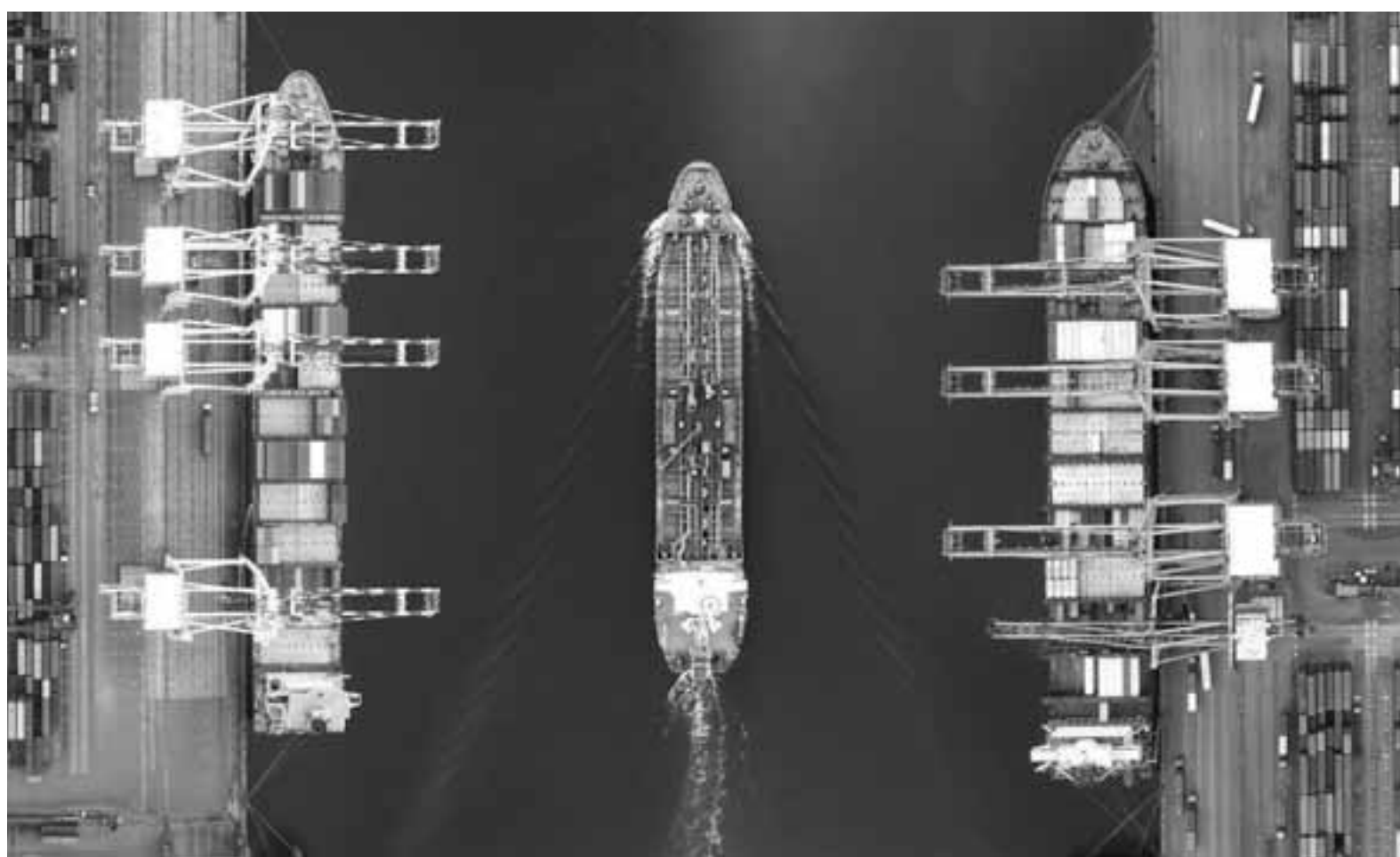
«Αυτή η πρώτη εντύπωση είναι παραπλανητική», δήλωσε ο οικονομολόγος του IW, Σάμινα Σουλτάν, σύμφωνα με το Reuters.

Μεγάλη χαμένη η Γερμανία. Οι εξαγωγές γερμανικών αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 18,9%.

Οι εξαγωγές αυτοκινήτων και ανταλλακτικών της Ε.Ε. προς τις ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 20,4% το 2025, με τη Γερμανία, η οποία πραγματοποιεί σχεδόν τα δύο τρίτα των εξαγωγών αυτοκινήτων της Ε.Ε. προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, να καταγράφει πτώση 18,9%.

Η Ιρλανδία κινήθηκε κόντρα στην τάση, με αύξηση 52,7% στις εξαγωγές της, λόγω των φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων που εξαγωγούνται από τους δασμούς.

Τα περισσότερα κράτη-μέλη της Ε.Ε. κατέγραψαν μείωση στις εξαγωγές αγαθών προς τις ΗΠΑ. Εκτός από την Ιρλανδία, μόνο η

Η έκθεση του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου IW αποδίδει μέρος της αύξησης στις εμπροσθοβαρείς παραγγελίες από εισαγωγείς που έσπευσαν να προλάβουν τους δασμούς, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ τον Απρίλιο. Συνολικά, το ινστιτούτο διαπιστώνει ότι η ευρωπαϊκή μεταποίηση είχε πληγεί.

Τσεχική Δημοκρατία (+5,1%), η Ιταλία (+7,2%), η Δανία (+10,6%) και η Φινλανδία (+10,8%) πέτυχαν αύξηση. Και στον τομέα των υπηρεσιών, το εμπόριο μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ έφθασε στο επίπεδο-ρεκόρ των 865 δισ. ευρώ, αν και η Ε.Ε. παρουσιάζει έλλειμμα 178 δισ. ευρώ σ' αυτήν την κατηγορία.

«Επομένως, η διατλαντική εμπορική σχέση είναι πολύ πιο ισορροπημένη, όταν λαμβάνεται

υπόψη το εμπόριο τόσο των αγαθών όσο και εκείνο των υπηρεσιών», αναφέρει η μελέτη, καθώς το έλλειμμα της Ε.Ε. στις υπηρεσίες έρχεται σε αντίθεση με το πλεόνασμα στα αγαθά. Οι χρεώσεις από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, στις οποίες περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού, πατέντες και εμπορικά σήματα, αποτελούν πάνω από το 40% των εισαγωγών υπηρεσιών της Ε.Ε. από τις ΗΠΑ, σημειώνοντας αύξηση 13,7%. Πα-

ρόλο που ο τομέας των υπηρεσιών έχει μέχρι στιγμής αποφύγει τον αντίκτυπο των αμερικανικών δασμών, η εμπορική σύγκρουση είχε αρνητικές συνέπειες.

Οι εισαγωγές ταξιδιωτικών υπηρεσιών από τις ΗΠΑ στην Ε.Ε. μειώθηκαν κατά περίπου 8%. «Αυτή η πτώση πιθανότατα αποδίδεται στον μειωμένο αριθμό Ευρωπαίων τουριστών στις ΗΠΑ πέρυσι», δήλωσε η Γκαλίνα Κόλεβ-Σέφερ, εκ των συντακτών της μελέτης.

Η έρευνα σημειώνει, επίσης, ότι η εμπορική συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ ωφελεί ασύμμετρα τις ΗΠΑ, αλλά παρ' όλα αυτά είναι μια εφαρμόσιμη λύση που αναμένεται να τηρηθεί και από τις δύο πλευρές.

«Νέες δασμολογικές απειλές θα προκαλούσαν νέα αβεβαιότητα, που μόνο θα παρεμποδίσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού», ανέφερε το IW.

Η Ιρλανδία ανέλαβε το «τιμόνι» της εξαμηνιαίας προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε.

Της απεσταλμένης μας στο ΚΟΡΚ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΛΟΥΡΗ

Για όγδοη φορά στην ιστορία της η Ιρλανδία ανέλαβε την 1η Ιουλίου το «τιμόνι» της εξαμηνιαίας προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν μέσω μιας απαιτητικής συγκυρίας για την Ευρώπη λόγω των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών εξελίξεων στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή, αλλά και της πρόθεσης να απαιτηθεί «αποφασιστικά» έναντι των οικονομικών αντιπάλων της, ΗΠΑ και Κίνα. Στην κορυφή της ιρλανδικής «ατζέντας» θα βρεθούν οι επίμονες διαπραγματεύσεις γύρω από τον νέο ευρωπαϊκό προϋπολογισμό (2028-2034), η ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και η ολοκλήρωση της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων.

Η ευρωπαϊκή «σκυτάλη», πάντως, πέρασε σε χώρα που αποτελεί ίσως το πιο χαρακτηριστικό

παράδειγμα οικονομικής συγκλίσης στην Ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: από καθαρός αποδέκτης κοινοτικών πόρων κατέληξε –μέσα σε λίγες δεκαετίες– σε καθαρό συνεισφορέα του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού.

Το «διαδρομή» έως την επίτευξη του ιρλανδικού «success story» υπενθύμισε, άλλωστε, ο Ιρλανδός πρωθυπουργός Μιχάιλ Μάρτιν σε ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης –ανάμεσά τους και η «Κ»– στο Κορκ, τη γενέτειρά του και έδρα αρκετών τεχνολογικών εταιρειών. Στα μέσα του '80 η ανεργία στην Ιρλανδία εκτοξεύθηκε στο 17%, ενώ η οικονομία αντιμετώπιζε δημοσιονομική «στενότητα» και μαζική μετανάστευση. Η επιλογή, τότε, του Δουβλίνου ήταν να αξιοποιήσει τους ευρωπαϊκούς πόρους πρωτίστως για επενδύσεις «στο ανθρώπινο κεφάλαιο, παρά στις φυσικές υποδομές», τόνισε ο Μάρτιν, σημειώνοντας ότι οι πόροι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κατευθύνθηκαν σε επαγ-

Η χώρα έχει προσελκύσει 1.800 πολυεθνικές, όπως η Google, η Apple, η Meta, η Microsoft και η TikTok.

γελματική κατάρτιση, δεξιότητες και αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, ενώ έργα υποδομής ακολούθησαν, κυρίως το '90 μέσω των Ταμείων Συνοχής.

Τα στοιχεία της Κομισιόν επιβεβαιώνουν το «αφήγημα» του Μάρτιν, καθώς από την έναρξη της στην ΕΟΚ το 1973 έως το 2018 η Ιρλανδία ήταν αποδέκτης άνω των 40 δισ. ευρώ από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, ενώ σήμερα συγκαταλέγεται στους καθαρούς «συνεισφορείς». Η περίοδος της «Κέλτικης τίγρης», από τα μέσα του '90 έως τη χρηματοπιστωτική κρίση, οικοδομήθηκε κυρίως

στα μέσα του '80 η ανεργία στην Ιρλανδία εκτοξεύθηκε στο 17%, ενώ η οικονομία αντιμετώπιζε δημοσιονομική «στενότητα» και μαζική μετανάστευση. Η επιλογή, τότε, του Δουβλίνου ήταν να αξιοποιήσει τους ευρωπαϊκούς πόρους πρωτίστως για επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο και στην επαγγελματική κατάρτιση.

στη χαμηλή φορολογία επιχειρήσεων, στο αγγλόφωνο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό και στην

πλήρη αξιοποίηση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, ενώ στην ίδια στρατηγική εντάσσεται η

προσέλκυση περίπου 1.800 πολυεθνικών επιχειρήσεων, όπως Google, Apple, Meta, Microsoft και TikTok, που συνέβαλαν στην αύξηση της απασχόλησης, των εξαγωγών και των φορολογικών εσόδων. Ίσως η «εμπειρία» αυτή να εξηγήσει τη στάση της Ιρλανδίας ως προς τις ευρωπαϊκές διαπραγματεύσεις, καθώς σε αντίθεση με άλλους καθαρούς συνεισφορείς δεν ταυτίζεται με τις «φειδωλές» χώρες, όπως άφησε να νονηθεί ο Μάρτιν, κεντρικά της προεδρίας της Γερμανίας για περίοδο πέντε μηνών (400 δισ. ευρώ από συνολικά 1 τρισ. της προτάσης της Κομισιόν). Επίσημα, πάντως, ότι οι διαπραγματεύσεις αποτελούν «ουσιαστικά προσπάθεια να συμφιλιωθούν ασυμβίβαστα μεταξύ τους θέσεις», υπενθυμίζοντας τις νέες προτεραιότητες, όπως η άμυνα. Σε ό,τι αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης Κίνας και ΗΠΑ, τόνισε ότι η Ευρώπη πρέπει να επιμείνει στον διάλογο, χωρίς αφέλεια: να προστατεύσει

τη βιομηχανία της από αθέμιτο ανταγωνισμό και να ενισχύσει τη δική της ανταγωνιστικότητα. Στο πλαίσιο, αυτό, άλλωστε, οι Ιρλανδοί «φιλοδοξούν» ουσιαστική πρόοδο ως προς τη μεταρρύθμιση της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, τη βάση δηλαδή μιας ενιαίας αγοράς κεφαλαίων.

Μιλώντας στους Ευρωπαίους ανταποκριτές, ο υπουργός Οικονομικών Σάιμον Χάρις έθεσε στόχο την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας έως τον Οκτώβριο, αναγνωρίζοντας, ωστόσο, ότι θα απαιτηθούν αμοιβαίοι συμβιβασμοί. Η Ιρλανδία, πάντως, συγκαταλέγεται στις χώρες που αντιμετωπίζουν επιφυλακτικά την ενίσχυση αρμοδιοτήτων της ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής ESMA, καθώς θα μπορούσε να επηρεάσει τη θέση του Δουβλίνου ως χρηματοπιστωτικού κέντρου. Όμως, ο Χάρις επισήμανε το δικαίωμά της: «Η Ευρώπη συνολικά χάνει επενδύσεις και αυτό είναι το πραγματικό πρόβλημα».

Ενδεχόμενο πρόωρης αποχώρησης της Λαγκάρντ από ΕΚΤ για τη γαλλική πολιτική

Ανοιχτό αφήνει το ενδεχόμενο να αποχωρήσει πρόωρα από την προεδρία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προκειμένου να συμμετάσχει στη γαλλική πολιτική σκηνή η Κριστίν Λαγκάρντ.

Ερωτηθείσα, σε συνέντευξη της στη γαλλική εφημερίδα Les Echos, εάν θα μπορούσε να αφήσει νωρίτερα τη θέση της, εφόσον περιοριστεί η σημερινή αβεβαιότητα, η πρόεδρος της ΕΚΤ απάντησε: «Είναι πιθανό». Όπως πρόσθεσε, θεωρεί ότι «μια ευρωπαϊκή φωνή πρέπει να ακουστεί στη γαλλική προεδρική συζήτηση».

Παράλληλα, η κ. Λαγκάρντ επανέλαβε ότι όσο η οικονομία βρίσκεται σε περίοδο αναταράξεων, θα παραμείνει στη θέση

Η θητεία της στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λήγει τον Οκτώβριο του 2027.

της. «Καθώς βρισκόμαστε ξανά σε περίοδο αναταράξεων, πιστεύω ότι ο καπετάνιος του πλοίου της ΕΚΤ πρέπει να παραμείνει στο κατόστρωμα», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Η θητεία της στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λήγει τον Οκτώβριο του 2027. Το όνομά της έχει συνδεθεί κατά καιρούς με τη γαλλική πολιτική σκηνή, αν και η ίδια έχει στο παρελθόν χαρακτη-

ρίσει την προεδρία της Γαλλίας «τρομερή δουλειά».

Στην ίδια συνέντευξη, η κ. Λαγκάρντ δήλωσε ότι είναι πιθανό να έχει ανοιχτές συζητήσεις με Γάλλους υποψηφίους τους επόμενους μήνες.

Όπως είπε, εάν η προεκλογική συζήτηση αναδείξει μια πιο περιορισμένη αντίληψη για τη θέση της Γαλλίας στην Ευρώπη, θα χρειαστεί να εξηγηθεί γιατί μια τέτοια κατεύθυνση θα ήταν επιβλαβής για τη χώρα και τους πολίτες της.

Τα επιτόκια

Η πρόεδρος της ΕΚΤ υπερασπίστηκε επίσης την πρόσφατη απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας να αυξήσει τα επιτόκια.

«Είμαστε πεπεισμένοι ότι λάβωμε τη σωστή απόφαση», τόνισε. Σύμφωνα με την ίδια, ήδη από τον Απρίλιο μεγάλη πλειονότητα του διοικητικού συμβουλίου ήταν έτοιμη να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση, ωστόσο δεν υπήρχαν ακόμη όλα τα απαραίτητα στοιχεία.

Η ΕΚΤ προχώρησε τον Ιούνιο στην πρώτη αύξηση επιτοκίων μετά το ξέσπασμα του πολέμου στο Ιράν, επικαλούμενη τη διαχυσία του σοκ στην οικονομία και τον κίνδυνο να τεθεί εκτός ελέγχου ο πληθωρισμός. Εκτοτε, η ειρηνευτική συμφωνία μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν οδήγησε σε σημαντική πτώση των τιμών του πετρελαίου, περιορίζοντας τον

βασιικό παράγοντα των πληθωριστικών πιέσεων. Τα τελευταία στοιχεία για την Ευρωζώνη έδειξαν, επίσης, μεγαλύτερη από την αναμενόμενη επιβράδυνση του πληθωρισμού.

Η κ. Λαγκάρντ σημείωσε, πάντως, ότι οι πιέσεις από την πλευρά της προσφοράς εξακολουθούν να μεταδίδονται στην οικονομία, αν και μέχρι στιγμής δεν έχουν εμφανιστεί δευτερογενείς επιπτώσεις. «Αντιμετωπίζουμε ένα εξωτερικό σοκ προσφοράς που εξαπλώνεται στην υπόλοιπη οικονομία και βλέπουμε πλέον τις έμμεσες επιπτώσεις του», είπε, προσθέτοντας ότι η ΕΚΤ παρακολουθεί στενά τον κίνδυνο δευτερογενών επιδράσεων.

Ερωτηθείσα, σε συνέντευξη της στη γαλλική εφημερίδα Les Echos, εάν θα μπορούσε να αφήσει νωρίτερα τη θέση της, εφόσον περιοριστεί η σημερινή αβεβαιότητα, η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ απάντησε: «Είναι πιθανό». Όπως πρόσθεσε, θεωρεί ότι «μια ευρωπαϊκή φωνή πρέπει να ακουστεί στη γαλλική προεδρική συζήτηση».

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΓΚΑΒΙΝ ΜΑΓΚΟΥΑΪΡ / REUTERS

Η φωτοβολταϊκή ασπίδα της Ευρώπης

Ο τομέας ηλιακής ενέργειας στην Ευρώπη φτάνει σε νέα ύψη, ωστόσο οι αγορές ενέργειας της περιοχής παρουσιάζουν σημάδια αυξανόμενης πίεσης. Η ηλιακή παραγωγή σε ολόκληρη την Ε.Ε. βρίσκεται σε καλό δρόμο για να σημειώσει νέα ρεκόρ φέτος, καθώς οι προσθήκες δυναμικότητας συνεχίζονται με ιλιγγιώδη ρυθμό και ο ευνοϊκός καιρός ενισχύει την παραγωγή σε βασικές αγορές όπως η Γερμανία, η Ισπανία και η Γαλλία. Τις πλιόλυστες μέρες, η ηλιακή ενέργεια

κυριαρχεί πλέον στο μείγμα ενέργειας της μεσημεριανής ώρας, καλύπτοντας περιστασιακά περισσότερο από το ήμισυ της ζήτησης σε ορισμένες περιοχές. Ενώ η αύξηση της παραγωγής όμως υπογραμμίζει την επιτυχία της ευρωπαϊκής προσπάθειας για καθαρή ενέργεια, αποκάλυπτε επίσης μια αυξανόμενη αναντιστοιχία μεταξύ του πότε παράγεται ηλεκτρική ενέργεια και πότε είναι απαραίτητη.

Οι περισσότερες χώρες έχουν δει την παραγωγή ηλιακής ενέργειας

από εταιρείες κοινής ωφελείας να φτάνει σε νέα υψηλά επίπεδα το 2026, αν και η συμφόρηση του δικτύου προκαλεί αυξανόμενες περιεκτικές. Αυτή η ανισορροπία πιέζει προς τα κάτω τις τιμές κατά τις ώρες αιχμής της παραγωγής, διαβρώνοντας τα έσοδα για τους παραγωγούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αναγκάζοντας τους διαχειριστές δικτύων να περιορίζουν ολόένα και περισσότερο την προσφορά. Εν ολίγοις, η Ευρώπη μαθαίνει ότι η παραγωγή φθηνής

Το πρόβλημα είναι η αναντιστοιχία μεταξύ του πότε παράγεται ρεύμα και πότε είναι απαραίτητο.

καθαρή ενέργειας σε μεγάλη κλίμακα είναι μόνο ένα μέρος της πρόκλησης – η αξιοποίηση της αξίας της αποδεικνύεται πολύ πιο δύσκολη. Η κλίμακα της επέκτασης της ηλιακής ενέργειας στην Ευρώπη δεν έχει ομοιότητες με άλλες περιοχές. Λόγω της πολιτικής υποστήριξης στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας και του REPowerEU, σε συνδυασμό με τη μείωση του κόστους εγκατάστασης, η ηλιακή ισχύς έχει αυξηθεί τόσο στις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας όσο και

στις κατοικίες. Το αποτέλεσμα είναι ένα σύστημα που διαμορφώνεται ολόένα και περισσότερο από το ημερήσιο προφίλ παραγωγής της ηλιακής ενέργειας: απότομες αιχμές στην παραγωγή γύρω στο μεσημέρι, ακολουθούμενες από απότομες μειώσεις το βράδυ.

Η ήπειρος έχει σε μεγάλο βαθμό λύσει την πρόκληση της παραγωγής καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας σε χαμηλή τιμή και σε μεγάλη κλίμακα. Η επόμενη φάση είναι η ενσωμάτωση της

της ενέργειας σε ένα σύστημα που δεν είχε σχεδιαστεί για αυτήν. Εκτός εάν η ευελιξία, οι υποδομές και οι δομές της αγοράς εξελιχθούν παράλληλα, το παράδοξο θα επιδεινωθεί – περισσότερη καθαρή ενέργεια, αλλά λιγότερη αξία από κάθε παραγόμενη μονάδα.

Ή με άλλα λόγια: η Ευρώπη δεν περιορίζεται πλέον από την ποσότητα ηλιακής ενέργειας που μπορεί να παράγει, αλλά από το πόσο αποτελεσματικά μπορεί να τη χρησιμοποιήσει.

Συμφωνία επί της αρχής για εξαγορά της easyJet

Η πρόταση της αμερικανικής Castlelake μπορεί να αλλάξει την ευρωπαϊκή αγορά των αερομεταφορών

Μεγάλες αλλαγές, τόσο στην αεροπορική εταιρεία που ιδρύθηκε το 1995 από τον Ελληνοκύπριο επιχειρηματία Στέλιο Χατζηγιάννου, όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά των αερομεταφορών, φέρνει η απόφαση της διοίκησης της easyJet να αποδεχθεί επί της αρχής την πέμπτη προσφορά εξαγοράς της αμερικανικής επενδυτικής εταιρείας Castlelake. Το προτεινόμενο deal έρχεται την ώρα που η low cost αεροπορική εταιρεία αντιμετωπίζει την αύξηση του κόστους των καυσίμων και τη διαταραχή στη ζήτηση που προκάλεσε ο πόλεμος στο Ιράν, ενώ αναμένεται να αναμορφώσει τον ανταγωνισμό στα δημοφιλέστερα δρομολόγια της Ευρώπης.

Η προσφορά της Castlelake, στις 6,9 λίρες ανά μετοχή σε μετρητά, αποτιμά την αεροπορική στα 5,2 δισ. λίρες (6,9 δισ. δολάρια). Σύμφωνα με εκπόρσοπο της easyJet, η αποτίμηση ανεβαίνει στα 5,5 δισ. λίρες σε fully diluted βάση. Ήταν η πέμπτη προσφορά της Castlelake αφότου η easyJet αποκάλυψε τις προηγούμενες προτάσεις «πολύ ευκαιριακές», λέγοντας ότι η αμερικανική επενδυτική εταιρεία προσπαθούσε να εξαγοράσει την αεροπορική φθηνά. Σημειώνεται ότι η μετοχή της easyJet έκλεισε την Παρασκευή στο Λονδίνο στις 5,58 λίρες. Χθες ενισχύθηκε ακόμα και πάνω από 10%, κινήθηκε όμως κάτω από το προσφερόμενο τίμημα, μαρτυρώντας τις αμφιβολίες της αγοράς ότι το deal θα προχωρήσει.

«Δεν μπορεί να υπάρξει καμία βεβαιότητα ότι θα γίνει οποιαδήποτε σταθερή προσφορά, ακόμη και αν ικανοποιηθούν ή αρθούν τυχόν προϋποθέσεις», ανέφερε άλλωστε η σχετική ανακοίνωση. Και προσέθεσε ότι η Castlelake τρέφει «τεράστιο σεβασμό» για την αεροπορική και τους υπαλλήλους της και σκοπεύει να υποστηρίξει το μελλοντικό πρόγραμμα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του στόλου της. Οι δύο πλευρές βρέθηκαν σε αντιπαράθεση τον τε-

λευταίο μήνα, καθώς η επενδυτική δήλωσε ότι το διοικητικό συμβούλιο της easyJet έδειξε «απροθυμία να εμπλακεί ουσιαστικά» και υπέβαλε την προσφορά της απευθείας στους μετόχους. Η Castlelake έδειξε για πρώτη φορά ενδιαφέρον για την easyJet στις 29 Μαΐου, όταν ορίστηκε προθεσμία τεσσάρων εβδομάδων. Εντός αυτού του χρονικού διαστήματος η εταιρεία έκανε δύο και καλύτερες προσφορές – από τις 5,60 λίρες, στις 6 λίρες, στις 6,25 λίρες και στη συνέχεια στις 6,50 λίρες – οι οποίες απορρίφθηκαν όλες από την αεροπορική εταιρεία.

Η easyJet άλλαξε τον τόνο την περασμένη εβδομάδα μετά την τελευταία προσφορά της Castlelake.

Η προσφορά αποτιμά την αεροπορική που ιδρύθηκε το 1995 από τον Ελληνοκύπριο επιχειρηματία Στέλιο Χατζηγιάννου στα 5,2 δισ. λίρες.

Παρόλο που η αεροπορική εταιρεία δήλωσε ότι αυτή η προσφορά παρέμενε ανεπαρκής, ζήτησε παράταση προθεσμίας εννέα ημερών έως τις 5 Ιουλίου και παραχώρησε στην εταιρεία κάποια πρόσβαση σε περιεχόμενες εμπορικές πληροφορίες.

Με 1.200 δρομολόγια σε 38 ευρωπαϊκές χώρες, η easyJet μπορεί να θεωρηθεί ένα από τα πιο πολύτιμα περιουσιακά στοιχεία στις ευρωπαϊκές αερομεταφορές. Ιδιαίτερως ελκυστικός είναι ο στόλος της, που αποτελείται από 356 σύγχρονα αεροσκάφη της οικογένειας Airbus SE A320, ενώ η αεροπορική διαθέτει ένα βιβλίο παραγγελιών 287 αεροσκαφών με επιπλέον 100 δικαιώματα αγοράς. Πολύτιμα θεωρούνται επίσης τα στρατηγικά της slots στα

Με 1.200 δρομολόγια σε 38 ευρωπαϊκές χώρες και ένα στόλο από 356 αεροσκάφη της οικογένειας Airbus SE A320, η easyJet μπορεί να θεωρηθεί ένα από τα πιο πολύτιμα περιουσιακά στοιχεία στις ευρωπαϊκές αερομεταφορές.

αεροδρόμια του Λονδίνου (Gatwick), του Μιλάνου και της Γενεύης, τα οποία της επιτρέπουν να λειτουργεί επικερδή δρομολόγια με σταθερά υψηλή ζήτηση.

Όσο οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται, οι ταξιδιώτες δεν αναμένεται να δουν διαφορές σε λειτουργικό επίπεδο, ωστόσο, πιο μακροπρόθεσμα, μια αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος θα μπορούσε να επηρεάσει τις επενδυτικές προτεραιότητες, τη μεγέθυνση του στόλου ή την εμπειρία των πελατών της easyJet.

Σύμφωνα με τον Αλεξ Ίρβινγκ, αναλυτή της Bernstein, «το πιο πιθανό τελικό αποτέλεσμα» είναι η Castlelake να πουλήσει τα υπάρχοντα περιουσιακά στοιχεία της easyJet κυρίως στους τρεις μεγά-

λους ευρωπαϊκούς αερομεταφορείς: Deutsche Lufthansa, IAG και Air France-KLM. Μέρος του βιβλίου παραγγελιών της easyJet στην Airbus μπορεί να πουληθεί σε μη ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρείες.

Ο αναλυτής της Davy Στίβεν Φέρλινγκ δεν πιστεύει ότι η Castlelake θα διασπάσει την easyJet. Αντίθετα, μπορεί η εταιρεία να γίνει μικρότερη, με περισσότερα από τα δρομολόγια της να επικεντρώνονται στην εξυπηρέτηση των πακέτων διακοπών της. Σημειώνεται ότι η Castlelake συνεργάστηκε, στο πλαίσιο της προσφοράς της, με τον Πιτερ Μπίλιου, ο οποίος ήταν στέλεχος της εταιρείας πριν αποχωρήσει από το 2022.

Ο Στέλιος Χατζηγιάννου άλλαξε

τον χάρτη στις ευρωπαϊκές αερομεταφορές, καθώς μαζί με τη Ryanair έφεραν το μοντέλο των low cost ταξιδιών και αμφισβήτησαν τους μεγάλους εθνικούς αερομεταφορείς και τις καθιερωμένες αεροπορικές εταιρείες της ηπείρου. Μετά την εισοδο της easyJet στο χρηματιστήριο του Λονδίνου, το 2000, ο επιχειρηματίας διατήρησε τον έλεγχο του brand «easy», μέσω του οποίου έχει αναπτύξει και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Τα τελευταία χρόνια έχει βρεθεί αρκετές φορές σε αντιπαράθεση με τη διοίκηση της easyJet, καθώς έχει ανταρθεί στην επιθετική επέκταση του στόλου και στις συμφωνίες αγοράς αεροσκαφών, υποστηρίζοντας γενικά μια πιο συντηρητική

ανάπτυξη και υψηλότερες πληρωμές μερισμάτων. Σήμερα, η οικογένεια του ιδρυτή παραμένει ο μεγαλύτερος μέτοχος της εταιρείας, με ποσοστό 15,3%.

Σύμφωνα με τους βρετανικούς και ευρωπαϊκούς κανόνες, η πλειοψηφία και ο έλεγχος της easyJet θα πρέπει να παραμείνουν σε ευρωπαϊκά χέρια, κάτι που σημαίνει ότι ως αμερικανική εταιρεία η Castlelake δεν μπορεί να αποκτήσει τον πλήρη έλεγχο της. Συνεπώς, η επενδυτική εταιρεία χρειάζεται έναν συνεταιίρο στο deal.

Εφόσον η συμφωνία προχωρήσει, θα σηματοδοτήσει την έξοδο της easyJet από το χρηματιστήριο του Λονδίνου, στο οποίο εισήχθη τον Νοέμβριο του 2000.

21st Cyprus Rialto World Music Festival

08/07 ΜΑΡΘΑ ΦΡΙΝΤΖΗΛΑ THE KUBARA PROJECT + KALOGERAKI BROS
21:00 | ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ RIALTO THEATRE

12/07 ΚΟΒΡΑΗ HABIPI
21:00 | ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΕΚ SEK PARKING AREA

16/07 NABUMA
21:00 | ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΕΚ SEK PARKING AREA

17/07 ... BULLETPROOF TOUR ... KOZA MOSTRA
21:00 | ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΕΚ SEK PARKING AREA

21/07 NEAR TO FAR EAST - CYPRUS KOLLECTIVE BIG BAND
21:00 | ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΣΕΚ SEK PARKING AREA

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
INFORMATION

8/7 ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ €22
8/7 TICKETS €22

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ 12/07 | 16/07 | 17/07 | 21/07
ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΡΕΑΝ | ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ
Η ΠΡΟΚΡΑΤΗΣΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ
PERFORMANCES 12/07 | 16/07 | 17/07 | 21/07
FREE ENTRY | TICKET RESERVATION REQUIRED

ORGANIZER ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ: **Dualto** INSTITUTIONAL SPONSOR ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ: **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ** IN COLLABORATION WITH ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: **ΕΘΝΙΚΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ OFFICIAL COMMUNICATIONS PARTNER** ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ MEDIA SPONSORS: **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**, **wizguide**, **LOVE 100%**

WINDCRAFT MUSIC FEST

24 -26 JULY 2026 KATYDATA, NICOSIA
CONCERTS - WORKSHOPS - ACTIVITIES

FRIDAY 24 JULY 2026

WINDCRAFT VOICES (CY), MISHAROV (CY/UK), WINDCRAFT BAND (CY)
POSTCARDS FROM MY HOMETOWN (CY), TA TAKOURIA (CY)

SATURDAY 25 JULY 2026

TIP TOE TAP (CY/UK), ERMIS MICHAEL AMPED QUINTET (CY/UK)
HAYDEN CHISHOLM (NZ), SYLVAIN RIFFLET TRIO (FR), VEX (DE)
BOJAN RISTIC BRASS BAND FEAT. FEDERICO PASCUCCI (RS/IT)

SUNDAY 26 JULY 2026

SOUNDS OF THE FOUNTAINS (CY), MILAD KHAWAM &
ANNIE KHOURY "RITES OF LIFE" (DE/CY), CHRISTOS YEROLATSITIS
"DAYDREAMING" (CY/HU/CA/US), OGMIOS FEAT. DEMETRIS YIASEMIDES (CY)
KRUE (CY), MEGA JAM

ORGANIZED BY WINDCRAFT @LOUD SPONSORED BY DEPUTY MINISTER OF CULTURE

SUPPORTED BY: **ΕΕΕΕΕ**, **NETS**, **NL** Netherlands, **PaleBlue**, **ADRIAN**, **windcraft**, **ΚΑΤΥΔΑΤΑ COMMUNITY COUNCIL**, **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**, **PIK**, **ANTY**

TICKETS: MORE.COM WWW.WINDCRAFTMUSICFEST.COM

Δύο κίνδυνοι απειλούν την οικονομία της Ευρωζώνης

«Καμπανάκι» ESM για ύφεση εάν συμπέσουν ενεργειακή κρίση και sell-off στις ΗΠΑ

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η αναζωπύρωση των εντάσεων στη Μέση Ανατολή και ένα ξαφνικό sell-off των αμερικανικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν τους δύο μεγαλύτερους κινδύνους για την Ευρωζώνη, οι οποίοι, αν συμβούν ταυτόχρονα, θα μπορούσαν να οδηγήσουν την περιοχή σε ύφεση και πολλές χώρες σε δημοσιονομικό εκτροχιασμό, προειδοποιεί ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM). Σε αυτό το πλαίσιο διαμνύει ότι η βασική γραμμή «άμυνας» απέναντι στην επόμενη κρίση είναι η αξιόπιστη δημοσιονομική προοπτική που διατηρεί την εμπιστοσύνη της αγοράς.

Ειδικότερα, όπως σημειώνει ο ESM σε νέα του έκθεση, παρόλο που η Ευρωζώνη έχει επιδείξει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα σε προηγούμενα σοκ –συμπεριλαμβανομένων της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, της πανδημίας του 2020 και της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία το 2022– η ανθεκτικότητα δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη σε μια εποχή υψηλών επιπέδων χρέους και ελλείμματος και αυξανόμενων αμυντικών δαπανών. «Η ανθεκτικότητα δεν είναι αυτοσυντηρούμενη. Σε έναν πιο αβέβαιο κόσμο θα εξαρτηθεί από την αξιοπιστία, την πειθαρχία και τις πολιτικές επιλογές που γίνονται σήμερα», δήλωσε ο Ρολφ Στράους, επικεφαλής οικονομολόγος του Μηχανισμού. Κατά τον ESM δύο εξωτερικοί κίνδυνοι κυριαρχούν στις προοπτικές της περιοχής: οι παρατεταμένες γεωπολιτικές εντάσεις, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας νέας κλιμακώσης στη Μέση Ανατολή, και η απότομη απώλεια αξίας των αμερικανικών περιουσιακών στοιχείων. «Αυτοί οι δύο κίνδυνοι θα μπορούσαν να αλληλοενισχυθούν μέσω υψηλότερων τιμών ενέργειας και αβεβαιότητας, ασθενέστερης εμπιστοσύνης και αυστηρότερων χρηματοοικονομικών συνθηκών», επισφαιρίζει.

Οι παρατεταμένες και σοβαρές γεωπολιτικές εντάσεις τείνουν να προκαλούν δυσανάλογα μεγαλύτερες οικονομικές ζημιές. Οι επίμονα υποτονικές επενδύσεις αφήνουν μακροχρόνια σημάδια στις οικονομίες. Παράλληλα, τα αδύναμα σημεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ιδίως σε μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και στις αγορές κρατικών ομολόγων, λειτουργούν ως ενισχυτές, καθιστώντας τα σοκ ταχύτερα και πιο ισχυρά, εξηγεί ο ESM.

Σε ένα δυσμενές σενάριο (με βάση τις ευνοϊκές οικονομικές προβλέψεις της Κομισιόν), όπου οι παρατεταμένες γεωπολιτικές εντάσεις συνδυάζονται με μία απότομη ανατιμολόγηση των αμερικανικών περιουσιακών στοιχείων, η Ευρωζώνη θα χάσει το 2% του ΑΕΠ της και θα ωθηθεί σε ύφεση, ενώ ο επίτοπος πληθωρισμός θα εκτοξευθεί κοντά στο 5% και οι περισσότερες χώρες θα δουν το δημόσιο χρέος τους να αυξάνεται, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αντίδραση νομισματικής ή δημοσιονομικής πολιτικής. Μακροπρόθεσμα και έως το 2035 η δυναμική του χρέους θα επιδει-

νωθεί σημαντικά, με το δημόσιο χρέος να αυξάνεται κατά περίπου 20% του ΑΕΠ κατά μέσον όρο σε σχεδόν όλες τις χώρες.

Ο ESM εξηγεί ότι η εμπιστοσύνη των επενδυτών στα αμερικανικά περιουσιακά στοιχεία θα μπορούσε να αποδυναμωθεί εάν εγκώριες εξελίξεις οδηγήσουν σε επανεκτίμηση της αξιοπιστίας της πολιτικής των ΗΠΑ ή σε αυξημένες αποτιμήσεις μετοχών. Οι κύριες πηγές για ένα sell-off στις ΗΠΑ είναι, όπως τονίζει, οι ανησυχίες σχετικά με τη δημοσιονομική δυναμική των ΗΠΑ ή σε αυξημένες αποτιμήσεις μετοχών. Οι κύριες πηγές για ένα sell-off στις ΗΠΑ είναι, όπως τονίζει, οι ανησυχίες σχετικά με τη δημοσιονομική δυναμική των ΗΠΑ, οι ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία της Fed και οι υπερβολικά αυξημένες αποτιμήσεις των αμερικανικών μετοχών. Κατά τον ESM το sell-off μπορεί να στείλει τον S&P 500 σε «βουτιά» 20%, ενώ ο πανευρωπαϊκός δείκτης Euro Stoxx θα καταγράψει

Οι κύριες πηγές για ένα sell-off στις ΗΠΑ είναι, όπως τονίζει ο ESM, οι ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία της Fed και οι υπερβολικά αυξημένες αποτιμήσεις των αμερικανικών μετοχών. Κατά τον ESM το sell-off μπορεί να στείλει τον S&P 500 σε «βουτιά» 20%, ενώ ο πανευρωπαϊκός δείκτης Euro Stoxx θα καταγράψει ελεύθερη πτώση 30% μέσα σε 18 μήνες.

ελεύθερη πτώση 30% μέσα σε 18 μήνες. Παράλληλα, το δυσμενές σενάριο του ESM συνεπάγεται σημαντικές προκλήσεις δημοσιονομικής προσαρμογής. Οι κυβερνήσεις θα αντιμετωπίσουν, ως αποτέλεσμα, μεγάλες και διαρκείς ανάγκες εξυγίανσης, πέρα από όσα έχουν υπόψη πολλές χώρες στο παρελθόν, σε μια εποχή αυστηρότερων συνθηκών χρηματοδότησης και αυξανόμενων πιέσεων στις δαπάνες. «Τα δημοσιονομικά πλαίσια παρέχουν χρόνο και ευελιξία μόνο εάν οι αγορές εμπιστεύονται τη δέσμευση των κυβερνήσεων για υψηλή δημοσιονομική, τονίζει ο ESM.

Ετσι, καθώς το χρέος αυξάνεται και τα δημοσιονομικά αποθέματα διαβρώνονται, οι επιλογές πολιτικής θα γίνονται όλο και πιο σημαντικές. «Σε εκ τούτου η αξιοπιστία, η πειθαρχία και η στοχευμένη υπο-

στήριξη θα είναι απαραίτητες». Ο ESM υπογραμμίζει ότι αυτές οι σοβαρές δημοσιονομικές προκλήσεις ενισχύονται ακόμη περισσότερο με την αύξηση των αμυντικών δαπανών. Υπό το δυσμενές σενάριο, λαμβάνοντας υπόψη τις ανεκπιλήρωτες καθαρές στρατιωτικές δαπάνες (σε σχέση με τον στόχο του NATO του 3,5% ΑΕΠ), το δημόσιο χρέος αυξάνεται για όλες τις χώρες έως το 2035, εκτός από την Κύπρο και την Ελλάδα. «Οι οικονομικές αποδόσεις είναι ισχυρότερες όταν οι αμυντικές δαπάνες προωθούν τις επενδύσεις, την καινοτομία και την παραγωγικότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αντιθέτως, οι δαπάνες που επικεντρώνονται στο προσωπικό, στη συντήρηση ή στον εισαγόμενο εξοπλισμό έχουν σημαντικά ασθενέστερα αποτελέσματα στην ανάπτυξη», προειδοποιεί ο ESM.

Οι CEO παίρνουν τώρα πίσω τα σενάρια καταστροφής στην αγορά εργασίας λόγω AI

Πριν από ένα χρόνο, τα σενάρια καταστροφής για την τεχνητή νοημοσύνη βρίσκονταν παντού. Τα πλέον επίσημα χείλη του επιχειρηματικού κόσμου προειδοποιούσαν ότι η AI θα έφερνε τεράστιες αλλαγές στην παγκόσμια αγορά εργασίας, αντικαθιστώντας τον άνθρωπο σε αμέτρητες θέσεις. Καθώς όμως η κοινή γνώμη γίνεται όλο και πιο αρνητική απέναντι στην τεχνητή νοημοσύνη, τα αφήγημα φαίνεται να αλλάζει. Πλέον, οι επικεφαλής των τεχνολογικών κολοσσών εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι, περιγράφοντας ένα μέλλον όπου οι εργαζόμενοι θα διατηρηθούν τις δουλειές τους και θα γίνουν πιο παραγωγικοί.

Ο Σαμ Αλτμαν, για παράδειγμα, διευθύνων σύμβουλος της OpenAI και ένας από αυτούς που προειδοποιούσαν για σαρωτικές αλλαγές στο εργατικό δυναμικό, δήλωσε στα τέλη Μαΐου: «Ο κλάδος μας υποτίμησε το πόσο πολύ θα μπορού-

σαμε να κρατήσουμε τους ανθρώπους στο επίκεντρο των πάντων».

Αλλά και ο διευθύνων σύμβουλος της Anthropic, Ντάριο Αμοντέ, είχε προειδοποιήσει τον Μάιο του 2025 ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να εξαλείψει τις μισές από τις πιο χαμηλόβαθμες θέσεις εργασίας. Ένα χρόνο αργότερα έβλεπε πιο θετικά σενάρια για τις επιχειρήσεις που υιοθετούν την τεχνητή νοημοσύνη: «Μπορούν να κάνουν το ίδιο πράγμα με λιγότερους πόρους και αυτό οδηγεί σε πράγματα όπως απολύσεις ή μπορούν να κάνουν περισσότερα με την ίδια ποσότητα πόρων. Αλλά αυτό απαιτεί δημιουργικότητα».

Όμως είναι αυτή η αλλαγή του αφηγήματος για προσπάθεια του τεχνολογικού κλάδου να κερδίσει ξανά τους πελάτες και το κοινό, τώρα που η κοινή γνώμη στρέφεται κατά της AI; Η μήπως οι ειδικοί του κλάδου μπορούν πλέον να κατανοήσουν καλύτερα τον ρόλο της

Οι επικεφαλής των τεχνολογικών κολοσσών εμφανίζονται πλέον πιο αισιόδοξοι.

τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο εργασίας; Ορισμένες από αυτές τις πιο αισιόδοξες δηλώσεις γίνονται με φόντο απολύσεις από εταιρείες που αποσκοπούν στο να διοχετεύσουν περισσότερα χρήματα στις επενδύσεις τους στην τεχνητή νοημοσύνη.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Meta. Ο διευθύνων σύμβουλος της, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, δήλωσε πρόσφατα ότι εάν οι επιχειρήσεις επικεντρωθούν στο να κάνουν τους ανθρώπους πιο παραγωγικούς με ρυθμό ταχύτερο από ό,τι κινείται ο αυτοματισμός, «θεωρητικά θα πρέπει να υπάρχουν περισσότερες θέσεις εργασίας στο

πρόσφατη μελέτη διαπίστωσε ότι οι εταιρείες που πραγματοποιούν τις μεγαλύτερες επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη αύξησαν την απασχόληση κατά περίπου 10% παραπάνω από άλλες παρόμοιες εταιρείες που δεν την είχαν ακόμη υιοθετήσει.

μέλλον, όχι λιγότερες». Όμως τον Μάιο, η εταιρεία του άρχισε να απολύει 8.000 εργαζόμενους.

Τον Φεβρουάριο, ο διευθύνων σύμβουλος της Amazon, Αντι Τζέισι, μίλησε σε συνέντευξή του στο

CNBC για τη δυνατότητα της τεχνητής νοημοσύνης να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Πριν από ένα χρόνο ανακοίνωσε ότι η εταιρεία θα μειώσει τον αριθμό των εργαζομένων τα επόμενα χρόνια λόγω της τεχνητής νοημοσύνης.

Αυτή η αλλαγή κλίματος δεν περιορίζεται στους CEO των μεγάλων τεχνολογικών εταιρειών. Έρευνα της EY-Parthenon διαπίστωσε ότι το ποσοστό των CEO από όλους τους κλάδους που πιστεύουν ότι οι επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη θα οδηγήσουν σε σημαντικές μειώσεις στον αριθμό των εργαζομένων υποχώρησε από περίπου 46% τον Ιανουάριο του 2025 σε μόλις 20% τον Μάιο.

«Μπορεί να έχουν παρατηρηθεί ότι η αγορά εργασίας στην πραγματικότητα δεν αλλάζει τόσο γρήγορα όσο περίμεναν», λέει στη Wall Street Journal ο Ντέιβιντ Οτορ, καθηγητής Οικονομικών στο Massachusetts Institute

of Technology. «Μπορεί να έχουν συνειδητοποιήσει ότι ήταν απλώς κακό για τις εταιρείες τους να λένε ότι το σπουδαίο νέο τους προϊόν θα καταστρέψει την οικονομία». Μια πρόσφατη μελέτη των Ramp και Revelio Labs διαπίστωσε ότι οι εταιρείες που πραγματοποιούν τις μεγαλύτερες επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη αύξησαν την απασχόληση κατά περίπου 10% παραπάνω από άλλες παρόμοιες εταιρείες που δεν είχαν ακόμη υιοθετήσει την τεχνητή νοημοσύνη.

Το βέβαιο είναι ότι το αρνητικό κλίμα στην κοινή γνώμη απέναντι στην τεχνητή νοημοσύνη έχει αυξηθεί. Ανάμεσα στους ψηφοφόρους των Δημοκρατικών στις ΗΠΑ, μόνο το 30% πιστεύει ότι η χώρα πρέπει να επιταχύνει την καινοτομία στην τεχνητή νοημοσύνη το συντομότερο δυνατό. Την ίδια απάντηση δίνουν περίπου οι μισοί Ρεπουμπλικανοί και το 77% των ιδρυτών τεχνολογίας.

Η Ισπανία σε τροχιά για ρεκόρ 100 εκατ. τουριστών

Η Ισπανία προβλέπεται ότι θα προσελκύσει 100 εκατ. ξένους τουρίστες φέτος, με τον αριθμό των επισκεπτών να αναμένεται να αυξηθεί κατά τη διάρκεια της κρίσιμης θερινής περιόδου, χάρη στην αβεβαιότητα που επικρατεί στη Μέση Ανατολή, δήλωσε ο υπουργός Τουρισμού της χώρας Ζόρδι Ερέου.

Η δεύτερη σε επισκέπτες χώ-

ρα στον κόσμο μετά τη Γαλλία υποδέχτηκε 96,8 εκατ. τουρίστες το 2025, αριθμός που αποτέλεσε ιστορικό ρεκόρ σημειώνοντας αύξηση 3,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η κυβέρνηση εκτιμά ότι οι τουρίστες θα συνεχίσουν 64 δισ. ευρώ στην οικονομία μεταξύ Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, σημειώνοντας αύξηση 10% σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρ-

σι, ενισχύοντας τον ρόλο του τουρισμού ως βασικού μοχλού της οικονομικής ανάπτυξης της Ισπανίας και βοηθώντας τη χώρα να ξεπεράσει τις επιδόσεις των ευρωπαϊκών ομολόγων της.

Αυτό το καλοκαίρι προβλέπεται ότι περίπου 43 εκατ. ξένοι τουρίστες θα επισκεφθούν την Ισπανία, αριθμός αυξημένος κατά 6% σε σχέση με την περίοδο

Ιουνίου - Σεπτεμβρίου του περασμένου έτους.

Η κυβέρνηση εκτιμά ότι ο αριθμός των αφίξεων θα αυξηθεί –όπως συνέβη και την άνοιξη–, παρά τη γεωπολιτική αβεβαιότητα που περιβάλλει τον πόλεμο των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν.

Τους τελευταίους μήνες οι αναταραχές στη Μέση Ανατολή

απομάκρυναν ορισμένους ταξιδιώτες από προορισμούς της περιοχής και ενίσχυσαν τη ζήτηση για χώρες της νότιας Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένης της Ισπανίας.

«Πριν από τρεις μήνες πιστεύαμε ότι η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή θα μπορούσε να επηρεάσει τις αφίξεις τουριστών, αλλά τα στοιχεία δείχνουν αξιοσημεί-

ωτη ανθεκτικότητα παρά τις περιπτώσεις», επισήμανε ο Ερέου.

Μέχρι την 1η Οκτωβρίου οι αφίξεις επισκεπτών προβλέπεται να ανέλθουν σε σχεδόν 80 εκατ., μια καλύτερη επίδοση από ό,τι ανέμεναν οι Αρχές τον Μάρτιο. Ενώ οι παραδοσιακοί προορισμοί για «ήλιο και θάλασσα» αναμένεται να συνεχίσουν να σημειώνουν άνοδο αυτό το κα-

λοκαίρι, η κυβέρνηση ανέφερε ότι οι περιοχές της ενδοχώρας πιθανότατα θα σημειώσουν ακόμη μεγαλύτερη αύξηση, εν μέρει χάρη στην ολική ηλικιακή έκλειψη του Αυγούστου, η οποία θα είναι ορατή σε μια ευρεία ζώνη της αγροτικής και βόρειας Ισπανίας, με πολλά καταλύματα στην ύπαιθρο να έχουν φτάσει στο 100% της πληρότητας.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η κυκλική οικονομία ως νέο όπλο των επιχειρήσεων

Του **ΝΙΚΟΥ ΑΥΛΩΝΑ**

Οι επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη βρίσκονται αντιμέτωπες με μια πραγματικότητα που δύσκολα μπορεί να αγνοηθεί, ενώ το ίδιο συμβαίνει και με τους καταναλωτές: το κόστος των πρώτων υλών αυξάνεται για όλους, οι εφοδιαστικές αλυσίδες παραμένουν ευάλωτες και η πρόσβαση σε κρίσιμους πόρους μετατρέπεται σε στρατηγικό ζήτημα. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η κυκλικότητα των προϊόντων, δηλαδή η δημιουργία προϊόντων μέσω μεγάλου ποσοστού επαναχρησιμοποίησης υλικών, αποκτά νέα σημασία και εξελίσσεται σε σημαντικό εργαλείο ανταγωνιστικότητας, πέρα και πάνω από τη σημασία της προς το περιβάλλον.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμέ-

νει ιδιαίτερα εξαρτημένη από εισαγόμενες πρώτες ύλες, γεγονός που αυξάνει την έκθεσή της σε γεωπολιτικούς κινδύνους, ελλείψεις και ανατιμήσεις. Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας (IEA), η ζήτηση για τα ορυκτά που απαιτούνται για την ενεργειακή μετάβαση μπορεί να αυξηθεί έως και τέσσερις φορές μέχρι το 2040.

Οι πιέσεις αυτές μεταφράζονται σε υψηλότερο κόστος παραγωγής για κλιμάκους επιχειρήσεις, αλλά και για την πλειονότητα των καταναλωτών. Η μεταποίηση, οι κατασκευές, οι ηλεκτρικές συσκευές, οι μεταφορές και η αυτοκινητοβιομηχανία επηρεάζονται άμεσα. Το ίδιο ισχύει και για τις μικρομεσαίες παραγωγικές επιχειρήσεις που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, η εξάρτηση της Ελλάδας από εισα-

γωγές υλικών έφτασε περίπου το 39,4% το 2023, ενώ ο μέσος όρος της Ε.Ε. ήταν χαμηλότερος και δείχνει αδυναμία αξιοποίησης εγχώριων δευτερογενών πρώτων υλών και περιορισμένη ωριμότητα της αγοράς ανακυκλωμένων υλικών. Στην Ελλάδα, οι εισαγόμενες πρώτες ύλες και το ενεργειακό κόστος επιπρεάζουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα πολλών κλάδων. Η βιομηχανία τροφίμων, η συσκευασία, οι κατασκευές, ο τουρισμός και η ναυτιλία εξαρτώνται από υλικά και προϊόντα που υπόκεινται σε μεγάλες διακυμάνσεις τιμών. Κάθε αύξηση του κόστους μεταφέρεται στην παραγωγή, στις επενδύσεις και τελικά στον καταναλωτή.

Γι' αυτό η κυκλικότητα κερδίζει έδαφος. Όσο περισσότερο παραμένουν τα υλικά μέσα στην οικονομία, τόσο μικρότερη γίνεται η

Η κυκλικότητα εξελίσσεται σε στρατηγική και κυρίως πρακτική απάντηση σε ένα από τα μεγαλύτερα επιχειρηματικά προβλήματα της εποχής μας, την αυξανόμενη αξία των πρώτων υλών.

ανάγκη για νέες εισαγωγές και τόσο μεγαλύτερη η οικονομική ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων απέναντι στις διεθνείς αναταράξεις.

Τα στοιχεία είναι αποκαλυπτικά. Σύμφωνα με τη Eurostat, μόλις το 11,8% των υλικών που χρηση-

μοποιούνται σήμερα στην ευρωπαϊκή οικονομία επιστρέφει στην παραγωγική διαδικασία μέσω ανακυκλώσεως ή επαναχρησιμοποίησης. Με απλά λόγια, σχεδόν εννέα στα δέκα υλικά χάνονται μετά την πρώτη χρήση τους.

Οι επιχειρήσεις που βλέπουν μακριά έχουν ήδη κατανοήσει ότι η κυκλικότητα ξεκινάει από τον σχεδιασμό του προϊόντος. Προϊόντα που επισκευάζονται εύκολα, αναβαθμίζονται, επαναχρησιμοποιούνται ή ανακυκλώνονται αποτελεσματικά διατηρούν την αξία τους για περισσότερο χρόνο. Παράλληλα, μειώνουν την ανάγκη για νέες πρώτες ύλες. Η νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία επιταχύνει αυτή τη μετάβαση. Ο κανονισμός Ecodesign for Sustainable Products και το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος θα απαιτούν με-

γαλύτερη διαφάνεια για τα υλικά, την προέλευση και τον κύκλο ζωής των προϊόντων. Οι επιχειρήσεις που θα προσαρμοστούν νωρίς θα αποκτήσουν σημαντικό πλεονέκτημα στις ευρωπαϊκές αγορές, πέρα από τα οικονομικά οφέλη.

Για την Ελλάδα η κυκλική οικονομία μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο ενίσχυσης της παραγωγικότητας, μείωσης της εξάρτησης από εισαγωγές και δημιουργίας νέων επενδύσεων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πλήρης αξιοποίηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας θα μπορούσε να αυξήσει το ευρωπαϊκό ΑΕΠ κατά σχεδόν 0,5% έως το 2030 και να δημιουργήσει εκατοντάδες νέες θέσεις εργασίας.

Το κρίσιμο ερώτημα για τις ελληνικές επιχειρήσεις δεν είναι αν θα επηρεαστούν από την αυξη-

ση του κόστους των υλικών. Αυτό συμβαίνει ήδη. Το ερώτημα είναι ποιες θα προσαρμοστούν εγκαίρως και ποιες θα συνεχίσουν να λειτουργούν με ένα γραμμικό μοντέλο παραγωγής, που γίνεται ολοένα πιο ακριβό ενώ είναι σίγουρο ότι θα υπάρχουν ελλείψεις υλικών το προσεχές χρονικό διάστημα.

Η κυκλικότητα εξελίσσεται σε στρατηγική και κυρίως πρακτική απάντηση σε ένα από τα μεγαλύτερα επιχειρηματικά προβλήματα της εποχής μας, αντίστοιχα σημαντικό με αυτό της ενέργειας: την αυξανόμενη αξία των πρώτων υλών.

Ο κ. Νίκος Αυλώνας είναι πρόεδρος Κέντρου Αειφορίας (CSE) www.cse-net.org, επισκέπτης καθηγητής Βιώσιμης Ανάπτυξης, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Από εχθρός, πιστός σύμμαχος του Τραμπ με σημαντικά κέρδη

Αυξάνονται οι δουλειές του Τζεφ Μπέζος με την κυβέρνηση

Τον Ιούλιο του 2017, κατά την πρώτη θητεία του στον Λευκό Οίκο, ο Ντόναλντ Τραμπ είχε καλέσει έναν στενό συνεργάτη του εκτός του Οβάλ Γραφείου με έναν σαφή στόχο: «Μπορούμε να διασπάσουμε την Amazon;» τον είχε ρωτήσει. Ήταν η εποχή που ο Αμερικανός πρόεδρος δεν έκρυβε την αποστροφή του για τον Τζεφ Μπέζος και την Washington Post, την εφημερίδα που ο δισεκατομμυριούχος είχε εξαγοράσει το 2013 και που συχνά εξαπέλυε μύδρους εναντίον του. Σήμερα, η εικόνα αυτή ανήκει σε ένα μακρινό παρελθόν. Σε μία από τις πιο θεαματικές ανατροπές στις σχέσεις της αμερικανικής επιχειρηματικής ελίτ με την πολιτική εξουσία, ο Μπέζος μετατράπηκε από ορκισμένους εχθρός σε πιστό σύμμαχο του Τραμπ, με την αυτοκρατορία του να αποκομίζει «χρυσά» συμβόλαια.

Ο Μπέζος φαίνεται πως συνειδητοποίησε εγκαίρως ότι ο μεγαλύτερος ανταγωνιστής του στον διαστημικό κλάδο, ο Έλον Μασκ με τη SpaceX, είχε χτίσει μια ιδιαίτερα θερμή σχέση με τον Τραμπ, γεγονός που απειλούσε να αποκλείσει τη δική του διαστημική εταιρεία, Blue Origin, από τις ζωτικής σημασίας ομοσπονδιακές συμβάσεις. Όπως χαρακτηριστικά σχολίασε ο Μπάρι Ντίλερ, πρόεδρος του ομίλου μέσων ενημέρωσης People Incorporated και φίλος του Μπέζος, μια εταιρεία που εξαρτάται από την κυβερνή-

ση δεν έχει άλλη επιλογή από το να προσεγγίσει ξανά τον πρόεδρο των ΗΠΑ. «Πείτε μου τι θα κάνετε τον Οκτώβριο, τον Νοέμβριο, τον Δεκέμβριο του 2024, όταν ο μεγαλύτερος ανταγωνιστής σας ήταν ο κύριος υποστηρικτής του επόμενου προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών...». Η προσέγγιση αυτή συνοδεύθηκε από σειρά στρατηγικών κινήσεων «καλής θελήσεως». Η Amazon πρόσφερε 1 εκατ. δολάρια στο ταμείο της ορκωμο-

προεκλογική περίοδο, μια κίνηση που ενθουσίασε τον Τραμπ.

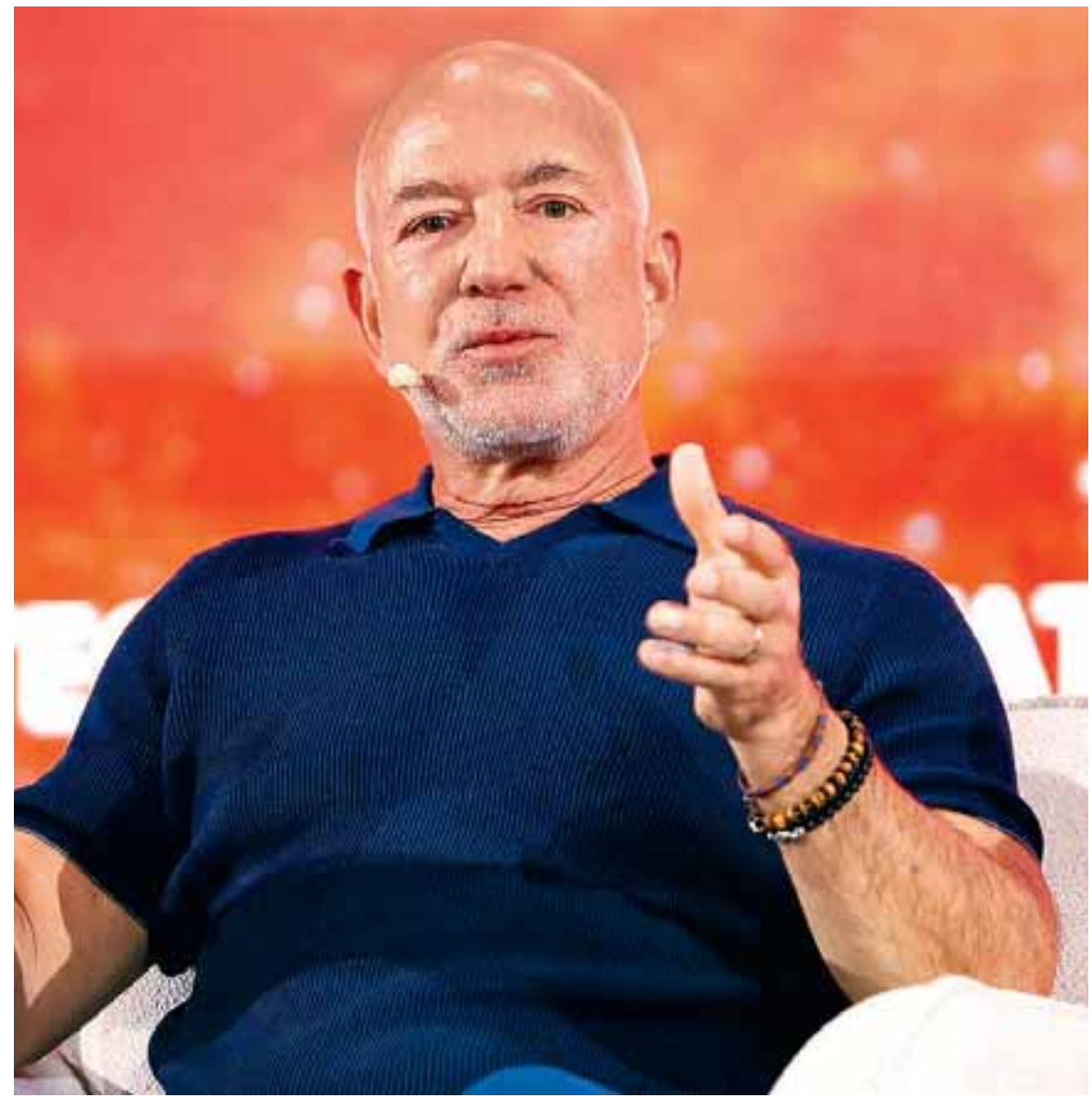
Η νέα αυτή συμμαχία αποδίδει ήδη καρπούς. Κατά τη δεύτερη θητεία του Τραμπ, οι συμβάσεις της Blue Origin με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση αυξήθηκαν απότομα. Σύμφωνα με ανάλυση της Wall Street Journal, ο μέσος όρος των ετήσιων συμβάσεων της εταιρείας ενισχύθηκε κατά 177% σε σύγκριση με την περίοδο Μπάιντεν, φτάνοντας στο 1,1 δισ. δολάρια, την ώρα που ο αντίστοιχος ρυθμός της SpaceX αυξήθηκε μόλις κατά 13%.

Τον Απρίλιο του 2025, η Blue Origin, η οποία είχε περιορισμένη παρουσία στην αμυντική αγορά, εξασφάλισε από τη Διαστημική Δύναμη την έγκριση για επτά στρατιωτικές αποστολές αξίας έως και 2,4 δισ. δολαρίων, ενώ τον Οκτώβριο κέρδισε τριετές αμυντικό συμβόλαιο 78 εκατ. δολαρίων στη Φλόριδα. Επιπλέον, έλαβε το πράσινο φως για να διεκδικήσει μερίδιο στο γιγαντιαίο έργο πυραυλικής ασπίδας Golden Dome του Πενταγώνου, ύψους 151 δισ. δολαρίων, ενώ η NASA της ανέθεσε σύμβαση 188 εκατ. δολαρίων για τη Σελήνη στο πλαίσιο του προγράμματος Artemis.

Οι συμβάσεις της Blue Origin με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση αυξήθηκαν κατά 177%, φτάνοντας στο \$1,1 δισ.

σίας του Τραμπ, χρηματοδότησε την αίθουσα χορού του, ενώ έκλεισε και μια συμφωνία ύψους 40 εκατ. δολαρίων για την άδεια χρήσης ντοκιμαντέρ με θέμα την Πρώτη Κυρία, Μελάνια Τραμπ.

Παράλληλα, ο Μπέζος επέφερε ριζικές αλλαγές στην Washington Post, απολύοντας το ένα τρίτο του προσωπικού και, το κυριότερο, μπλοκάροντας την παραδοσιακή στήριξη της εφημερίδας προς την Κάμαλα Χάρις κατά την

Η προσέγγιση του Τζεφ Μπέζος προς τον Τραμπ συνοδεύθηκε από σειρά στρατηγικών κινήσεων «καλής θελήσεως». Η Amazon πρόσφερε ένα εκατ. δολάρια στο ταμείο της ορκωμοσίας του Τραμπ, χρηματοδότησε την αίθουσα χορού του, ενώ έκλεισε και μια συμφωνία ύψους 40 εκατ. δολαρίων για την άδεια χρήσης ντοκιμαντέρ με θέμα την Πρώτη Κυρία, Μελάνια Τραμπ. Παράλληλα, ο Μπέζος απέλυσε το ένα τρίτο του προσωπικού στη Washington Post που υποστήριζε την Κάμαλα Χάρις κατά την προεκλογική περίοδο.

σε εναλλακτικούς παρόχους αντί της SpaceX, επιδιώκοντας ανοικτά να ευνοηθεί ο Μπέζος στην κούρσα για την κατάκτηση της Σελήνης. Ακόμη και μετά την έκρηξη του πυραύλου New Glenn της Blue Origin τον Μάιο, η αντίδραση της κυβέρνησης δεν ήταν τιμωρητική: αντίθετως, η Διαστημική Δύναμη έσπευσε να ανακοινώσει εκτεταμένη συνεργασία με την εταιρεία για τη διόρθωση του προβλήματος.

Τα οφέλη, ωστόσο, εκτείνονται και στον πυρήνα της Amazon. Οι

συμβάσεις για την επιχείρηση cloud της Amazon Web Services (AWS) κατέγραψαν ιστορικό ρεκόρ, φτάνοντας τα 389 εκατ. δολάρια στο πρώτο έτος της νέας θητείας του Τραμπ, σε μια αύξηση περίπου 54% σε σύγκριση με το τελευταίο έτος της διακυβέρνησης Μπάιντεν. Η αύξηση αυτή τροφοδοτήθηκε σχεδόν κατά 80% από τα συμβόλαια του Πενταγώνου.

Ο εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου, Κους Ντεσάι, αρνείται οποιαδήποτε ειδική μεταχείριση, τονί-

ζοντας ότι ο πρόεδρος στηρίζει συνολικά την αμερικανική επιχειρηματικότητα, η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Ο Μπέζος, ο οποίος είχε απομονωθεί από την κυβέρνηση Μπάιντεν λόγω των συνδικαλιστικών συγκρούσεων και της αντιμονοπωλιακής ρητορικής της προηγούμενης κυβέρνησης, δηλώνει πλέον δημοσίως ότι ο Τραμπ είναι «για πιο ώριμη και πειθαρχημένη εκδοχή του εαυτού του» και ότι «έχει δικίο σε πολλά πράγματα».

Πετρέλαιο στα 60 δολ. «βλέπει» η Citi μέχρι το τέλος του έτους

Η παγκόσμια αγορά πετρελαίου πρόκειται να επιστρέψει σε υπερπροσφορά, εκτιμά και η Goldman Sachs.

Πτώση του πετρελαίου στα 60 δολάρια το βαρέλι μέχρι το τέλος του έτους προβλέπει η Citigroup, καθώς η κυκλοφορία στα Στενά του Ορμούζ ομαλοποιείται έπειτα από την ενδιάμεση συμφωνία μεταξύ Ουάσινγκτον και Τεχεράνης για την ειρήνευση στο Ιράν. «Τα θεμελιώδη μεγέθη επιβιβάζονται και πάλι γρήγορα» στην αγορά, αναφέρουν οι αναλυτές της Citigroup, σύμφωνα με το Bloomberg. «Οι ροές των πλοίων ομαλοποιούνται, οι Κινέζοι αγοραστές παραμένουν απόντες, οι αγορές φυσικού αργού πετρελαίου έχουν αποδυναμωθεί απότομα και τα αποθέματα έχουν εξαντληθεί πολύ λιγότερο από ό, τι αναμενόταν».

Η παγκόσμια αγορά ενέργει-

ας επιστρέφει με ταχείς ρυθμούς στην κανονικότητα, καθώς η επανέναρξη των ροών μέσω του Ορμούζ ενισχύει τις βραχυπρόθεσμες προμήθειες, φέρνοντας πρόσθετη προσφορά πετρελαίου στα διυλιστήρια, τα οποία είχαν ήδη φροντίσει να εξασφαλίσουν εναλλακτικές λύσεις. Το αποτέλεσμα ήταν μια απότομη κατάρρευση των τιμών, με το Brent, που αποτελεί το σημείο αναφοράς της παγκόσμιας αγοράς, να βυθίζεται κατά 30% στο δεύτερο τρίμηνο και να παραδίδει όλα τα κέρδη που πέτυχε κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Η αρχική περίοδος «αναμένεται να είναι ταραχώδης, καθώς τα δρομολόγια των πλοίων ομαλοποιούνται, οι αγορές ασφαλείων

προσαρμόζονται και το σύστημα επιλύει τα σημεία συμφόρησης που έχουν απομείνει στην εφοδιαστική αλυσίδα», ανέφεραν οι αναλυτές του οίκου. «Η επιστροφή των οργανωμένων προτύπων πλοήγησης και η αύξηση του όγκου κυκλοφορίας υποδηλώνει ότι οι ναυτιλιακές εταιρείες θεωρούν όλο και περισσότερο το περιβάλλον κινδύνου διαχείρισιμο και όχι απαγορευτικό».

Και η Goldman Sachs εκτιμά ότι η παγκόσμια αγορά πετρελαίου πρόκειται να επιστρέψει σε υπερπροσφορά, καθώς ο αντίκτυπος του πολέμου στο Ιράν εξασθενεί και η κυκλοφορία μέσω του Ορμούζ ανακάμπτει. Η Morgan Stanley μείωσε τις προβλέψεις της για το πετρέλαιο δύο φορές τις τελευ-

ταιες εβδομάδες, επισημαίνοντας τους κινδύνους υπερπροσφοράς. Η τελευταία φορά που το Brent βρισκόταν κάτω από τα 60 δολάρια ήταν τον Ιανουάριο. «Συνεχίζουμε να συνιστούμε πωλήσεις σε όποιο ενδεχόμενο καλοκαιρινό ράλι και προβλέπουμε ότι το Brent θα φτάσει τα 60 έως 65 δολάρια το βαρέλι μέχρι την αλλαγή του έτους», ανέφεραν οι αναλυτές της Citi.

«Αναμένουμε ότι το μηνύριο κατανόησης (μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν) θα διατηρηθεί και θα μετατραπεί σε συμφωνία τους επόμενους μήνες, καθώς η κίνηση για αποκλιμάκωση υπερτερούν της εναλλακτικής λύσης για τις ΗΠΑ, το Ιράν και μεγάλο μέρος της περιοχής της Μέσης Ανατολής», πρόσθεσαν.

Σε δημοπρασία το μπουφάν του CEO της Nvidia

Το μαύρο δερμάτινο μπουφάν του Τζένσον Χουάνγκ, που έχει εξελιχθεί σε ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα «σύμβολα» της τεχνολογικής σκηνής, βγαίνει σε δημοπρασία από τον οίκο Sotheby's, με την τιμή του να εκτιμάται μεταξύ 40.000 και 60.000 δολαρίων. Πρόκειται για μπουφάν Tom Ford, το οποίο φέρει την υπογραφή του ίδιου του CEO της Nvidia. Η διαδικασία υποβολής προσφορών ξεκίνησε στις 7 Ιουλίου, ενώ η πώληση θα ολοκληρωθεί στις 17 Ιουλίου. Το μπουφάν

θα εκτίθεται στον Sotheby's της Νέας Υόρκης έως τις 16 του μηνός.

Η εκτίμηση που έχει δώσει ο οίκος δημοπρασιών για το μπουφάν είναι περίπου η ίδια με την τιμή του περιζήτητου Blackwell AI chip της Nvidia, γεγονός που δίνει στη δημοπρασία έναν επιπλέον συμβολισμό, αφού αυτή τη φορά το πολύτιμο προϊόν του Χουάνγκ δεν είναι κάποιο τσιπ, αλλά ένα κομμάτι της δημόσιας εικόνας του. Όπως ο Στιβ Τζομπς είχε ταυτιστεί με το μαύρο ζιβάγκο, ο

Βγαίνει από τον οίκο Sotheby's, με την τιμή του να εκτιμάται μεταξύ 40.000 και 60.000 δολαρίων.

Τζένσον Χουάνγκ έχει συνδέσει την εικόνα του με το μαύρο δερμάτινο μπουφάν. Το φοράει συχνά σε παρουσιάσεις προϊόντων, συνέδρια προγραμματιστών και διεθνείς εμφανίσεις, σε μια περίοδο κατά την οποία η Nvidia βρίσκεται στο επίκεντρο της έκρηξης της τεχνικής νομοσύνης. Σύμφωνα με τον Sotheby's, το συγκεκριμένο μπουφάν έχει ταυτοποιηθεί φωτογραφικά από την Professional Sports Authenticator με εμφάνιση του Χουάνγκ στο Hon Hai Tech

Day στην Ταϊπέι, στις 18 Οκτωβρίου 2023. Η υπογραφή του CEO της Nvidia έχει πιστοποιηθεί από την James Spence Authentication.

Η δημοπρασία οργανώνεται από το Long Journey, fund που επενδύει σε εταιρείες πρώιμου σταδίου και έχει φιλανθρωπικό χαρακτήρα. Τα έσοδα θα διατεθούν στο The Edge Institute, για τη χρηματοδότηση υποτροφιών, επιχορηγήσεων και προγραμμάτων φιλοξενίας για νέους δημιουργούς και επιχειρηματίες.

Το μαύρο δερμάτινο μπουφάν του Τζένσον Χουάνγκ έχει εξελιχθεί σε ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα «σύμβολα» της τεχνολογικής σκηνής.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

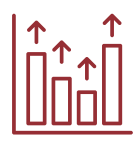

Altamira
doValue Group

Ορόσημο η AMK της ΔΕΗ

Η AMK της ΔΕΗ αποτελεί ορόσημο για το Euronext Athens. Παρά το ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον, άντλησε 4,25 δισ. ευρώ, ενώ συγκέντρωσε επενδυτικό ενδιαφέρον-ρεκόρ και το μεγαλύτερο ύψος ιδιωτικών κεφαλαίων που έχει τοποθετηθεί σε δημόσια προσφορά ελληνικής εισηγήμενης, προσφέροντας σημαντικές αποδόσεις.

12,4 δισ.

ευρώ αγγίζει η συνολική χρηματοδότηση των ελληνικών εταιρειών φέτος από την ελληνική και τις ξένες αγορές.

Οι εταιρείες που ξεχωρίζουν

Τη ΔΕΗ ακολούθησαν ο ΑΔΜΗΕ, με AMK 530 εκατ. ευρώ, και η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ με 659,3 εκατ. ευρώ -και οι δύο με σημαντική υπερκάλυψη-, ενώ έρχονται η AMK της Ακτορ ύψους 650 εκατ. ευρώ, (μαζί με ομολογιακή έκδοση 300 εκατ. ευρώ) και η AMK έως 250 εκατ. ευρώ της ΕΒΑΛΧαλκός.

7,52 δισ.

ευρώ έχει αντλήσει το Ελληνικό Δημόσιο από τις αγορές, καλύπτοντας ήδη το 94% των δανειακών αναγκών του έτους.

Το ελληνικό Δημόσιο

Όσον αφορά το ελληνικό Δημόσιο, η χρηματοδότηση είναι συγκρατημένη. Αλλιώς, σκοπός του οικονομικού επιτελείου είναι η μείωση του χρέους, τόσο σε απόλυτο επίπεδο όσο και ως προς το ΑΕΠ, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα είναι πολύ υψηλά. Συνεπώς, δεν υπάρχει λόγος ούτε ανάγκη άντλησης μεγάλων ποσών.

Ρεκόρ άντλησης κεφαλαίων από αγορές

Εισηγμένες και Δημόσιο έχουν συγκεντρώσει από την αρχή της χρονιάς σχεδόν 20 δισ. ευρώ

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Σχεδόν 20 δισ. ευρώ έχουν αντλήσει φέτος οι ελληνικές εταιρείες και το ελληνικό Δημόσιο από τις αγορές, με τον ρόλο των διεθνών θεσμικών επενδυτών να είναι καταλυτικός και να αποτελεί ισχυρή ψήφο εμπιστοσύνης στις προοπτικές ανάπτυξης των ελληνικών εισηγμένων και στην ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας. Οι εταιρικές κινήσεις που έχουν ολοκληρωθεί ή έχουν ήδη ανακοινωθεί και θα ολοκληρωθούν εντός του Ιουλίου, διαμορφώνονται στα 12,4 δισ. ευρώ και περιλαμβάνουν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου/ιδιωτικές τοποθετήσεις, επανεπενδύσεις

Στην ισχυρή αυτή επίδοση, πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, οι οποίες ξεπερνούν τα 6,8 δισ. ευρώ.

μερισμάτων, εκδόσεις ομολόγων και δημόσιες προσφορές. Το ποσό αφορά τη χρηματοδότηση είτε στην ελληνική αγορά είτε στις ξένες αγορές, καθώς και τις εκδόσεις τίτλων στις οποίες έχουν προχωρήσει οι ελληνικές τράπεζες φέτος.

Στην ισχυρή αυτή επίδοση, πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, οι οποίες ξεπερνούν τα 6,8 δισ. ευρώ, με την ύψους 4,25 δισ. ευρώ AMK της ΔΕΗ -που αποτελεί το μεγαλύτερο ύψος ιδιωτικών κεφαλαίων που έχει τοποθετηθεί σε δημόσια προσφορά ελληνικής εισηγήμενης εταιρείας- να ξεχωρίζει και να δίνει το «σήμα» για τις επόμενες που ακολουθήσαν (ΑΔΜΗΕ, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ) και θα ακολουθήσουν (Ακτορ, ΕΒΑΛΧαλκός), ενώ είχαν προηγηθεί νωρίτερα στο έτος οι AMK των CrediaBank, Trastor, Υ/KNOT και Q&R.

Ως προς το υπόλοιπο ποσό, το 1,2 δισ. ευρώ αφορά τη χρηματοδότηση που έχουν αντλήσει, και έχουν ανακοινώσει ότι θα αντλήσουν, μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, μέσω εκδόσεων ομολόγων είτε στην ελληνική αγορά είτε σε ξένες αγορές (πχ. Premia Properties, Capital Clean Energy Carrier, Lamda Development και προσεχώς Ακτορ), ενώ τα 4,15 δισ. ευρώ αφορούν τραπεζικές εκδόσεις, και περίπου 175 εκατ. ευρώ αφορούν επανεπενδύσεις μερισμάτων και IPO (Allwyn, ΔΑΑ, ΒrigQ, Αττικά Πολυκαταστήματα).

Σε αυτό πλαίσιο, το 2026 ήδη αποτελεί χρονιά-ορόσημο στο μέτωπο της χρηματοδότησης των εταιρειών, με εξαίρεση μόνο τα έτη ανακεφαλαιοποιήσεων των τραπεζών 2013-2015.

Σημαντικό μέρος της άντλησης κεφαλαίων έχει γίνει μέσω του χρηματιστηρίου, το οποίο, όπως σχολιάζουν οι αναλυτές, έχει ανακτήσει πλήρως τον διττό ρόλο του ως μηχανής άντλησης κεφαλαίων και προσέλκυσης επενδυτών από το εξωτερικό. «Αυτός ο ρόλος μάλιστα επιτελείται με επιτυχία για όλους: Οι αυξήσεις υπερκαλύπτονται και οι επενδυτές έχουν άμεσο αποτέλεσμα υπεραξίας στις κινήσεις τους. Ανεξάρτητα από τις βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις, η «μηχανή» έχει πάρει για τα καλά μπροστά και η δυναμική ενισχύεται από νέες ιδέες που διατηρούν ψηλά το ενδιαφέρον», σχολιάζει χαρακτηριστικά ο Μάνος Χατζηδόκας, επικεφαλής του Τμήματος Ανάλυσης της Beta Securities.

Ενδεικτικά να αναφέρουμε πως οι επιδόσεις είναι υπερδιπλάσιες από αυτές του συνόλου του 2025 όταν αντλήθηκαν από το χρηματιστήριο μόλις 2,6 δισ. ευρώ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, σε αντίθεση με το παρελθόν, στόχος των εταιρειών δεν είναι μόνο η ενίσχυση της ρευστότητας και της «άμυνας» τους, αλλά η ανάπτυξη τους και το άνοιγμα νέων μετώπων επενδύσεων. Και οι διενθεις επενδυτές είναι απολύτως πρόθυμοι να χρηματοδοτήσουν

αυτά τα σχέδια. Σε αυτό το πλαίσιο, η άντληση των κεφαλαίων μπορεί άνετα να «μεταφραστεί» ως επικείμενη επενδυτική άνθηση.

Η έντονη κινητικότητα που καταγράφεται φέτος από τις εταιρείες παρά τις γεωπολιτικές αναταραχές,

συνδέεται άμεσα με τα υψηλά επίπεδα ρευστότητας που υπάρχουν διεθνώς, δεδομένης και της χαλαρής νομισματικής πολιτικής των κεντρικών τραπεζών τα τελευταία περίπου δύο χρόνια.

Παράλληλα, όπως σημειώνουν

αναλυτές στην «Κ», καθώς η Ελλάδα δεύει σε εκλογές οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε μια περίοδο αστάθειας, οι διοικήσεις θεωρούν πως το τρέχον περιβάλλον είναι πιο ευνοϊκό ώστε να «απευθυνθούν» στις αγορές. Πάντως,

η μεγάλη όρεξη που δείχνουν οι διεθνείς επενδυτές να χρηματοδοτήσουν τα επενδυτικά σχέδια των ελληνικών ομίλων, υποδηλώνει πως δεν ανησυχούν για το πολιτικό ρίσκο...

Όσον αφορά το ελληνικό Δημόσιο, η χρηματοδότηση είναι συγκρατημένη, από... επιλογή. Ο στόχος που έχει τεθεί φέτος είναι η άντληση περίπου 8 δισ. ευρώ από τις αγορές, με το 94%, 7,52 δισ. ευρώ, να έχει ήδη καλυφθεί από το πρώτο εξάμηνο του έτους.

Σκοπός του οικονομικού επιτελείου είναι η μείωση του χρέους, τόσο σε απόλυτο επίπεδο όσο και ως προς το ΑΕΠ, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα είναι πολύ υψηλά και

Το ενδιαφέρον των διεθνών επενδυτών να χρηματοδοτήσουν τους ελληνικούς ομίλους υποδηλώνει πως δεν ανησυχούν για το πολιτικό ρίσκο.

κινούνται άνω των 30 δισ. ευρώ. Συνεπώς δεν υπάρχει λόγος, ούτε ανάγκη, άντλησης μεγάλων ποσών.

Το γεγονός είναι ότι πλέον το ελληνικό Δημόσιο αντιμετωπίζεται από τις αγορές ως «κανονικός εκδότης», με τις «εξόδους» να συναντούν ισχυρή ζήτηση κυρίως από ξένους, ποιοτικούς και μακροπρόθεσμους επενδυτές.

Η επανέκδοση του 10ετούς ομολόγου τον Ιούλιο, για παράδειγμα, είχε προσφορές άνω των 36 δισ. ευρώ από 287 επενδυτές, με μόλις το 6% της κατανομής να αφορά επενδυτές στην Ελλάδα. Στην αρχική του έκδοση τον Ιανουάριο, το 10ετές συγκέντρωσε σχεδόν 50 δισ. ευρώ σε προσφορές, από 338 επενδυτές, γράφοντας ιστορία, με το 91% να αφορά διεθνείς επενδυτές.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα δύσκολα μέτρα για τους ελεύθερους επαγγελματίες και την ακρίβεια

Του **ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ**

Το μεγαλύτερο πρόβλημα της κυβέρνησης στην πορεία προς τις εκλογές είναι ξεκάθαρα το θέμα της ακρίβειας και της λαϊκής δυσαρέσκειας που αυτή προκαλεί. Καταγράφεται άλλωστε σε κάθε δημοσκοπηση. Στα πιο ειδικά κοινά, τεράστιο πρόβλημα (της κυβέρνησης) παραμένει ο τρόπος φορολόγησης των ελεύθερων επαγγελματιών. Αυτό φαίνεται να εκδηλώνεται με πιο σκληρό τρόπο, απευθείας στον πυρήνα των ψηφοφόρων του κυβερνώντος κόμματος.

Παραδόξως και ενόψει ΔΕΘ και

των εξαγγελιών του πρωθυπουργού, για την επίλυση και των δύο δεν αρκεί το «λεφτά υπάρχουν», όπως θα συνέβαινε σε κάθε άλλη περίπτωση. Η τέλος πάντων δεν φαίνεται να υπάρχουν τα λεφτά, που θα φέρουν εύκολες νίκες. Επιπλέον, οι περισσότερες πιθανές λύσεις δείχνουν να προσκρούουν σε μια άλλη μεταρρύθμιση της κυβέρνησης ή δημιουργούν πρόβλημα σε έναν άλλο τομέα της οικονομίας. Η ακρίβεια επέστρεψε έπειτα από αρκετά χρόνια και δεν φαίνεται να ξεμπερδεύουμε χωρίς περισσότερο πόνο. Είναι τέτοια η δομή της οικονομίας, μικρές επιχειρήσεις,

εξάρτηση από εισαγόμενες πρώτες ύλες, εύκολες παρασκηνιακές συνεννοήσεις σε κρίσιμους κλάδους, που μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν. Και όσες υπάρχουν δεν υπάρχει περίπτωση να εφαρμοστούν εν μέσω προεκλογικής περιόδου. Αρα από την πλευρά της προσφοράς οι λύσεις θα είναι του στυλ το πολύ «εύθραυστες συμφωνίες κυρίων». Από την πλευρά της ζήτησης, που συνήθως τροφοδοτεί με μεγαλύτερες αυξήσεις αλλά οι παρεμβάσεις που την ενισχύουν αρέσουν στους πολιτικούς, οι λύσεις παρά τη διάθεση της κυβέρνησης δείχνουν επίσης περιορισμένες.

Το πόσο η ακρίβεια πλήττει την κυβέρνηση αποτυπώνεται στις δημοσκοπήσεις.

Η μείωση των έμμεσων φόρων προσκρούει στο μόνιμο πρόβλημα εξάρτησης των εγχωρίων δημοσιονομικών από τον ΦΠΑ, αλλά και από την αδυναμία να εισπραχθούν με άλλο τρόπο τα έσοδα από τον τουρισμό. Αρα η λύση των γνωστών επιταγών ακρί-

βειας, με όποιο νέο όνομα αποφασιστεί να λανσαριστούν, είναι αυτές που θα κυριαρχήσουν, χωρίς να σημαίνει ότι θα έχουν και αποτέλεσμα στην αλλαγή ψυχολογίας των ψηφοφόρων. Αυτό που θα έκανε τη διαφορά θα ήταν μια συνταγή τύπου πανδημίας, με τα 40 δισ. των (μη) επιστρεπτέων προκαταβολών. Αλλά τέτοια χρήματα δεν φαίνεται να υπάρχουν.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι κύριοι ωφελημένοι της περιόδου της πανδημίας ήταν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, που μέσα σε μια διετία είδαν και τα «χρήματα από τον ουρανό» να σταματούν να πέφτουν

και να χάνουν μεγάλο μέρος από το «προνόμιο» στη φοροδιαφυγή, με την εφαρμογή του τεκμαρτού τρόπου φορολόγησής τους εισοδήματός τους. Μεγάλο μέρος αυτού του υπερβάλλοντος κόστους, του «ασπρίσματος» της οικονομίας, έγινε ακρίβεια, πέρασε στις τιμές, το βλέπουμε στις υπηρεσίες.

Μπορεί να αλλάξει αυτή η συνθήκη χωρίς να ακρωρώσει μια ολοκληρωτή μεταρρύθμιση, που είχε ως σκοπό την αποκάλυψη «μαύρων» εισοδημάτων; Δύσκολο, αλλά όχι ακατόρθωτο. Η ανταλλάξιμη μείωση του τεκμαρτού φόρου, με αποδεδειγμένη συμμόρφωση για τους

συνεπείς θα ήταν κάτι που και η κοινωνία θα αγκάλιαζε. Φανταστείτε ένα «σκόρ συμμόρφωσης», ανάλογα με την πλήρη εφαρμογή των myDATA, των POS, των ηλεκτρονικών εισπράξεων, ενός πιο άμεσου και αποτελεσματικού τρόπου αμφισβήτησης των τεκμηρίων. Προφανώς θα χρειαζούν και πολλά χρηματοδοτικά κονδύλια, αλλά και αυτά φαίνεται ότι έχουν βρεθεί. Αυτό που δεν είναι σαφές, είναι αν η οποία παρέμβαση θα έχει επίδραση μόνο στην εκλογική συμπεριφορά των ελεύθερων επαγγελματιών ή θα δώσει και μια ανάσα από πλευράς τιμών.

ALPHA
Προθεσμιακή
Κατάθεση

www.alphabank.com.cy
8000-3333

Επιτόκιο
1,50%
για 12 μήνες

**Απόδοση με
ALPHA κεφαλαίο**

- ▶ Ελάχιστο ποσό κατάθεσης **€100.000**
- ▶ Διαθέσιμο για **νέες** και **υφιστάμενες** καταθέσεις
- ▶ **Καταβολή τόκου** στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης

Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Τι φέρνει πιο κοντά Aktor και Motor Oil

Η πρόταση εξαγοράς των Ηλέκτωρ, Thalís και η ευρύτερη συνεργασία

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Η υπό συζήτηση εξαγορά του 75% των θυγατρικών της Motor Oil, Ηλέκτωρ και Thalís, από τον όμιλο Aktor κυοφορεί έναν νέο, ισχυρότατο πόλο στην κυκλική οικονομία, με την ενδεχόμενη συμφωνία να χαρακτηρίζεται «win-win» για αμφοτέρους τους όμιλους. Επιπλέον, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα της αναπτυξιακής στρατηγικής του Aktor για διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων, διεύρυνση των πηγών εσόδων και δημιουργία επαναλαμβανόμενων EBITDA. Η γνωστοποίηση των διαπραγματεύσεων έρχεται δε λίγες μόλις ημέρες μετά την ανακοίνωση του επενδυτικού προγράμματος ύψους 3 δισ. του Aktor, το οποίο εξυπηρετεί ακριβώς αυτούς τους σκοπούς και συνοδεύεται από αύξηση κεφαλαίου 650 εκατ. και έκδοση ομολογιακού 300 εκατ.

Aktor και Motor Oil έχουν προχωρήσει τις αποκλειστικές διαπραγματεύσεις για την πώληση των πλειοψηφικών πακέτων των Ηλέκτωρ και Thalís, και μια τέτοια συναλλαγή θα ενδυναμώσει δραστηκώς τη θέση του Aktor στα πε-

ριβαλλοντικά έργα, ενόψει και του νέου κύματος διαγωνισμών που αναμένεται στους κρίσιμους τομείς της διαχείρισης απορριμμάτων, της κυκλικής οικονομίας και του «κύκλου του νερού».

Παράλληλα, η συνεργασία του Aktor με έναν όμιλο που διαθέτει το εκτόπισμα της Motor Oil αποτελεί εξίσου σημαντική εξέλιξη. Η Motor Oil εισήλθε ναρκωτικά σε έναν, μέχρι τότε, κατακερματισμένο κλάδο της κυκλικής οικονομίας. Ακολουθώντας την πάγια στρατηγική της – να εντοπίζει εγκαίρως ευκαιρίες, να τις αναπτύσσει και να δημιουργεί μακροχρόνια αξία τόσο για τον ίδιο τον όμιλο όσο και για τις επιχειρήσεις – προχωράει σε αυτές τις συζητήσεις. Η Motor Oil άλλωστε θα παραμείνει μέτοχος με 25% και θα συνεχίσει να στηρίζει την εξέλιξη των εταιρειών, αλλά και να επενδύει περαιτέρω στην κυκλική οικονομία, με έμφαση στη σύνδεσή της με την ενέργεια. Υπευθύνεται, άλλωστε, πως η Motor Oil, ακόμα και μετά τη συμφωνία, θα διατηρεί ισχυρότατο αποτύπωμα στην αγορά και μέσω των εταιρειών Verda (παράγει και εμπορεύεται βιοκαύσιμα, επεξεργάζεται χρωμο-

ποιημένα έλαια και άλλα οργανικά απόβλητα) και LPC (διαθέτει προηγμένο εργοστάσιο επαναδιύλισης λιπαντικών, μετατρέποντας χρησιμοποιημένα λάδια μηχανών σε νέα, υψηλής ποιότητας λιπαντικά).

Από την άλλη πλευρά, οι διαχειρίσεις αποβλήτων και οι περιβαλλοντικές παραχωρήσεις, στις οποίες δραστηριοποιούνται κυρίως οι Ηλέκτωρ και Thalís, συνδέονται πλέον όλο και περισσότερο με μεγάλης κλίμακας κατασκευαστικά έργα και υποδομές. Ένας όμιλος όπως ο Aktor διαθέτει τα χαρακτηριστικά που μπορούν να υποστηρίξουν αποτελεσματικά αυτή τη νέα αναπτυξιακή φάση, γεγονός που θεμελιώνει το αμοιβαίο όφελος (win-win) των δύο ομίλων. Εξάλλου, όπως επιβεβαιώσαν και με ανακοίνωσή τους οι δύο πλευρές, συζητούν παράλληλα και άλλες ενδεχόμενες συνεργασίες, όπως την ανάπτυξη νέου FSRU στους Αγίους Θεοδώρους. Όσον αφορά την οικονομική λογική της συμφωνίας για τον Aktor, αυτή προβλέπει πως με τη σημαντική διεύρυνση του αποτυπώματός του στον τομέα της κυκλικής οικονομίας, θα αποσπάσει σημαντικά μερίδια από έργα που θα

Aktor και Motor Oil έχουν προχωρήσει τις αποκλειστικές διαπραγματεύσεις για την πώληση των πλειοψηφικών πακέτων «Ηλέκτωρ» και «Thalís» – μια τέτοια συναλλαγή θα ενδυναμώσει δραστηκώς τη θέση του Aktor στα περιβαλλοντικά έργα.

προωθηθούν στην Ελλάδα την επόμενη δεκαετία. Πρόκειται για έργα προϋπολογισμού περίπου 2,5 δισ., εκ των οποίων 1 δισ. αφορά τη διαχείριση απορριμμάτων και 1,5 δισ. μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης (Waste-to-Energy). Ηδη βρίσκονται σε εξέλιξη διαγωνισμοί ΣΔΙΤ για τη διαχείριση απορριμμάτων σε Νότιο Αιγαίο και Στερεά Ελλάδα. Παράλληλα, στον κύκλο του νερού, το Δημόσιο έχει αναγορεύσει επενδυτικές ανάγκες σε υποδομές και έργα που ξεπερνούν τα 7 δισ. μεσοπρόθεσμα, με έργα ύδρευσης, αποχέτευσης και άρδευσης.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι εταιρείες Ηλέκτωρ και Thalís αποτελούν τα

πλέον κατάλληλα επενδυτικά «οχήματα». Η πρώτη διαθέτει τεράστια εμπειρία στη διαχείριση αποβλήτων και στην παραγωγή ενέργειας από απορριμματα (Waste-to-Energy), λειτουργώντας 7 μονάδες επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, 2 διαχειρίσεις επικίνδυνων κλινικών αποβλήτων και 4 παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο, συνολικής ισχύος άνω των 33 MW. Αντίστοιχα, η δεύτερη εισφέρει τεχνονγνωσία στην κυκλική οικονομία, στην αποκατάσταση και διαχείριση ρυπασμένων εδαφών, καθώς και στην παραγωγή ενέργειας από απόβλητα, ενώ παράλληλα έχει εισέλθει στους τομείς ψυφιο-

ποίησης περιβαλλοντικών υποδομών και έργων «έξυπνων πόλεων». Η υπό διαπραγμάτευση εξαγορά του 75% των Ηλέκτωρ και Thalís εντάσσεται, λοιπόν, στο ευρύτερο 5ετές επενδυτικό σχέδιο του ομίλου EBITDA, ύψους 3 δισ. ευρώ, για την ενίσχυση της εξωστρέφειας και τη διαφοροποίηση των εσόδων. Στόχος είναι το μεγαλύτερο μερίδιο του EBITDA να προέρχεται πλέον από έργα ΣΔΙΤ – παραχωρήσεων, το LNG και την ενέργεια. Οι επενδύσεις θα χρηματοδοτηθούν από τις παραγόμενες χρηματοροές, το ομολογιακό δάνειο των 300 εκατ. (που θα καλύψει η UBS) και την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 650 εκατ.

Πρωτοπόροι στη φαρμακευτική κάνναβη

Μια ελληνική επιχείρηση, η Anthera, δημιουργεί σύγχρονη καθετοποιημένη μονάδα στην Αρχαία Κόρινθο

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Στο γεωγραφικό ανάγλυφο της Αρχαίας Κορίνθου, εκεί όπου η γεωργία γη συναντά τη σύγχρονη βιομηχανική τεχνολογία, σημειώνεται μια επιχειρηματική στροφή υψηλής εξειδίκευσης. Σε αυτό το περιβάλλον, η παραγωγική αυστηρότητα και η φαρμακευτική επιστήμη συναντώνται για να κάνουν πραγματικότητα ένα καλά μελετημένο επιχειρηματικό άλμα με διεθνή προσανατολισμό.

Σε ένα μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό οικονομικό περιβάλλον, ο κλάδος της φαρμακευτικής κάνναβης καταγράφει σημαντική ανάπτυξη, με την Ελλάδα να τοποθετείται σταδιακά στον διεθνή χάρτη μέσω επενδύσεων υψηλής έντασης γνώσης. Στο επίκεντρο αυτής της προσπάθειας βρίσκεται η Anthera Pharmaceuticals, μια αμιγώς ελληνική φαρμακευτική εταιρεία που ιδρύθηκε το 2019. Στόχος της ίδρυσης ήταν η δημιουργία μιας σύγχρονης, πλήρους καθετοποιημένης μονάδας φαρμακευτικής κάνναβης στην Ελλάδα. Η εταιρεία λειτουργεί στην Κορίνθη, συνδυάζοντας σε ενιαίο πλαίσιο

την ελεγχόμενη καλλιέργεια, τη φαρμακευτική παραγωγή, τον ποιοτικό έλεγχο και τη διασφάλιση ποιότητας. Η πρόσφατη αδειοδότηση από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) με Αδεία Δυνατότητας Παραγωγής αποτελεί το επιστέγασμα μιας πολυετούς και απαιτητικής διαδικασίας προετοιμασίας και αυστηρών ελέγχων.

Η επιχειρηματική αφετηρία για την Anthera Pharmaceuticals δεν συνιστά μια ευκαιριακή επενδυτική κίνηση. Αντίθετα, η δομή της αποτελεί τη φυσική συνέχεια μιας οικονομικής διαδρομής δεκαετιών στη βιομηχανική παραγωγή και στη μεταποίηση. Πίσω από το εγχείρημα βρίσκεται μια οικογένεια τρίτης γενιάς, με βαθιά εμπειρία στη βιομηχανία παραγωγής χάρτου. Στηρίζοντας τη νέα δραστηριότητα πάνω στις αρχές της βαριάς μεταποίησης, η οικογένεια Κολιοπούλου, η οποία έως το 2018 διοικούσε τη χαρτοβιομηχανία ΠΑΚΟ Α.Ε., αξιοποιεί τις γνώσεις της στον έλεγχο της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Το 2019, τα τρία αδέρφια της οικογένειας, ο Τάσος Κολιοπούλου, ο Γιώργος Κολιοπούλος και η Πόπη Κολιοπούλου (διευθύνουσα

σύμβουλος), ίδρυσαν την Anthera. Με την κίνηση αυτή, η κτηθείσα παραγωγική εμπειρία μεταφέρθηκε σε έναν νέο και πολύ πιο απαιτητικό κλάδο. Στο περιβάλλον αυτό, η καθετοποίηση αποτελεί απαίτηση του ελληνικού κανονιστικού πλαισίου αλλά και φυσική συνέχεια της επιχειρηματικής κοουλτούρας των ιδρυτών. Για την υλοποίηση του σχεδιασμού της, η Anthera δρομολόγησε μια εκτεταμένη επένδυση, ο προϋπολογισμός της οποίας ανέρχεται σε περίπου 15 εκατ. ευρώ. Τα κεφάλαια αυτά κατευθύνθηκαν στην ανάπτυξη της ιδιόκτητης παραγωγικής μονάδας στην Αρχαία Κόρινθο, σε έκταση 20 στρεμμάτων. Η επιλογή της Κορίνθου συνδέει τις ρίζες της οικογένειας με μια νέα παραγωγική δραστηριότητα υψηλής τεχνονγνωσίας. Οι εγκαταστάσεις συνδυάζουν ελεγχόμενους χώρους καλλιέργειας με φαρμακευτικές υποδομές επεξεργασίας, συσκευασίας, ποιοτικού ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας.

Στο επίπεδο της παραγωγικής δυναμικότητας, η μονάδα παράγει επί του παρόντος 2 τόνους ξηρού ανθού ετησίως. Με την πλήρη ανά-

πτυξη και περαιτέρω βελτιστοποίηση της μονάδας, η παραγωγική δυναμικότητα μπορεί να ξεπεράσει τους 3 τόνους ετησίως. Η λειτουργία της εταιρείας βασίζεται στις αρχές των Ορθών Πρακτικών Καλλιέργειας και Συλλογής (GACP) για το καλλιεργητικό σκέλος και στα πρότυπα της Ορθής Βιομηχανικής Πρακτικής της Ε.Ε. (EU-GMP) για την επεξεργασία, την παραγωγή και τα συστήματα ποιότητας. Η αυστηρή τήρηση αυτών των προτύπων διασφαλίζει ότι η ποιότητα ενσωματώνεται ως μόνιμος τρόπος λειτουργίας σε κάθε στάδιο της καθημερινής δραστηριότητας.

Η μεγάλη πρόκληση στη φαρμακευτική κάνναβη δεν είναι απλώς η γεωργική καλλιέργεια ενός φυτού. Είναι η ανάπτυξη ενός σταθερού, ασφαλούς και τεκμηριωμένου φαρμακευτικού προϊόντος, με αφετηρία έναν ζωντανό οργανισμό. Αυτό σημαίνει ότι κάθε στάδιο – από την καλλιέργεια και τη συγκομιδή μέχρι την ξήρανση, την επεξεργασία, τη συσκευασία και τον ποιοτικό έλεγχο – πρέπει να εκτελείται με φαρμακευτική λογική και έλεγχο, με τελικό στόχο ένα προϊόν κατάλληλο για ιατρική χρ-

ση. Ο ελληνικός κλάδος λειτουργεί μέσα σε ένα από τα πιο απαιτητικά κανονιστικά πλαίσια διεθνώς. Για τον λόγο αυτό, η Anthera επενδύει όχι μόνο σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, αλλά και στους ανθρώπους της.

Παράλληλα, η εταιρεία επενδύει συστηματικά στη μεταφορά διεθνούς εμπειρίας στην Ελλάδα, μέσω συνεργασιών και εκπαιδευσης με εξειδικευμένους επαγγελματίες από τις ΗΠΑ και τον Καναδά σε κρίσιμα στάδια όπως η καλλιέργεια και η μεταποίηση.

Το πρώτο προϊόντικό επίκεντρο της εταιρείας είναι ο ξηρός ανθός του φυτού. Παράλληλα, αναπτύσσεται ήδη και άλλες φαρμακευτικές μορφές, όπως πόσιμα σκευάσματα, με στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου χαρτοφυλακίου προϊόντων που θα μπορεί να ανταποκρίνεται σε διαφορετικές ανάγκες ασθενών και να υποστηρίξει περισσότερες θεραπευτικές επιλογές για τους ιατρούς. Η στρατηγική ανάπτυξης βασίζεται στη διεθνή παρουσία και στην εγκάρια αγορά. Στο εξωτερικό, η Anthera χτίζει με εξαγωγές την παρουσία σε επλεγματικές διεθνείς αγο-

Οι εγκαταστάσεις της Anthera Pharmaceuticals συνδυάζουν ελεγχόμενους χώρους καλλιέργειας με φαρμακευτικές υποδομές που διασφαλίζουν την ποιότητα. Η φαρμακευτική κάνναβη χρησιμοποιείται για την ανακούφιση ασθενών που πάσχουν από σοβαρές, χρόνιες ή ανίατες παθήσεις.

ρές φαρμακευτικής κάνναβης. Η Γερμανία αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη αγορά στην Ευρώπη και βασικό σημείο αναφοράς για τον κλάδο. Ταυτόχρονα, η εταιρεία ετοιμάζεται να διαθέσει προϊόντα και στην ελληνική αγορά, στο πλαίσιο της ιατρικής συνταγογράφησης και κατόπιν της προβλεπόμενης Ειδικής Αδείας Κυκλοφορίας ανά προϊόν. Η ελληνική

αγορά έχει ιδιαίτερη σημασία για την Anthera: ως αμιγώς ελληνική εταιρεία, θέλει να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός σοβαρού, αξιόπιστου και επιστημονικά τεκμηριωμένου περιβάλλοντος για τη φαρμακευτική κάνναβη στην Ελλάδα, μέσα από προϊόντα που ξεχωρίζουν για την ποιότητα και την αξιοπιστία τους, υπογραμμίζοντας τη σημασία της εταιρείας.

Εφιάλτης το κόστος ενοικίασης κατοικίας για τις οικογένειες

Στα 980 ευρώ το μέσο ζητούμενο μίσθωμα για 70-110 τ.μ. στον Δήμο Αθηναίων

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σημαντικά αυξημένο εμφανίζεται το κόστος στέγασης της μέσης ελληνικής οικογένειας στην Αττική εφόσον δεν διαθέτει ιδιόκτητο ακίνητο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που επεξεργάστηκε η ReDataset του ομίλου Resolute, από το πρώτο τρίμηνο του 2023 μέχρι και το φετινό πρώτο τρίμηνο, το κόστος ενοικίασης (με βάση στοιχεία από ηλεκτρονικές αγγελίες) έχει αυξηθεί σε ποσοστό που κυμαίνεται από 9,6% στο Παλαιό Φάληρο μέχρι και 22,2% στη Γλυφάδα.

Ετσι, με βάση τις περιοχές που εξετάσε η εταιρεία, το μέσο κόστος ενοικίου ξεκινάει από τα 820 ευρώ στην Καλλιθέα και φτάνει μέχρι τα 1.340 ευρώ στην περιοχή Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης.

Οι τιμές αυτές αφορούν διαμερίσματα επιφάνειας 70-110 τ.μ., ώστε να μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες μιας οικογένειας τριμελούς ή τετραμελούς. Ειδικότερα, στον Δήμο Αθηναίων, που ενδιάφωρε και μεγάλο μέρος των ενδιαφερόμενων ενοικιαστών, το μέσο ζητούμενο ενοίκιο έχει φτάσει πλέον τα 980 ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 18%, από τα

830 ευρώ του πρώτου τριμήνου του 2023. Λαμβάνοντας όμως υπόψη και τη μεγάλη ηλικία και κατάσταση των προσφερόμενων διαμερισμάτων, είναι προφανές ότι το κόστος των σχεδόν 1.000 ευρώ είναι ιδιαίτερα υψηλό και δύσκολα διατηρήσιμο σε βάθος χρόνου.

Αλλωστε, όπως επισημειώνει και η ίδια η ReDataset, το 2023 φαί-

Την τελευταία τριετία το κόστος ενοικίασης έχει αυξηθεί από 9,6% στο Παλαιό Φάληρο μέχρι και 22,2% στη Γλυφάδα.

νετα πως ήταν το τελευταίο έτος κατά το οποίο οι τιμές των ενοικίων κατέγραψαν διψήφια ποσοστά αύξησης. Από τότε και μετά, στις περισσότερες περιοχές, ο ρυθμός ανόδου των τιμών έχει υποχωρήσει σε μονοψήφια ποσοστά. Αυτό, για παράδειγμα, συνέβη σε σημεία όπως η Καλλιθέα και το Μαρούσι, όπου τον τελευταίο χρόνο παρατηρείται σταθεροποίηση των ενοικίων, παρότι σε βάθος τριετίας οι

αυξήσεις ανέρχονται σε 20,6% και 19,8%, αντίστοιχα. Και στον Πειραιά, μετά την απότομη αύξηση του 2023, τα ενοίκια αυξάνονται μόνον, αλλά με πολύ πιο αργό ρυθμό, με αποτέλεσμα να μην υπερβαίνουν τα 830 ευρώ (από 680 ευρώ που ήταν πριν από το 2023).

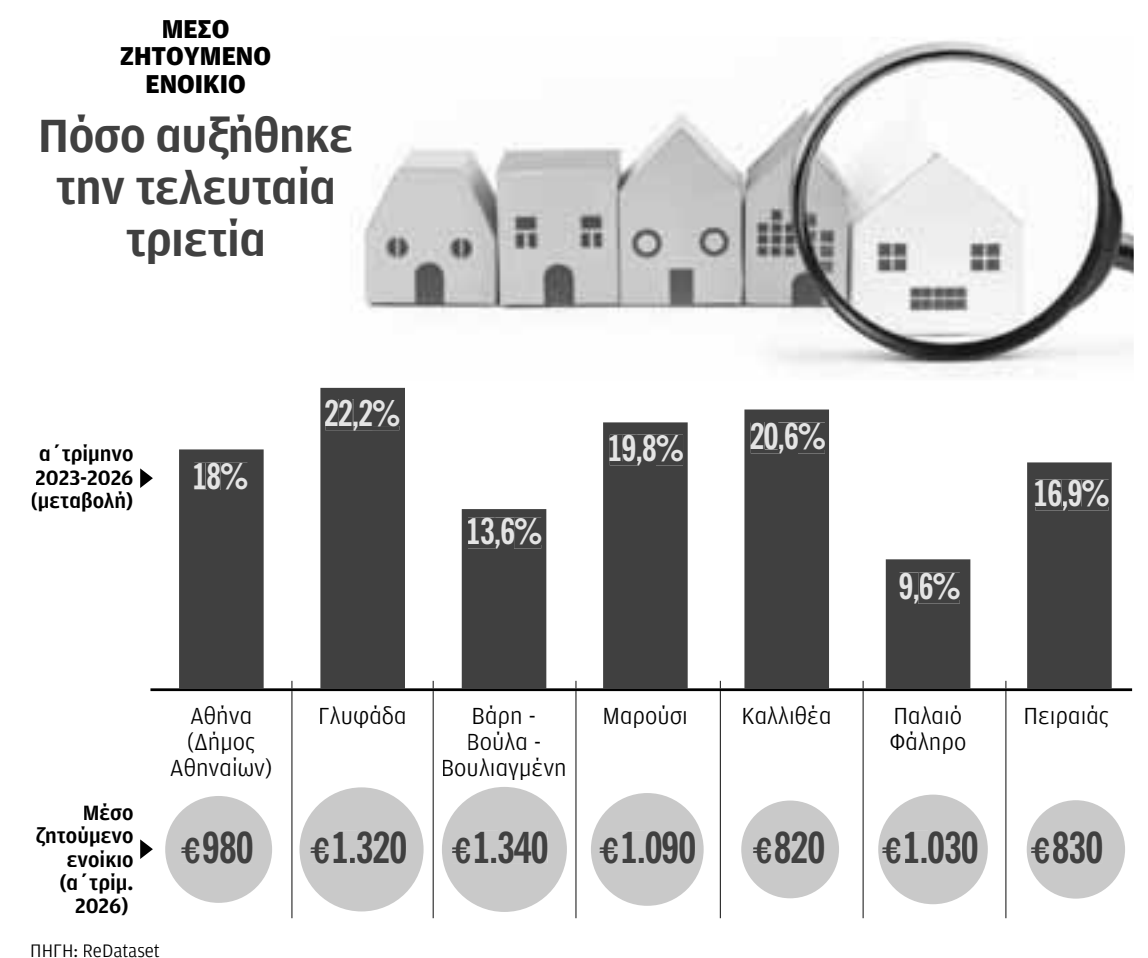
Στις πιο ακριβές περιοχές των νοτιών προαστίων, τη Γλυφάδα και τον Δήμο Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης, όπου το μέσο ζητούμενο ενοίκιο έχει πλέον φτάσει τα 1.320 και 1.340 ευρώ αντίστοιχα, ουσιαστικά οι τιμές έχουν σταθεροποιηθεί χωρίς ιδιαίτερη μεταβολή ήδη από το 2024.

Χαμηλά οι μισθοί

Ασφαλώς, τα παραπάνω δεν αναίρουν το γεγονός ότι το κόστος ενοικίασης έχει ξεπεράσει τις «αντοχές» της μέσης ελληνικής οικογένειας, τις οποίες το πραγματικό εισόδημα δεν έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας του πληθωρισμού και της ακρίβειας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εαρινής Εκθεσης 2026 του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, οι μισθοί παραμένουν καθυλωμένοι σε περίπου 50% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, καθώς το 2025 η πραγματική αμοιβή των

εργαζομένων ήταν πρακτικά αμετάβλητη (0,1%), αφαιρώντας την επίπτωση του πληθωρισμού, ενώ πανομοιότυπη είναι η πρόβλεψη και για το 2026 (+0,1%). Ακόμα όμως και το 2024, η αύξηση των πραγματικών μισθών δεν είχε ξεπεράσει το 3,6%, ενώ η επόμενη άνοδος τους με ποσοστό 1,8% προβλέπεται πλέον για το 2027, κι αυτό υπό την προϋπόθεση ότι ο πληθωρισμός θα συνεχίσει να αποκαταμάχεται με τον σημερινό ρυθμό.

Εν τω μεταξύ, το 2024 ο διάμεσος ακαθάριστος ετήσιος μισθός στην Ελλάδα δεν ξεπέρασε τις 18.000 ευρώ, έναντι 39.808 ευρώ του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη και το κόστος ζωής, η εικόνα είναι ακόμα χειρότερη για το μέσο ελληνικό νοικοκυριό. Με βάση τα στοιχεία της Eurostat για το 2025, η Ελλάδα συνεχίζει να καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό διαθέσιμης εισοδήματος για στέγαση στην Ε.Ε., με ποσοστό 34,6%. Παρά τις βελτιώσεις της τελευταίας δεκαετίας, η τιμή του δείκτη παραμένει σταθερά υψηλότερη σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ε.Ε., καθώς το 2018 η απόκλιση διαμορφωνόταν σε 20 ποσοστιαί-

ες μονάδες, ενώ στην διαμορφώνεται σε 15 μονάδες.

Παλιά και κενά

Σε πρόσφατη έρευνά του, το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών (ΚΕΦΕΜ) επισημειώνει ότι η ανοδική πορεία των τιμών επηρεάζεται και από τη διαμόρφωση του υφι-

στάμενου αποθέματος κατοικιών, το οποίο δεν μπορεί να καλύψει άμεσα το κενό που παρατηρείται. Αν και στην Ελλάδα καταγράφεται υψηλό ποσοστό κατοικιών που δεν χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία, μεγάλο μέρος τους δεν είναι πραγματικά διαθέσιμα για μακροχρόνια μίσθωση ή αγο-

ρά λόγω παλαιότητας, ανάγκης ανακαινίσεων, νομικών ή πολεοδομικών εκκρεμοτήτων, αλλά και γεωγραφικής αναντιστοιχίας με τη ζήτηση. Ακόμη και σε περιοχές υψηλής ζήτησης, όπως η Αττική, ένα σημαντικό τμήμα του αποθέματος παραμένει εκτός αγοράς για τους παραπάνω λόγους.

wizguide

ΙΟΥΛΙΟΣ 2026

WIZ GUIDE

30 BEST

BARS

2026

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η

ΚΥΡΙΑΚΗ 12/07 ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι παροχές μιας εποχικής θέσης, ακόμα κι αν περιλαμβάνουν σχετικά υψηλές αποδοχές, συχνά δεν αρκούν για να δελεάσουν τους νέους. Η νέα γενιά κάτω των 30 τείνει να «ζυγίζει» πιο αυστηρά τα οφέλη μιας θέσης εργασίας και πολλές φορές επιλέγει να δουλεύει για να ζει, όχι να ζει για να δουλεύει.

Η γενιά Z γυρίζει την πλάτη στη σεζόν

Οι νέοι κάτω των 30 ετών είναι πιο επιλεκτικοί στις επαγγελματικές τους επιλογές, έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, ζητούν καλύτερες συνθήκες εργασίας και επιδιώκουν να δουλέψουν σε θέσεις με προοπτικές εξέλιξης που να ανταποκρίνονται στις φιλοδοξίες τους

Της **ΘΕΛΜΑΣ ΧΑΤΖΗΘΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Ξεκίνησε να δουλεύει σεζόν στη Χίο, όπου και σπούδαζε. Στόχος ήταν να μη γυρίσει το καλοκαίρι στο πατρικό του και να μη ζητάει συνεχώς χρήματα από τους γονείς του. Τα επόμενα χρόνια συνεχίσει, γιατί πλέον είχε μάθει τη δουλειά, είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη του εργοδότη του και η αμοιβή αυξανόταν. Αλλωστε, είναι άνθρωπος που έχει ταλέντο στη συναναστροφή με πελάτες, περνούσε καλά. Για τα επτά χρόνια που εργαζόταν σεζόν στον τομέα της εστίασης δηλώνει ευγνώμων, αλλά τώρα δεν δίνει καμία πιθανότητα να επιστρέψει. «Είχα καταλήξει να βοηθάω στη λάντζα, στην κουζίνα, στο σέρβις, στον καφέ, να κρατάω το μισό μαγαζί μόνος μου για 30 ευρώ μαύρα, 12 με 15 ώρες. Το 8ωρο ήταν ουτοπικό», λέει ο 28χρονος Γιώργος για τα πρώτα χρόνια της δουλειάς του. «Πλέον ξέρω τι μπορώ να διαπραγματευτώ. Ξέρω ότι μπορώ να κάνω "lighter" πράγματα, πιο ποιοτικά, με πολύ καλύτερα χρήματα. Είναι μια δουλειά που δεν με αντιπροσωπεύει πια», εξηγεί.

Για τις δεκάδες χιλιάδες κενές θέσεις που καταγράφονται τα τελευταία χρόνια στον ελληνικό τουρισμό ευθύνεται κατά κύριο λόγο η εκπαιδευτική ανάπτυξη του κλάδου και κατά συνέπεια η διόγκωση των αναγκών των επιχειρήσεων. Παράλληλα, όμως, οι νέοι, η βασική ομάδα στην οποία απευθύνονται οι εργοδότες του τουρισμού, έχουν αρχίσει να τους γυρίζουν την πλάτη, όπως παροχές κι αν δίνουν και όσες βελτιώσεις και αν συντελούνται στις σκληρές συνθήκες εργασίας. Η στροφή αυτή έχει γίνει αισθητή εδώ και χρόνια, επηρεάζοντας τους ανθρώπους που σήμερα είναι 30-40 ετών. Ωστόσο αποτυπώνεται ιδιαίτερα έντονα στη γενιά Z, τους κάτω των 30, η οποία τείνει να «ζυγίζει» πιο αυστηρά τα οφέλη μιας θέσης εργασίας και πολλές φορές επιλέγει να δουλεύει για να ζει, όχι να ζει για να δουλεύει.

Οι προσδοκίες των νέων

«Το χαρακτηριστικό της γενιάς Z είναι ότι θέλει μία δουλειά οριοθετημένη», δηλώνει στην «Κ» η Ελεάνα Γιαμπανά, σύμβουλος σε θέματα ανθρωπίνου δυναμικού με μακρά και ιδιαίτερα βαθιά εμπειρία στον χώρο, αφήνοντας να εννοηθεί ότι οι προσδοκίες των νέ-

ων από την επαγγελματική τους πορεία δεν φαίνεται να ταιριάζουν στις απαιτήσεις της εποχικής εργασίας. Με βάση την εμπειρία της, παρατηρεί ότι οι μεγαλύτεροι σε ηλικία δεν θέτουν τόσο απόλυτα όρια στη δουλειά τους και ως αποτέλεσμα εμφανίζονται πιο εξοικειωμένοι ή ανεκτικοί στα μεγαλύτερα ωράρια και στις ευθύνες πέρα από τα πλαίσια της θέσης τους. Από την αίσθηση που έχει αποκτήσει τα τελευταία χρόνια

Είχα καταλήξει να βοηθάω στη λάντζα, στην κουζίνα, στο σέρβις, στον καφέ, να κρατάω το μισό μαγαζί μόνος μου για 30 ευρώ μαύρα, 12 με 15 ώρες. Το 8ωρο ήταν ουτοπικό, λέει ο 28χρονος Γιώργος που δούλευε σεζόν στη Χίο.

από τη γενιά Z, η κ. Γιαμπανά βλέπει επίσης ότι οι νέοι εργαζόμενοι προτιμούν να δουλεύουν για έναν εργοδότη με συγκεκριμένο σκοπό, έναν εργοδότη που θέλει να αφήσει ένα κοινωνικό αποτύπωμα, καθώς και ότι τους ενδιαφέρει μέσα από τη δουλειά τους να προκύψει κάτι θετικό για την κοινωνία. Παράλληλα, αν και άπειροι, διεκδικούν θέσεις με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και ψάχνουν τον εργοδότη που τους ταιριάζει. «Δεν τους κάνουμε μεεις συνέντευξη, μας κάνουν αυτοί συνέντευξη», λένε επιχειρηματίες που αναζητούν νέους εργαζομένους, όπως μεταφέρει χαρακτηριστικά η κ. Γιαμπανά.

Οι παροχές μιας εποχικής θέσης, ακόμα κι αν περιλαμβάνουν σχετικά υψηλές αποδοχές, συχνά δεν αρκούν για να δελεάσουν τους νέους. «Είτε θα έχεις κάποια βάση στο νησί –γονείς, σπουδές– είτε δεν θα έχεις κάποιο πραγματικό ενδιαφέρον, δεν θα κυνηγάς τίποτα» σε βασική δουλειά, παρατηρεί η 28χρονη Ιώ, η οποία ως νησιώτις δίνει πάντοτε προτεραιότητα στο κύριο επάγγελμά της. Το καλοκαίρι του 2021, τη μία φορά που

Οι νέοι δεν ψάχνουν απλώς μια δουλειά, αλλά θέλουν να κατοχυρώσουν μέσω αυτής οικονομική ασφάλεια, ευελιξία και συνεχή μάθηση, στοιχεία που δεν εντοπίζονται εύκολα στην εποχική εργασία.

δέχθηκε να κάνει σεζόν σε μία μπουτίτ σε ξενοδοχείο της Μυκόνου, ήταν λόγω της διακοπής που είχε προηγηθεί στον κλάδο από την πανδημία. Αν και η εμπειρία της από εκείνη την περίοδο ήταν θετική, πλέον αρνείται να δεσμευτεί για πολυήμερη εργασία εκτός βάσης, για να μην αποδομήσει την προσπάθειά της στο επάγγελμα: «ακόμα κι αν αυτό σημαίνει ότι ανά διαστήματα δεν θα έχει ενεργή δουλειά και θα καταφεύγει σε περιστασιακή απασχόληση. «Προτιμώ να μείνω Αθήνα και να περιμένω», τονίζει η Ιώ.

Το φετινό βαρόμετρο ανθρωπίνου δυναμικού της ManpowerGroup διαπιστώνει ότι σε παγκόσμιο επίπεδο, το 68% της γενιάς Z, το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ όλων των γενεών, έχει συμπληρωματικές πηγές εισοδήματος μέσω ευέλικτων μορφών εργασίας, μερικής απασχόλησης, freelancing ή επενδύσεων. Προκύπτει μάλιστα ότι το 27% των εργαζομένων κάτω των 29 ετών συμπληρώνει το βασικό εισόδημα με δεύτερη εργασία ή περιστασιακή απασχόληση, αποδεικνύοντας την ανάγκη επιπλέον εισοδήματος. Ωστόσο, σύμφωνα

Αν και άπειροι, διεκδικούν θέσεις με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και ψάχνουν τον εργοδότη που τους ταιριάζει. «Δεν τους κάνουμε εμείς συνέντευξη, μας κάνουν αυτοί συνέντευξη», λένε επιχειρηματίες που αναζητούν νέους εργαζομένους.

Το χαρακτηριστικό της γενιάς Z είναι ότι θέλει μία δουλειά οριοθετημένη, δηλώνει στην «Κ» η Ελεάνα Γιαμπανά, σύμβουλος σε θέματα ανθρωπίνου δυναμικού.

δηλώνει στην «Κ».

Την ίδια αίσθηση σιγουριάς αποπνέει και ο 31χρονος Ντάνιελ, ο οποίος βρίσκεται αυτή την περίοδο στην Ιο για σεζόν σε κατάστημα εστίασης. Ανατρέχοντας στα τελευταία δέκα χρόνια που έχει αναλάβει εποχικές θέσεις σε ολόκληρη την Ελλάδα, κάνει επίσης λόγο για μία δική του, συνεδνητή επιλογή, από την οποία αντλεί θετικά στοιχεία. «Πρώτον, δεν αντέχω την Αθήνα το καλοκαίρι, κάνει

Το να μείνεις μόνος σου δεν υπάρχει πια. Δεν ξέρεις με ποιον θα συγκατοικήσεις, δεν θα έχεις προσωπικό χώρο, θα είσαι με έναν άγνωστο –ποιος ξέρει αν θα είναι καλός– για μήνες», αναφέρει η 33χρονη Ελένη, καλλιτέχνης τσίρκου.

πολλά ζέστη, έχει πολλά κίνητρα. Θέλω να φύγω. Δεύτερον, έχω πια φίλους στα νησιά. Το βλέπω σαν να μου πληρώνουν τρεις μήνες διακοπές», λέει στην «Κ». Ο Ντάνιελ παρουσιάζει τη σεζόν σαν αναπόσπαστο μέρος της χρονιάς του και μάλιστα φαίνεται από τη στάση του ότι θα συνεχίσει να είναι και τα επόμενα χρόνια, παρότι οι απολαβές του καλοκαιριού δεν είναι αρκετά υψηλές, ώστε να μπορεί να αφήσει την κύρια απασχόλησή του ως γυμναστής. Σε κάθε περίπτωση, σχολιάζοντας την κακή φήμη που ακολουθεί την εποχική εργασία στην εστίαση, επισημαίνει ότι «δεν είναι πάντοτε τόσο τρομακτικά τα πράγματα όσο τα παρουσιάζουν».

«Μεγάλο σχολείο»

Ακόμα και ο Γιώργος, ο οποίος απορρίπτει κατηγορηματικά το σενάριο να ξανακάνει σεζόν, αναγνωρίζει όσα κέρδισε τα προηγούμενα χρόνια και υποστηρίζει ότι η εποχική εργασία, τα επόμενα χρόνια, η επαφή με πελάτες και εργοδότες ήταν ένα «μεγάλο σχολείο». «Με βοήθησε να διεκδικώ περισσότερα προνόμια στις επόμενες δου-

λειές μου. Με βοήθησε να μάθω τη λειτουργία ενός καταστήματος. Και στο τέλος είχα φτάσει να παίρνω καλά χρήματα», εξηγεί στην «Κ» ο Γιώργος, ο οποίος πλέον ζει στην Αθήνα και δραστηριοποιείται στον τομέα των πωλήσεων.

Πέρα από το οικονομικό ζήτημα ή ακόμα και πέρα από τις προσωπικές που μπορεί να ανοίγουν μέσω μιας εποχικής θέσης εργασίας, υπάρχουν κι άλλοι προβληματισμοί που αποθαρρύνουν τους ενδιαφερομένους. Η 33χρονη Ελένη, καλλιτέχνης τσίρκου, η οποία θεωρητικά ανήκει στη γενιά που είναι πιο διατεθειμένη να «τεντώσει» τα προσωπικά της όρια για μια δουλειά, αρνήθηκε φέτος να αναλάβει θέση σεζόν στην ψαχαγωγία και στις δράσεις ευεξίας ενός ξενοδοχείου στην Κρήτη.

Παρότι η ίδια επιδιώκει να δουλέψει το καλοκαίρι σεζόν και μάλιστα έκανε πρώτη την επαφή με σχετικό πρακτορείο, διαπίστωσε ότι οι θέσεις που της προτεινόταν, συνοδεύονταν από διαμηνή με συγκατοίκιο. «Το να μείνεις μόνος σου δεν υπάρχει πια. Δεν ξέρεις με ποιον θα συγκατοικήσεις, δεν θα έχεις προσωπικό χώρο, θα είσαι με έναν άγνωστο –ποιος ξέρει αν θα είναι καλός– για μήνες», αναδεικνύει ως έναν από τους λόγους που την οδήγησαν να απορρίψει την πρόταση.

Οι απολαβές

Στο μεταξύ, όμως, δηλώνει και απογοητευμένη από τις προτεινόμενες απολαβές, οι οποίες ήταν και η αρχική αφορμή που την οδήγησαν να εξετάσει για πρώτη φορά φέτος το ενδεχόμενο της σεζόν. «Δεν δίνονται παντού αυτά τα καλά χρήματα, που υποτίθεται ότι σου επιτρέπουν να είσαι χαλαρός κατά τη διάρκεια του χειμώνα», εξηγεί βάσει των προτάσεων που δέχθηκε. Στο ξενοδοχείο στην Κρήτη, της πρότειναν 500 ευρώ περισσότερα απ' όσα θα έβγαζε στην Αθήνα.

Το ποσό αυτό δεν ήταν αρκετό για να την ωθήσει να φύγει από το σπίτι της και να δουλέψει υπό τις προϋποθέσεις που τέθηκαν. «Για να κάνω όλες αυτές τις υποχωρήσεις, δηλαδή συγκατοίκιο, διαθεσιμότητα ολόκληρη την ημέρα και 6 στις 7 ημέρες δουλειά, τότε πρέπει να αμείβωμαι με ένα ποσό που θα είναι ικανοποιητικό», καταλήγει. Για την υψηλότερη αντιπρόταση που έκανε, δεν πήρε ποτέ απάντηση.

Εργασιακός οδηγός για το καλοκαίρι

Τα μυστικά των συμβάσεων, η έκτη ημέρα εργασίας, η άδεια, οι προσλήψεις-εξπρές και οι αλλαγές όταν εκδηλώνονται καύσωνες και πυρκαγιές

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Καλοκαίρι και η τουριστική βιομηχανία ανεβάζει ταχύτητα, ξενοδοχεία και εστιατόρια αναζητούν προσωπικό ακόμη και την τελευταία στιγμή, ενώ χιλιάδες νέοι εργαζόμενοι υπογράφουν συμβάσεις λίγων εβδομάδων ή λίγων μηνών. Την ίδια στιγμή, οι επιχειρήσεις καλούνται να διαχειριστούν αυξημένο φόρτο εργασίας, ελλείψεις προσωπικού και ολοένα μεγαλύτερη ανάγκη για ευελιξία. Πρόκειται για την εποχή που κάθε χρόνο πραγματοποιείται το μεγαλύτερο «κρας τεστ» για την ελληνική αγορά εργασίας. Συμβάσεις ορισμένου χρόνου, μερική απασχόληση, εκ περιτροπής εργασία, νέες διαδικασίες ταχείας πρόσληψης μέσω του myErgani, διευθέτηση του χρόνου εργασίας, άδειες, έκτη ημέρα εργασίας και μέτρα προστασίας από τον καύσωνα συνθέτουν ένα διαφορετικό εργασιακό τοπίο, στο οποίο συχνά εργαζόμενοι αλλά και επιχειρήσεις χάνονται, μη γνωρίζοντας τι ακριβώς προβλέπει ο νόμος. Αλλωστε, οι τελευταίες αλλαγές της εργατικής νομοθεσίας, σε συνδυασμό με τις ιδιαιτερότητες της θερινής περιόδου, δημιουργούν ένα τελείως διαφορετικό νέο πλαίσιο που αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τους εργαζόμενους. Η «Κ», με τη βοήθεια του γνωστού δικηγόρου -εργατολόγου που εξειδικεύεται χρόνια στα εργασιακά, Γιάννη Καρούζου, συγκέντρωσε τις βασικές ρυθμίσεις που ισχύουν αυτό το καλοκαίρι και απαντά στα συχνότερα ερωτήματα της εποχής, της πιο απαιτητικής περιόδου για την ελληνική αγορά εργασίας.

• Οι συμβάσεις που κυριαρχούν το καλοκαίρι. Η συντριπτική πλειονότητα των εποχικών προσλήψεων πραγματοποιείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Πρόκειται για την πιο διαδεδομένη μορφή απασχόλησης στον τουρισμό, στην εστίαση και στο λιανεμπόριο, καθώς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να καλύπτουν τις αυξημένες ανά-

γκες της θερινής περιόδου χωρίς να δημιουργούνται μόνιμες εργασιακές σχέσεις.

Σε αντίθεση με μια σύμβαση αορίστου χρόνου, η λήξη της είναι προκαθορισμένη και δεν απαιτείται απόλυση ή άλλη διαδικασία καταγγελίας. Η εργασιακή σχέση ολοκληρώνεται αυτόματα με τη συμπλήρωση του συμφωνημένου χρόνου ή με την ολοκλήρωση του έργου για το οποίο προσλήφθηκε ο εργαζόμενος.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι εργοδότης ή εργαζόμενος μπορούν να διακόψουν τη συνεργασία όποτε επιθυμούν. Η πρόωπη λύση επιτρέπεται μόνο όταν υπάρχει σοβαρός λόγος, όπως βαριά πα-

Οι τελευταίες αλλαγές της εργατικής νομοθεσίας, σε συνδυασμό με τις ιδιαιτερότητες της θερινής περιόδου, δημιουργούν ένα νέο πλαίσιο που αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τους εργαζόμενους.

ραβίαση των υποχρεώσεων, μη καταβολή μισθών ή σοβαρά ζητήματα ασφαλείας στον χώρο εργασίας. Αν μια σύμβαση λυθεί χωρίς τέτοιο λόγο, ο εργαζόμενος μπορεί να διεκδικήσει τις αποδοχές που θα λάμβανε μέχρι τη λήξη της.

• Μερική ή εκ περιτροπής εργασία; Δεν είναι το ίδιο. Ενα από τα συχνότερα λάθη αφορά τη σύγχυση ανάμεσα στη μερική και την εκ περιτροπής απασχόληση.

Στη μερική απασχόληση ο εργαζόμενος εργάζεται λιγότερες ώρες κάθε ημέρα σε σχέση με έναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης. Αν του ζητηθεί να εργαστεί περισσότερο από το συ-

Η πρόωπη λύση μιας σύμβασης επιτρέπεται μόνο όταν υπάρχει σοβαρός λόγος, όπως μη καταβολή μισθών ή σοβαρά ζητήματα ασφαλείας. Αν λυθεί χωρίς τέτοιο λόγο, ο εργαζόμενος μπορεί να διεκδικήσει τις αποδοχές που θα λάμβανε μέχρι τη λήξη της.

φωνημένο ωράριο, οι πρόσθετες ώρες αμείβονται με προσαύξηση 12% (ανά ώρα).

Η εκ περιτροπής εργασία λειτουργεί διαφορετικά. Εδώ ο εργαζόμενος απασχολείται με πλήρη ημερήσιο ωράριο, αλλά λιγότερες ημέρες την εβδομάδα ή λιγότερους μήνες τον χρόνο. Σε αυτή την περίπτωση είναι δυνατή ακόμη και η υπερωριακή απασχόληση, με τις αντίστοιχες προσαυξήσεις που προβλέπει η νομοθεσία.

Κοινό χαρακτηριστικό και των δύο μορφών είναι ότι δεν μειώνονται τα βασικά εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων.

• Οι προσλήψεις... εξπρές. Μία από

τις σημαντικότερες καινοτομίες του νέου εργασιακού πλαισίου είναι η δυνατότητα πρόσληψης διάρκειας έως δύο ημερών μέσω της εφαρμογής myErgani.

Η νέα διαδικασία σχεδιάστηκε κυρίως για τις επιχειρήσεις που χρειάζονται προσωπικό κυριολεκτικά από τη μία ημέρα στην άλλη, όπως η εστίαση, οι εκδηλώσεις, τα catering ή η κάλυψη αφιενδίων απουσιών προσωπικού.

Ο εργοδότης αποστέλλει ηλεκτρονικά πρόταση στον εργαζόμενο, ο οποίος πρέπει να την αποδεχθεί πριν αναλάβει εργασία. Η διαδικασία αντικαθιστά όλες τις επιμέρους δηλώσεις που απαιτούνταν μέχρι σήμερα, πε-

ριορίζοντας σημαντικά τη γραφειοκρατία. Μπορεί να δουλεύει κάποιος δέκα ώρες χωρίς υπερωρία; Η απάντηση είναι «ναί», αλλά μόνο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Το σύστημα διευθέτησης του χρόνου εργασίας επιτρέπει, σε περιόδους αυξημένης ζήτησης, την αύξηση του ημερήσιου ωραρίου μέχρι τις δέκα ώρες, χωρίς οι επιπλέον ώρες να πληρώνονται ως υπερωρία εκείνη τη στιγμή. Το «αντάλλαγμα» είναι ότι ο εργαζόμενος λαμβάνει αργότερα μειωμένο ωράριο, επιπλέον ημέρες ανάπαυσης ή πρόσθετη άδεια με αποδοχές, ώστε ο μέσος χρόνος εργασίας να παραμείνει στα νόμιμα όρια.

Οι πρόσφατες αλλαγές δίνουν μεγαλύτερη ευελιξία, καθώς η περίοδος αναφοράς μπορεί πλέον να φτάνει έως και τους δώδεκα μήνες. Ωστόσο, ο νόμος προβλέπει ρητά ότι κανείς δεν μπορεί να απολυθεί επειδή αρνήθηκε να συνααινέσει σε τέτοια διευθέτηση.

• Πότε επιτρέπεται η έκτη ημέρα εργασίας. Στον τουρισμό και στην εστίαση η έκτη ημέρα εργασίας αποτελεί ίσως το πιο συζητημένο θέμα κάθε καλοκαίρι.

Η γενική αρχή παραμένει το πενθήμερο. Ωστόσο, οι ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις επιτρέπουν, υπό προϋποθέσεις και σε περιόδους αυξημένης ζήτη-

σης, εργασία και κατά την ημέρα ανάπαυσης.

Στα ξενοδοχεία, για παράδειγμα, αυτό μπορεί να συμβεί όταν η πληρότητα υπερβαίνει συγκεκριμένα όρια. Σε κάθε περίπτωση όμως η πρόσθετη εργασία συνοδεύεται από αυξημένη αμοιβή, η οποία γίνεται ακόμη μεγαλύτερη όταν πραγματοποιείται Κυριακή ή επίσημη αργία.

• Άδεια: Τι δικαιούται ο εργαζόμενος. Η καλοκαιρινή άδεια παραμένει αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα.

Το δικαίωμα γεννιέται από την πρώτη ημέρα εργασίας και αυξάνεται ανάλογα με την προϋπηρεσία. Ο εργοδότης οφείλει να τη χορηγήσει μέσα σε δύο μήνες από τη στιγμή που θα ζητηθεί και, σε κάθε περίπτωση, μέχρι τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους.

Κατά τη διάρκεια της καταβάλλονται κανονικά τόσο οι αποδοχές όσο και το επίδομα άδειας, ενώ η απόλυση εργαζομένου που βρίσκεται σε νόμιμη άδεια είναι άκυρη.

• Καύσωνες και πυρκαγιές αλλάζουν τα δεδομένα. Οι ακραίες καιρικές συνθήκες αποτελούν πλέον αναπόσπαστο κομμάτι κάθε καλοκαιριού και εκπνέζουν άμεσα και την αγορά εργασίας.

Σε περιόδους καύσωνα το υπουργείο Εργασίας μπορεί να επιβάλλει διακοπή συγκεκριμένων υπαιθρίων εργασιών, χωρίς οι εργαζόμενοι να χάνουν τις αποδοχές τους. Παράλληλα, οι εργοδότες υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα προστασίας, όπως προσωπίδα ή κλιματιζόμενος χώρος ή ακόμη και τηλεργασία όπου αυτή είναι εφικτή.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η περίπτωση των πυρκαγιών. Αν ένας εργαζόμενος αδυνατεί να μεταβεί στην εργασία του επειδή κινδυνεύει η κατοικία ή η οικογένειά του, μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να επικαλεστεί τις διατάξεις περί ανωτέρας βίας και να λάβει άδεια με αποδοχές.

Δημήτρης Κ. Μέλισσας & Χρίστος Θ. Λοττίδης

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

“ Η Δημοκρατία προϋποθέτει διαφάνεια, προϋποθέτει αξιοπιστία, προϋποθέτει την τήρηση των κανόνων, που η ίδια έχει θεσπίσει, άσχετα με το τι θέλει να ακούσει ο κάθε πολίτης

€22

www.sakkoulas.gr

Αθήνα

• Ιπποκράτους 23 | Τ.Κ. 10679
• Κ. Λουκάρεως 29 και Μομφεράτου 154 | Τ.Κ. 11475

Θεσσαλονίκη

• Φράγκων 1 | Τ.Κ. 54626
• Εβ. Αμύνων 42 | Τ.Κ. 54621

Λευκωσία

• Νικολάου Σαρπίδη 2 Γωνία & Λεωφ. Λυκαβητού, 2401 Έγκωμη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ 21:00

KEEPER

ΤΑΙΝΙΑ ΤΡΟΜΟΥ

Ένα ζευγάρι αποφασίζει να περάσει ένα ρομαντικό σαββατοκύριακο στο δάσος για να γιορτάσει την επέτειό του. Όλα όμως παίρνουν δυσόιση τροπή όταν μια σκοτεινή παρουσία αποκαλύπτεται.

Το Κανάλι Διατίθεται:

cytavision

cablenet

MOVIES HD

MESIMVRIA

Θέση: 49

Θέση: 101

www.mesimvria.com

Συνέντευξη στην ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ο Κώστας Μεγύρ, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Yale και εκ των συντακτών της έκθεσης Πισσαρίδη, υποστηρίζει ότι ήρθε η ώρα, μετά τη διαχείριση —με επιτυχία— της εξόδου από την κρίση, να ορίσει η κυβέρνηση ένα «όραμα», έναν μακροπρόθεσμο στόχο για τη χώρα, εξηγώντας παράλληλα ότι ο δρόμος για την επίτευξη του θα είναι μακρύς και δύσκολος. «Πιστεύω στη δύναμη του οράματος», λέει στη συνέντευξη του στην «Κ», εξηγώντας ότι ίσως αυτό να είναι το κατάλληλο αντίδοτο για τον λαϊκισμό.

Ο κ. Μεγύρ αναγνωρίζει ότι έγιναν σημαντικά βήματα στο μεταρρυθμιστικό μέτωπο και γενικότερα στην οικονομία. Όμως πιστεύει ότι πλέον η χώρα «δεν μπορεί να πουλάει μόνο ήλιο και θάλασσα». Μιλάει για αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου σε τομείς με υψηλότερη παραγωγικότητα, στην τεχνολογία. Τοποθετεί στο επίκεντρο της προσπάθειας την παιδεία, όπου επισημαίνει ότι υπάρχει πρόβλημα.

Στο διεθνές πεδίο θεωρεί ότι η παγκοσμιοποίηση υποχωρεί, ότι οι ΗΠΑ θα πάρουν απόσταση από την Ευρώπη, ανεξαρτήτως προέδρου. Υποστηρίζει ότι η Ευρώπη πρέπει να κινηθεί στην κατεύθυνση της περαιτέρω ενοποίησης της για να εξασφαλίσει μια θέση ως παγκόσμια δύναμη.

— Είσατε εκ των συντακτών της έκθεσης Πισσαρίδη. Έως ποιο βαθμό θεωρείτε ότι εφαρμόστηκε; Και γιατί δεν προχώρησε εκεί που δεν προχώρησε; — Έγιναν κάποια σημαντικά βήματα. Για μένα είναι σημαντικό ότι η κυβέρνηση ήθελε μια τέτοια μελέτη, κι αυτό ήταν μια ευχάριστη εκπλήξη σε σύγκριση με τις προηγούμενες κυβερνήσεις που είχαν έναν λαϊκισμό, μια συμπεριφορά του τύπου «τα ξέρουμε όλα». Στην πραγματικότητα, η κυβέρνηση δέχθηκε να μπει ένα μέτρο, με βάση το οποίο θα κρίνεται. Ίσως παλιά να ήμουν πιο αυστηρός με τους πολιτικούς, αλλά καθώς προχωράει ο χρόνος καταλαβαίνω περισσότερο και τους περιορισμούς που υπάρχουν στην πολιτική. Το καταλαβαίνουμε από τη Βρετανία, τις ΗΠΑ και την Ελλάδα. Όταν ο λαϊκισμός και τα άκρα πιέζουν, αυτό δημιουργεί περιορισμούς στην πολιτική που μπορείς να ασκήσεις και θέλεις έναν ιδιαίτερα εξυπνο τρόπο για να περάσεις κάποιες μεταρρυθμίσεις. Μ' αυτόν τον πρόλογο θέλω να πω ότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα στη Δικαιοσύνη, στον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας, στη διευκόλυνση της σύστασης και διαχείρισης επιχειρήσεων, στο πτωχευτικό δίκαιο και αλλού, που αποτελούν μια εικόνα αργής, αλλά σταθερής μεταρρύθμισης στη σωστή κατεύθυνση.

Ως αποτέλεσμα αυτών των μεταρρυθμίσεων, σε συνδυασμό ίσως και με τις νέες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί, έχουμε ορισμένα πολύ θετικά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, το 2008 μόνο το 55% των γυναικών εργαζόταν. Αυτό στην κρίση έπεσε στο 45% και τώρα έχει φτάσει στο 62%. Αυτή είναι τεράστια κατάρτηση, τόσο για οικονομικούς λόγους, για την αύξηση του εισοδήματος, όσο και για κοινωνικούς. Επίσης, έχουμε δει αύξηση των ξένων επενδύσεων. Ακόμη είναι χαμηλές στο 2,5% του ΑΕΠ, αλλά ακολουθούν αυξητική πορεία.

— Σε ποιες μεταρρυθμίσεις θεωρείτε ότι πρέπει τώρα να δοθεί προτεραιότητα;

— Έχει γίνει μια διαχείριση της κατάστασης που έχει δημιουργήσει εικόνα σχετικής ευμάρειας. Δεν έχουμε τα τεράστια ελλείμματα, έχουμε αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος, υπάρχει μια αισιόδοξη εικόνα. Αλλά πρέπει τώρα να το ξεπεράσουμε αυτό, να πάμε στο όραμα, να ορίσουμε που θέλουμε να φτάσουμε. Και γι'

Κώστας Μεγύρ, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Yale

Δεν μπορούμε να πουλάμε μόνο ήλιο και θάλασσα

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην παιδεία, στην τεχνολογία και γενικά στο παραγωγικό μοντέλο της Ελλάδας

Υπάρχει ένα όριο στο πόσο μπορείς να εκμεταλλευτείς το υπέροχο περιβάλλον της Ελλάδας. Γιατί αυτό που θαυμάζουν οι ξένοι καταστρέφεται από την κακοδιαχείρισή του και από την υπερεκμετάλλευσή του. Τα περιβαλλοντικά περιουσιακά στοιχεία δεν είναι δωρεάν, έχουν περιβαλλοντικό κόστος και κατά συνέπεια οι τουρίστες και γενικά οι χρήστες των πόρων αυτών πρέπει να πληρώνουν γι' αυτούς.

αυτό χρειάζεται μια πιο έντονη προσπάθεια με μακροπρόθεσμοις στόχους. Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην παιδεία, στην τεχνολογία και γενικά στο παραγωγικό μοντέλο της Ελλάδας. Δεν μπορούμε να πουλάμε μόνο ήλιο και θάλασσα για πολλούς λόγους. Ένας είναι ότι ο τουρισμός είναι η βιομηχανία με τη χαμηλότερη παραγωγικότητα, προϊόν ανά εργαζόμενο. Αν μπορούμε να αναδιανεμήσουμε το παραγωγικό μας δυναμικό, από τον τουρισμό σε άλλες δραστηριότητες, αυτό από μόνο του θα αυξήσει το βιοτικό επίπεδο. Ένας άλλος λόγος είναι

περιβαλλοντικός. Υπάρχει ένα όριο στο πόσο μπορείς να εκμεταλλευτείς το υπέροχο περιβάλλον της Ελλάδας. Γιατί αυτό που θαυμάζουν οι ξένοι καταστρέφεται από την κακοδιαχείρισή του και από την υπερεκμετάλλευσή του. Τα περιβαλλοντικά assets δεν είναι δωρεάν, έχουν περιβαλλοντικό κόστος και κατά συνέπεια οι τουρίστες και γενικά οι χρήστες των πόρων αυτών πρέπει να πληρώνουν γι' αυτούς. Επίσης, στον τουρισμό υπάρχουν μεγαλύτερα περιθώρια για αδήλωτη εργασία, κάτι που αποτελεί έμμεση επιδότηση έναντι των άλλων κλάδων.

— Αρα, υποστηρίζετε ότι ο τουρισμός πρέπει να μειωθεί ως ποσοστό του ΑΕΠ, εις όφελος άλλων πιο παραγωγικών τομέων. Ποιοι είναι αυτοί;

— Δεν θέλουμε να μειωθεί ο τουρισμός, αλλά να αυξηθούν οι άλλοι τομείς. Το ποιοι θα είναι αυτοί δεν είναι εύκολο να το καθορίσει κανείς, αλλά για να δημιουργήσουμε τις συνθήκες συνολικής ανάπτυξης πιστεύω ότι πρέπει να ξεκινήσουμε φροντίζοντας το θέμα της παιδείας σε όλα τα επίπεδα.

— Είναι γνωστό το επιστημονικό ενδι-

αφέρον σας για τον τομέα αυτό, της παιδείας. Πώς κρίνετε την κατάσταση στην Ελλάδα;

— Μια καλή εξέλιξη είναι ότι το ποσοστό των πτυχιούχων έχει αυξηθεί. Βέβαια, πρέπει να δούμε την ποιότητα των πτυχίων αυτών και την ανταγωνιστικότητά τους στο εξωτερικό. Εκεί υπάρχει ένα μεγάλο θέμα. Αλλά το τραγικό είναι ότι η απόδοση των μαθητών του γυμνασίου είναι πολύ χαμηλή και αυτό το βλέπουμε από τα αποτελέσματα του προγράμματος αξιολόγησης PISA, όπου όχι μόνο είμαστε πολύ χαμηλά στις κατατάξεις, αλλά έχει επιδεινωθεί η θέση μας.

— Στο θέμα της παιδείας το πρόβλημα ξεκινάει από νωρίτερα...

— Ναι, ξεκινάει από το μηδέν και φτάνει στο πανεπιστήμιο. Συμμετείχα στο παρελθόν σε μια επιτροπή για να φτιάξουμε ένα σύστημα υψηλής ποιότητας παιδικών σταθμών στην Ελλάδα, το πρόγραμμα «Κυψέλη», μια πρωτοβουλία της κ. Μιχαηλίδου, στοχεύοντας ειδικότερα σε φτωχότερες περιοχές. Το πρόγραμμα που φτιάξαμε έγινε νόμος, αλλά στη συνέχεια τορπιλίστηκε, μας πολέμησαν όλοι, ειδικά οι παιδαγωγοί, ίσως γιατί θεωρούσαν ότι δεν είχαν αρκετή ανάμειξη. Ίσως χρειάζονταν ισχυρότερη πολιτική βούληση.

— Θεωρείτε ότι είναι φιλικό το περιβάλλον για την καινοτομία εδώ;

— Έχει καλύτερες. Ένα πρόβλημα είναι η υψηλή φορολογία εισοδήματος. Φτάνεις στον υψηλό συντελεστή πολύ γρήγορα. Εταιρείες που θέλουν να προ-

Όταν ο λαϊκισμός και τα άκρα πιέζουν, αυτό δημιουργεί περιορισμούς στην πολιτική που μπορείς να ασκήσεις και θέλεις έναν ιδιαίτερα εξυπνο τρόπο για να περάσεις κάποιες μεταρρυθμίσεις, σημειώνει ο κ. Μεγύρ.

σλάβουν υψηλές στάθμες προσωπικό και ανταγωνίζονται εταιρείες του εξωτερικού, πρέπει να πληρώσουν πολύ περισσότερα χρήματα προ φόρων για να πετύχουν το ίδιο εισόδημα μετά από φόρους.

Καταλαβαίνω βέβαια ότι δεν μπορείς να μειώσεις τα φορολογικά σου έσοδα όταν έχεις τόσο πίεση για την εξόφληση του χρέους σου τα επόμενα χρόνια και όταν το δημόσιο είναι στο 48% του εθνικού εισοδήματος.

— Είναι πολύ υψηλό αυτό το ποσοστό του δημοσίου τομέα;

— Θεωρώ ότι είναι πολύ γι' αυτό που αποδίδει. Έχουν καλύτερες τα πράγματα με την ψηφιοποίηση, αλλά πολλά είναι ακόμη πίσω. Αν μπορούσαμε να κατέβουμε σταδιακά στο 40%, θα απελευθέρωνε τεράστιους πόρους και σε εργατικό δυναμικό και θα μείωνε τη μισθολογική πίεση στον ιδιωτικό τομέα.

Βαρύτητα στην παιδεία

Πρέπει να δούμε την ποιότητα των πτυχίων και την ανταγωνιστικότητά τους στο εξωτερικό. Εκεί υπάρχει ένα μεγάλο θέμα. Το τραγικό είναι η απόδοση των μαθητών του γυμνασίου. Είναι πολύ χαμηλή και αυτό το βλέπουμε από τα αποτελέσματα του προγράμματος αξιολόγησης PISA, όπου όχι μόνο είμαστε πολύ χαμηλά στις κατατάξεις, αλλά και έχει επιδεινωθεί η θέση μας.

Το μέλλον της Ευρώπης

Η Ευρώπη πρέπει να προχωρήσει σε μεγαλύτερη πολιτική ενοποίηση, διότι μπαίνουμε σε μια εποχή όπου οι μεγάλες δυνάμεις κάτοχοι της γνώσης, της τεχνικής νοημοσύνης και της εκπαίδευσης θα έχουν το προβάδισμα. Δεν μπορείς κάθε φορά που έχεις έναν Ευρωπαίο με μια καλή ιδέα να τον βλέπεις να μεταναστεύει στην Καλιφόρνια για να την εφαρμόσει.

Αντίδοτο στον λαϊκισμό η δύναμη του οράματος

— Πώς βλέπετε να διαμορφώνεται το διεθνές οικονομικό σκηνικό, ενόψει της λήξης της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή; Τι σας ανησυχεί; Η Ευρώπη θα μπορέσει να εξασφαλίσει μια θέση βελτιώνοντας την παραγωγικότητά της;

— Έχουμε οπωσδήποτε μια υποχώρηση της παγκοσμιοποίησης και μια υποχώρηση των ΗΠΑ από στυλοβάτη του δυτικού δημοκρατικού μοντέλου. Δεν ξέρω αν είναι μόνιμο ή όχι, αλλά βάζει την Ευρώπη σε δύσκολη θέση. Η Ευρώπη δεν είχε τη διορατικότητα να αναπτυχθεί σαν μια υπερδύναμη που θα μπορούσε να είναι. Έχει το ίδιο εισόδημα με της Αμερικής, μεγαλύτερο πληθυσμό, τεράστιες πηγές γνώσης και τεχνολογίας και ένα αδύναμο πολιτικό σύστημα.

Η οικονομία της πάσχει από προβλήματα, όπως βαριά φορολογία, υπερβολικές ρυθμίσεις σε εταιρείες, δύσκαμπτη εργατική νομοθεσία σ' έναν βαθμό, χαμηλές δαπάνες στην άμυνα, ένα κοινωνικό μοντέλο που μας αρέσει πολύ, χωρίς να καταλαβαίνουμε ότι αυτό έχει ένα κόστος και το κόστος είναι η ανεξαρτησία μας. Σήμερα ο Τραμπ, κάποια στιγμή ένας άλλος πρόεδρος, που μπορεί να είναι λιγότερο επιθετικός και ακραίος, θα πει ότι πέρασαν 80 χρόνια από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, πρέπει να αναλάβετε ρόλο στον διεθνή χώρο, αντίστοιχο με τις δυνάμεις σας. Η Ευρώπη πρέ-

Η Ευρώπη έχει το ίδιο εισόδημα με της Αμερικής, μεγαλύτερο πληθυσμό, τεράστιες πηγές γνώσης και τεχνολογίας και ένα αδύναμο πολιτικό σύστημα.

πει να ακολουθήσει το όραμα που υπάρχει, αλλά ποτέ δεν εφαρμόστηκε, μεγαλύτερες πολιτικές ενοποιήσεις και συντονισμοί, διότι μπαίνομε σε μια εποχή όπου οι μεγάλες δυνάμεις κάτοχοι της γνώσης, της τεχνικής νοημοσύνης και της εκ-

παίδευσης θα έχουν το προβάδισμα. Δεν μπορείς κάθε φορά που έχεις έναν Ευρωπαίο με μια καλή ιδέα να τον βλέπεις να μεταναστεύει στην Καλιφόρνια για να την εφαρμόσει.

— Οι αναλυτές μιλούν για επι-

στροφή του πολιτικού ρίσκου, ενόψει εκλογών, στην Ελλάδα. Συμφωνείτε;

— Υπάρχει τεράστιο πολιτικό ρίσκο. Εγώ βλέπω μια κυβέρνηση που θέλει να κάνει μεταρρυθμίσεις και πιστεύω ότι θα πιάγανε πολύ πιο βαθιά αν οι αντιπάλοι της ήταν κανονικοί πολιτικοί του κεντρώου μοντέλου στο οποίο είχαμε συνηθεί, λίγο αριστερά, λίγο δεξιά. Τώρα έχουμε στην αντιπολίτευση ένα μωσαϊκό κομμάτων από πολύ έως λίγο λιγότερο ακραία, χωρίς συγκεκριμένο όραμα, αλλά με την ικανότητα να καϊδεύουν τ' αυτιά του κόσμου με παράλογες υποσχέσεις, κάτι που δημιουργεί πολιτικούς περιορισμούς σε μια κυβέρνηση που θέλει να πάρει δύσκολες αποφάσεις. Το θέμα είναι να ορίσεις το όραμα και να βρεις τη χρυσή τομή, πόσο γρήγορα μπορείς να το φτάσεις. Εγώ δεν είμαι πολιτικός και καμιά φορά αισθάνομαι ότι είναι εύκολο να λέω τι πρέπει να γίνει. Πιστεύω στη δύναμη του οράματος που καθορίζεις. Το έκανε η Θάτσερ, το έκανε και ο Μπλερ. Βέβαια, ήταν άλλες εποχές τότε, οι συσχετισμοί ήταν διαφορετικοί, η αντιπολίτευση δεν ήταν παράλογη. Ίσως ο ξεκάθαρος προσδιορισμός του οράματος, να πούμε ότι εκεί θέλουμε να πάμε, αλλά ο δρόμος είναι μακρύς και δύσκολος, θα βοηθούσε το όλο πολιτικό σκηνικό στην Ελλάδα και θα μείωνε το ρίσκο.

NOTICE: TENDER FOR BAGGAGE WRAP AT LARNAKA AND PAFOS INTERNATIONAL AIRPORTS

Hermes Airports invites tenders from qualified parties to provide Baggage Wrap Services at Larnaka and Pafos International Airports. Successful bidders will have the privilege to use dedicated space at the airports.

The Tender will close on 31st July 2026 at 12:00

For a copy of the tender documents please contact:

Panayiota Fiakkou, email: panayiota.fiakkou@hermesairports.com lucas.papaleontiou@hermesairports.com

ΔΗΛΩΣΗ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ

Φέρεται σε γνώση των ενδιαφερομένων ότι η ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, που διαμένει στην Λεωφόρο Λάρνακας 28, Πολυκατοικία Χριστίνα, Μπλοκ Α, Διαμ. 502, 1035 Λευκωσία, υπέβαλε στον Υπουργό Εσωτερικών αίτηση (Τύπος Μ.127) για πολιτογράφισή του ως Κύπριος πολίτης. Όποιος γνωρίζει οποιονδήποτε λόγο για τον οποίο δεν πρέπει να χορηγηθεί η αιτούμενη πολιτογράφηση, καλείται όπως αποστείλει στον Υπουργό Εσωτερικών, στη Λευκωσία, γραπτή και υπογραμμένη έκθεση των γεγονότων.

Η σταθερή και εύκολη πηγή εσόδων για το κράτος

Οι έμμεσοι φόροι παραμένουν δυσανάλογα υψηλοί σε σχέση με τους άμεσους στην Ελλάδα, πλήττοντας περισσότερο τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η συζήτηση για τη μείωση του ΦΠΑ και γενικότερα των έμμεσων φόρων επανέρχεται συχνά στον δημόσιο διάλογο ως μέσο ανακούφισης των νοικοκυριών από την ακρίβεια. Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι πιο σύνθετη. Από τη μια πλευρά, μια οριζόντια μείωση των έμμεσων φόρων θα δημιουργούσε σημαντικό δημοσιονομικό κόστος, καθώς πρόκειται για τη βασικότερη πηγή φορολογικών εσόδων του ελληνικού κράτους. Από την άλλη, η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι οι μειώσεις του ΦΠΑ δεν μεταφέρονται πλέον εύκολα και πλήρως στις τελικές τιμές, καθώς μέρος του οφέλους απορροφάται από την εφοδιαστική αλυσίδα ή τις επιχειρήσεις. Έτσι, το δημοσιονομικό κόστος μπορεί να είναι βέβαιο, χωρίς αντίστοιχα βέβαιο όφελος για τον καταναλωτή. Αυτή η κατάσταση, όπως σημειώνουν στελέχη του οικονομικού επιτελείου, δεν προέκυψε τυχαία. Για χρόνια η εκτεταμένη φοροδιαφυγή, κυρίως από επαγγελματίες και επιχειρήσεις, περιόριζε την αποτελεσματικότητα της άμεσης φορολογίας.

Σταδιακά, το φορολογικό βάρος μετατοπίστηκε προς την κατανάλωση, καθώς οι έμμεσοι φόροι εισπράττονται ευκολότερα και αποτελούν πιο σταθερή πηγή εσόδων. Γι' αυτόν τον λόγο οι κυβερνήσεις επιλέγουν κυρίως μειώσεις στην άμεση φορολογία, ενώ οι παρεμβάσεις στον ΦΠΑ και στους υπόλοιπους φόρους κατανάλωσης παραμένουν περιορισμένες.

Παράλληλα, οι πρόσφατες φορολογικές παρεμβάσεις έχουν σχεδιαστεί κυρίως γύρω από μειώσεις στην άμεση φορολογία, όπως οι

ασφαλιστικές εισφορές και ο φόρος εισοδήματος, και όχι στους έμμεσους φόρους, ακριβώς επειδή οι τελευταίοι αποτελούν τη βασική πηγή των δημοσίων εσόδων.

Η αντίθεση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές οικονομίες είναι εμφανής. Στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα κράτη αντλούν μεγαλύτερο μέρος των φορολογικών εσόδων τους από την άμεση φορολογία, δηλαδή από το εισόδημα και τα κέρδη, και μικρότερο από την κατανάλωση.

Στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. τα κράτη αντλούν μεγαλύτερο μέρος των εσόδων από την άμεση φορολογία, δηλαδή από το εισόδημα και τα κέρδη, και μικρότερο από την κατανάλωση.

λωση. Στην Ελλάδα συμβαίνει το αντίθετο, με αποτέλεσμα το φορολογικό βάρος να μεταφέρεται περισσότερο στα νοικοκυριά μέσω των καθημερινών δαπανών τους, επιβαρύνοντας περισσότερο τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το 2024 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) οι έμμεσοι φόροι αντιστοιχούσαν στο 17,1% του ΑΕΠ, ενώ οι άμεσοι φόροι στο 11,3% του ΑΕΠ. Η αναλογία διαμορφώνεται σε 1,51 ευρώ έμμεσων φόρων για κάθε 1 ευρώ άμεσων φόρων.

Η διαφορά από την υπόλοιπη Ευρώπη είναι σημαντική. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά η εικόνα είναι πολύ πιο ισορροπημένη, καθώς οι έμμεσοι φόροι αντιστοιχούν στο 12,9% του ΑΕΠ και οι άμεσοι στο 13,5%, με την αναλογία να διαμορφώνεται κάτω από τη μονάδα, στο 0,96. Δηλαδή, κατά μέσον όρο στην Ευρώπη οι κυβερνήσεις αντλούν περισσότερα έσοδα από την άμεση φορολογία παρά από τη φορολογία της κατανάλωσης.

Η σύγκριση με μεγάλες ευρωπαϊκές οικονομίες είναι ακόμη πιο

Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι οι μειώσεις του ΦΠΑ δεν μεταφέρονται πλέον εύκολα και πλήρως στις τελικές τιμές, καθώς μέρος του οφέλους απορροφάται από την εφοδιαστική αλυσίδα ή τις επιχειρήσεις.

αποκαλυπτική. Στη Γερμανία οι έμμεσοι φόροι αντιστοιχούν στο 10,4% του ΑΕΠ έναντι 13% των άμεσων φόρων, με την αναλογία να περιορίζεται στο 0,80. Στην Ισπανία η αναλογία είναι 0,90, στην Ισπανία 0,88, στην Ολλανδία 0,75 και στο Βέλγιο μόλις 0,69. Ακόμη και χώρες με υψηλή φορολογική επιβάρυνση, όπως η Δανία, βασίζονται πολύ περισσότερο στους άμεσους φόρους, με την αναλογία έμμεσων προς άμεσους φόρους να βρίσκεται στο 0,44.

Μόνο λίγες χώρες παρουσιάζουν αντίστοιχα υψηλή εξάρτηση από τους έμμεσους φόρους, όπως η Πορτογαλία, όπου η αναλογία ανέρχεται στο 1,42. Στη χώρα μας ωστόσο τα εισοδήματα είναι χαμηλότερα συγκριτικά με πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, οι μέσοι αποδοχές των εργαζομένων στην Ελλάδα παραμένουν από τις χαμηλότερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο μέσος εργαζόμενος διαθέτει πολύ μικρότερη αγοραστική δύναμη σε σχέση με τον μέσο Ευρωπαίο, ενώ οι συντελεστές ΦΠΑ συγκαταλέγονται στους υψηλότερους της Ε.Ε. Αυτό δημιουργεί ιδιαίτερη πίεση, καθώς δεν μπορούν όλα τα νοικοκυριά να ανταποκριθούν με τον ίδιο τρόπο.

Ενα νοικοκυριό με χαμηλό ή μεσαίο εισόδημα δεν έχει τη δυνατότητα να περιορίσει εύκολα τις δαπάνες του. Το μεγαλύτερο μέρος του μισθού κατευθύνεται σε ανάγκες που δεν μπορούν να αναβληθούν, όπως τρόφιμα, στέγαση, ενέργεια, μετακινήσεις και υπηρεσίες καθημερινής χρήσης. Σε όλες αυτές τις δαπάνες περιλαμβάνονται έμμεσοι φόροι. Αντίθετα, ένα υψηλότερο εισόδημα έχει μεγαλύτερη δυνατότητα αποταμίευσης, με αποτέλεσμα μικρότερο ποσοστό του εισοδήματός του να φορολογείται μέσω της κατανάλωσης.

Η υψηλή εξάρτηση από τους έμμεσους φόρους διαθέτει ασφαλώς και δημοσιονομική λογική. Οι φόροι κατανάλωσης αποτελούν σταθερή και σχετικά ασφαλή πηγή εσόδων, ενώ παρουσιάζουν μικρότερες απώλειες από τη φοροδιαφυγή σε σχέση με τη φορολογία εισοδήματος. Αυτό εξηγεί γιατί η ελληνική δημοσιονομική πολιτική εξακολουθεί να δίνει προτεραιότητα στις μειώσεις της άμεσης φορολογίας και αντιμετωπίζει με μεγάλη επιφυλακτικότητα οποιαδήποτε γενικευμένη μείωση του ΦΠΑ ή άλλων έμμεσων φόρων.

	ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ (% ΑΕΠ)	ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ (% ΑΕΠ)	Αναλογία έμμεσων και άμεσων φόρων
Ολλανδία	15,3%	11,5%	0,75
Γερμανία	13,0%	10,4%	0,8
Ισπανία	12,8%	11,3%	0,88
Ιταλία	15,7%	14,2%	0,9
Ε.Ε.-27	13,5%	12,9%	0,96
Γαλλία	13,2%	15,6%	1,18
Σουηδία	17,6%	21,1%	1,2
Πορτογαλία	10,2%	14,5%	1,42
ΕΛΛΑΔΑ	11,3%	17,1%	1,51
Βουλγαρία	6,8%	14,8%	2,18
Ουγγαρία	7,6%	17,3%	2,28
Κροατία	7,9%	19,3%	2,44

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

το Δημόσιο, χωρίς να αυξάνεται αντίστοιχα η πραγματική αγοραστική δύναμη των πολιτών. Έτσι, η άνοδος των τιμών μεταφράζεται ταυτόχρονα σε μεγαλύτερη επιβάρυνση για τα νοικοκυριά και σε υψηλότερα φορολογικά έσοδα για το κράτος.

Ο προϋπολογισμός του 2026 αποτυπώνει τη συνέχιση αυτής της στρατηγικής. Τα έσοδα από έμμεσους φόρους υπολογίζονται στα 44,9 δισ. ευρώ, έναντι 28,1 δισ. ευρώ από άμεσους φόρους. Η αναλογία περίπου 1,6 προς 1 επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να στηρίζεται περισσότερο στη φορολόγησή της κατανάλωσης από ό,τι η πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών.

Η αναλογία περίπου 1,6 προς 1 επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να στηρίζεται περισσότερο στη φορολόγησή της κατανάλωσης από ό,τι η πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών.

Η αναλογία περίπου 1,6 προς 1 επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να στηρίζεται περισσότερο στη φορολόγησή της κατανάλωσης από ό,τι η πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

ΣΟΦΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
10:00 - 13:00

ΠΡΩΙΜΟΥ

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

Ασφάλιση κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικιών

Τι εξετάζει το υπ. Δικαιοσύνης στον
υπό διαμόρφωση Κώδικα Ιδιοκτησίας

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Υποχρεωτικό χαρακτήρα είναι πιθανό να έχει στο κοντινό μέλλον η ασφάλιση των κτιρίων έναντι καταστροφών, μετά την πρόσφατη υπόθεση με την κατάρρευση της πολυκατοικίας στα Πετράλωνα. Η ρύθμιση αυτή εξετάζεται μεταξύ άλλων παρεμβάσεων του υπ. Δικαιοσύνης, που θα νομοθετηθούν τους επόμενους μήνες στον υπό διαμόρφωση Κώδικα Ιδιοκτησίας. Πηγές αναφέρουν ότι η ασφάλιση αυτή θα αφορά τους κοινόχρηστους χώρους και εγκαταστάσεις των ακινήτων, παρέχοντας παροχές, όπως κάλυψη κτιρίου (πυρκαγιά, σεισμός, πλημμύρα) για τα τετραγωνικά της κοινόχρηστου περιουσίας. Υπενθυμίζεται ότι οι κοινόχρηστοι χώροι θεωρούνται η εισόδος, το κλιμακοστάσιο, η ταράτσα, το λεβητοστάσιο και ο ανελεκυστήρας. Ειδικά σε ό,τι αφορά όμως περιπτώσεις όπως εκείνη στα Πετράλωνα, είναι δυνατόν να προστεθούν καλύψεις για περιπτώσεις καθίζησης, κατολισθήσεων, ή κατάρρευσης εδάφους. Προς το παρόν πάντως, το ζήτημα της υποχρεωτικότητας στην ασφάλιση αποτελεί πρόταση που έχει «πέσει στο τραπέζι», χωρίς όμως να έχει ακόμα ληφθεί κάποια σχετική απόφαση.

Μέχρι σήμερα, η ασφάλιση κατοικιών γίνεται μεμονωμένα ανά διαμέρισμα και δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, πλην των κατοικιών

που έχουν αποκτηθεί με στεγαστικό δάνειο. Πηγές της ασφαλιστικής αγοράς ανέφεραν ότι η υποχρεωτικότητα στην ασφάλιση των κτιρίων, ειδικά έναντι φυσικών καταστροφών, είναι ένα μέτρο που κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, εφόσον τελικά θεσμοθετηθεί.

Εκτός βέβαια από την ασφάλιση των κτιρίων, ο νέος Κώδικας Ιδιοκτησίας αφορά σε μια εις βάθος παρέμβαση που δρομολογείται από το υπ. Δικαιοσύνης, προκειμένου να επιλυθούν χρόνιες παθολογίες της συνιδιοκτησίας κατοικιών που έχουν φτάσει σήμερα να απειλούν την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής των ενοίκων, ενώ ταυτόχρονα καταλήγουν να αποστερούν ακίνητα από την αγορά, λόγω αντιδικιών μεταξύ συνιδιοκτητών.

Όπως ανέφερε ο υπ. Δικαιοσύνης Γιώργος Φλωρίδης, «σχεδόν εκατό χρόνια μετά τον βασικό νόμο (3741/1929) για την οριζόντια ιδιοκτησία αποφασίσαμε να πάρουμε μια συνολική πρωτοβουλία που αφορά όλες τις εκκρεμότητες για την ιδιοκτησία και κυρίως τη συνιδιοκτησία των Ελλήνων. Σήμερα, υπάρχουν περισσότερες από χίλιες διατάξεις που είναι διασπαρμένες σε διάφορα νομοθετήματα. Το σχετικό έργο έχει αναλάβει ειδική επιτροπή, η οποία θα επεξεργαστεί το νέο νομοσχέδιο. Το στόχο να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το προσεχές φθινόπωρο.

Μεταξύ άλλων, στο επίκεντρο

Κοινόχρηστοι χώροι θεωρούνται η εισόδος, το κλιμακοστάσιο, η ταράτσα, το λεβητοστάσιο και ο ανελεκυστήρας. Ειδικά όμως σε ό,τι αφορά περιπτώσεις όπως εκείνη στα Πετράλωνα, είναι δυνατόν να προστεθούν ασφαλιστικές καλύψεις για περιπτώσεις καθίζησης, κατολισθήσεως ή κατάρρευσης εδάφους.

Ο νέος κώδικας θα περιλαμβάνει και διατάξεις για την ταχύτερη επίλυση διαφορών μεταξύ συνιδιοκτητών.

θα βρεθεί και η δυνατότητα να επιλύονται ταχύτερα και αμεσότερα οι συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ συνιδιοκτητών σε μια πολυκατοικία, που σήμερα οδηγούν σε μαρσαρισμό και απαξίωση δεκάδες χιλιάδες κτίρια, λόγω του ότι υπάρχουν αρκετά νομοθετικά κενά που επιτρέπουν ασύδοτες συμπεριφορές. Ακόμα δε και όταν αυτές καταλήγουν στα δικαστήρια, απαιτούνται πολλά χρόνια προκειμένου να προκύψει αποτέλεσμα κι αν μάλιστα συμβεί κάτι τέτοιο. Έτσι, σε πολλά κτίρια δεν γίνονται οι απαιτούμενες παρεμβάσεις, επισκευές ή αναβαθμίσεις. Χαρακτηριστική είναι η περι-

πτωση ενοικιαστή, ο οποίος είχε τοποθετήσει στην ταράτσα του κτιρίου φωτοβολταϊκά χωρίς να έχει ενημερώσει τον ιδιοκτήτη Σ.Γ., ο οποίος μένει μόνιμα στη Γερμανία. Παρότι ο υφιστάμενος νόμος προβλέπει ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε παρέμβαση, ή κατάληψη κοινόχρηστων χώρων, της στέγης και των διαδρόμων ενός κτιρίου, ακόμα περισσότερο χωρίς τη συναίνεση των ιδιοκτητών, ο συγκεκριμένος ενοικιαστής προχώρησε στην κίνηση αυτή, που έχει πλέον ακολουθήσει τη δικαστική οδό.

Σε άλλη περίπτωση, ένοικος προχώρησε στο σπάσιμο της μόνωσης της οροφής του κτιρίου, προκειμένου να περάσει από εκεί καμινάδα για το τζάκι που έφτιαξε στο δικό του διαμέρισμα. Το αποτέλεσμα φυσικά είναι το ακίνητό του να έχει πλέον προβλήματα στεγανοποίησης και διαρροών νερού κάθε φορά που βρέχει, με τον συγκεκριμένο ιδιοκτήτη να ζητάει τώρα από τους υπόλοιπους να

συμβάλουν οικονομικά στην επισκευή της ταράτσας... Μάλιστα, ο ίδιος έχει τοποθετήσει τρεις εξωτερικές μονάδες κλιματισμού και πάλι στην κοινόχρηστη ταράτσα, αντί για το μπαλκόνι του, ενώ στον ίδιο χώρο έχει επίσης τοποθετήσει καυστήρα, λέβητα και δεξαμενή πετρελαίου για ίδια χρήση, προφανώς χωρίς καμία πρότερη ενημέρωση των υπολοίπων ιδιοκτητών. Ουσιαστικά δηλαδή έχει κάνει πλήρη κατάληψη της κοινόχρηστου ταράτσας.

Τέτοιες περιπτώσεις είναι εκατοντάδες, με τις τριβές να είναι καθημερινές και να οδηγούν σε πολλαπλάσιμο αγωγών στα δικαστήρια, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την καλυπτήρηση στην απονομή δικαιοσύνης. Εκτός από αυθαιρέσεις, τα πιο συνήθη προβλήματα αφορούν ενόχους που αρνούνται να πληρώσουν ζημιές ή επισκευές στα κτίρια όπου μένουν, κοινόχρηστα, ενώ πολλοί «μπλοκάρουν» προσπάθειες είτε για αλλαγές στο καταστατικό της πολυ-

κατοικίας, ή για να γίνουν εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης, π.χ. αντικατάσταση καυστήρα πετρελαίου με αντλία θερμότητας, μέσω επιδοτούμενου προγράμματος κτλ.

Για τον σκοπό αυτό, μεταξύ των παρεμβάσεων που θα περιλαμβάνονται στο νέο Κώδικα Ιδιοκτησίας, θα είναι και η μείωση των απαιτούμενων πλειοψηφιών, ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις με ποσοστό 51% για περιπτώσεις όπως η ενεργειακή αναβάθμιση, η συντήρηση της οικοδομής ή η κατανομή των κοινόχρηστων δαπανών. Για παράδειγμα, σήμερα, οι αυστέρρες προϋποθέσεις πλειοψηφίας (έως και 100% για τροποποίηση κανονισμού) καθιστούν σχεδόν αδύνατη την εκτέλεση αναγκαίων επισκευών ή ενεργειακών αναβαθμίσεων σε παλιές πολυκατοικίες, π.χ. φωτοβολταϊκά στις στέγες, σταθμούς φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ή αντλιών θερμότητας, λόγω διαφωνιών επί των κοινόχρηστων χώρων.

Διατάξεις για οροφδιαμερίσματα και οικόπεδα για αύξηση προσφοράς

Ένας εξίσου σημαντικός στόχος που έχει τεθεί από το υπ. Δικαιοσύνης είναι να διευκολυνθεί η αξιοποίηση κατοικιών αλλά και οικόπεδων. Για τον σκοπό αυτό προβλέπονται τρεις ξεχωριστές νομοθετικές λύσεις, τις οποίες έχει υποβάλει και η ΠΟΜΙΔΑ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων). Η πρώτη θα αφορά την πρόβλεψη δυνατότητας κατάτμησης ή ένωσης οριζοντίων ιδιοκτησιών, ανεξάρτητα από το αν το απαγορεύει ο κανονισμός της πολυκατοικίας. Με τον τρόπο αυτό, π.χ. μεγάλα οροφδιαμερίσματα θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και να αυξηθεί η προσφορά κατοικιών, στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος.

Η δεύτερη ρύθμιση θα αφορά την παροχή της δυνατότητας αξιοποίησης οικόπεδων με στόχο την ανέγερση, σε περιπτώσεις συγκυριότητας και εξ' αδιαιρέτου ιδιοκτησιών. Ειδικά για τέτοιες περιπτώσεις, η ΠΟΜΙΔΑ έχει καταθέσει αναλυτική πρόταση, ώστε να μπορεί η απόλυτη πλειοψηφία (51%) της εξ' αδιαιρέτου ιδιοκτησίας οικόπεδου να κινήσει τη διαδικασία παροχής δικαστικής αδείας για ανοικοδόμησή του. «Η συνήθως καταχρηστική άρνηση της μειοψηφίας οδηγεί χιλιάδες οικοδομήματα οικόπεδα εκτός αγοράς και αποτελεί τροχοπέδη, ζημιώνοντας την πλειοψηφία των συνιδιοκτητών και παρεμποδίζοντας

την κατασκευή νέων κατοικιών, που τόσο έχει ανάγκη η χώρα», αναφέρει ο κ. Στράτος Παραδίας, πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ.

Υπενθυμίζεται ότι σήμερα, προβλέπεται η δυνατότητα αυτή, αλλά με πλειοψηφία 65% επί του εκάστοτε οικόπεδου και παράλληλη προσκόμιση όλων των απαιτούμενων εγγράφων της αντιπαροχής, αλλά και με τη δυνατότητα αντιπροτάσεων της μειοψηφίας και άσκησης άλλων χρονοβόρων ένδικων μέσων, που τελικά έχουν οδηγήσει στη μη εφαρμογή της διατάξης. Για τον σκοπό αυτό η ΠΟΜΙΔΑ ζητεί όχι μόνο τη μείωση στο 51% του απαιτούμενου

Χορήγηση τίτλων ιδιοκτησίας σε χιλιάδες κατοικίες που σήμερα εμφανίζονται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» στο κτηματολόγιο.

ποσοστού, αλλά και τη σύντμηση των προβλεπόμενων προθεσμιών και προϋποθέσεις εφαρμογής της ρύθμισης.

Η τρίτη νομοθετική λύση που προτείνεται προς θέσπιση, αφορά την παροχή της δυνατότητας αξιοποίησης (π.χ. πώλησης, γονικής παροχής κτλ.) χιλιάδων κατοικιών, που σήμερα τελούν υπό ένα «γκρίζο» καθεστώς ιδιοκτησίας. Για

Σχεδιάζεται ρύθμιση για τη δυνατότητα κατάτμησης ή ένωσης οριζοντίων ιδιοκτησιών, ανεξάρτητα από το αν το απαγορεύει ο κανονισμός της πολυκατοικίας. Με τον τρόπο αυτό, π.χ., μεγάλα οροφδιαμερίσματα θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και να αυξηθεί η προσφορά κατοικιών.

τον σκοπό αυτό θα παρασχεθούν τίτλοι ιδιοκτησίας για χιλιάδες κατοικίες, κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα, που σήμερα εμφανίζονται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» στο κτηματολόγιο, λόγω της αδυναμίας των ιδιοκτητών τους να τις δηλώσουν. Πρόκειται για ακίνητα, τα οποία είχαν ανεγερθεί κυρίως τις δεκαετίες του 1970 και του 1980 και είχαν πουληθεί με προσύμφωνο,

δηλαδή πριν εισαχθεί στην αγορά ο τραπεζικός δανεισμός για την απόκτηση στέγης, που επέβαλε το οριστικό συμβόλαιο. Αυτά τα ακίνητα δεν είχαν περιγραφεί κατά τις αρχικές συστάσεις οριζοντίων ιδιοκτησιών των οικοδομών, με αποτέλεσμα το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς να είναι «γκρίζο» και ως εκ τούτου να μην είναι εφικτή ούτε η μεταβίβασή τους, αλλά ούτε και

η δήλωσή τους στο κτηματολόγιο, παρότι είναι ηλεκτροδοτούμενα! Η πρακτική των προσυμφώνων ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένη κυρίως στη Β. Ελλάδα, όπου και εντοπίζονται τα περισσότερα τέτοια ακίνητα.

Παράλληλα, στον νέο Κώδικα Ιδιοκτησίας θα προβλέπεται ο εκσυγχρονισμός των κανονισμών των πολυκατοικιών, μέσω της εισαγωγής σύγχρονων, πρότυπων

κανονισμών λειτουργίας, ενώ θα κατοχυρωθεί θεσμικά ο ρόλος του διαχειριστή, μέσω της θέσπισης σαφέστερων κανόνων για τα καθήκοντα, τη νομιμοποίηση και τις υποχρεώσεις όσων διαχειρίζονται τα κτίρια. Στο ίδιο μήκος κύματος, θα νομοθετηθεί και ταχύρρυθμη νομική διαδικασία για την εισπραξη απλήρωτων κοινοχρήστων, που θα περιλαμβάνει ακόμα και την

έκδοση διαταγής πληρωμής, ενώ υποχρεωτικού χαρακτήρα θα έχει και η δημιουργία μόνιμου αποθεματικού.

Σήμερα, η αλλαγή του καταστατικού μιας πολυκατοικίας αποτελεί συχνό σημείο τριβής μεταξύ των ενοίκων, καθώς για να γίνει η οποιαδήποτε νόμιμη τροποποίηση του απαιτείται ομοφωνία, δηλαδή το 100% των ιδιοκτητών, κάτι ιδιαίτερα σπάνιο σήμερα. Ακόμα όμως και αν υπάρξει συμφωνία, απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη, με την υπογραφή όλων των ιδιοκτητών και στη συνέχεια μεταγραφική αυτής στο κτηματολόγιο. Προφανώς λοιπόν, ειδικά σε παλιά κτίρια, των οποίων οι κανονισμοί έχουν συγγραφεί πριν από 60, 70, ή ακόμα 80 χρόνια, είναι πρακτικά ανέφικτη η πραγματοποίηση αλλαγών που να προβλέπουν και να καλύπτουν σύγχρονες ανάγκες.

Στις προτάσεις που θα επεξεργαστεί τους επόμενους μήνες η ειδική επιτροπή του υπ. Δικαιοσύνης, περιλαμβάνονται επίσης η κωδικοποίηση μιας σειράς διατάξεων που αφορούν τη συνιδιοκτησία και είναι σήμερα διάσπαρτες σε δεκάδες διαφορετικούς νόμους και υπουργικές αποφάσεις. Επίσης, θα εναρμονιστούν οι διατάξεις αυτές, αφενός με το Εθνικό Κτηματολόγιο και αφετέρου με τις ρυθμίσεις του πολεοδομικού, κτιριακού και περιβαλλοντικού δικαίου, κάτι που θα γίνει σε συνεργασία με το ΤΕΕ και το Ελληνικό Κτηματολόγιο.

CYVIEW 199 LATSIA

- ✓ Modern Residential Development
- ✓ Energy Efficient (Class A)
- ✓ Well Design Living Spaces
- ✓ Elegant Architecture
- ✓ Available 2 Bedrooms

From €210.000 + VAT

Αγίου Γεωργίου 47,
3ος όροφος, 2224 Λατσία

22486955

www.cyview-developers.com

info@cyview-developers.com

Κωτσόβολος

5 χρόνια στην Κύπρο

Πέντε χρόνια συμπληρώνει φέτος η Κωτσόβολος στην Κύπρο, γιορτάζοντας μια πορεία συνεχούς ανάπτυξης, καινοτομίας και προσφοράς προς τους Κύπριους καταναλωτές και την κοινωνία. Από το 2020 μέχρι σήμερα, η Κωτσόβολος έχει καθιερωθεί ως ένας από τους κορυφαίους προορισμούς για τεχνολογία και οικιακές συσκευές στη χώρα, εξυπηρετώντας εκατοντάδες χιλιάδες καταναλωτές, μέσα από τα τρία σύγχρονα καταστήματά της σε Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο, καθώς και μέσω του ηλεκτρονικού καταστήματος kotsobolos.cy, που προσφέ-

ρει πρόσβαση σε χιλιάδες προϊόντα και λύσεις σε καταναλωτές σε όλη την Κύπρο.

Τα τελευταία πέντε χρόνια, η Κωτσόβολος συνέβαλε ουσιαστικά στον εκσυγχρονισμό της αγοραστικής εμπειρίας, εισάγοντας υπηρεσίες και λύσεις που έφεραν την τεχνολογία πιο κοντά στον καταναλωτή. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν η συνεργασία με τις πλατφόρμες Wolt, Jinius και Foody για άμεση παράδοση προϊόντων, η δυνατότητα αγοράς με πλάνο δόσεων χωρίς πιστωτική κάρτα, οι υπηρεσίες Click & Collect και οι ευέλικτοι τρόποι

παραλαβής, καθώς και ένα ολοκληρωμένο οικοσύστημα υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης, επισκευών, εγκαταστάσεων και εξειδικευμένης συμβουλευτικής. Παράλληλα, η εταιρεία επένδυσε στην παγκύπρια εξυπηρέτηση, διασφαλίζοντας γρήγορη παράδοση προϊόντων σε κάθε περιοχή της χώρας και προσφέροντας μια ολοκληρωμένη εμπειρία που συνδυάζει φυσικά και ψηφιακά κανάλια εξυπηρέτησης.

Η τεχνολογία, όμως, αποκτά πραγματική αξία όταν είναι προσβάσιμη σε όλους. Για τον λόγο αυτό, η Κωτσόβολος έχει αναπτύξει τα

τελευταία χρόνια σημαντικές πρωτοβουλίες κοινωνικής προσφοράς, υλοποιώντας δράσεις που ενισχύουν την ισότιμη πρόσβαση, την κοινωνική αλληλεγγύη και τη συμπερίληψη. Πέντε χρόνια μετά την έναρξη της πορείας της στην Κύπρο, η Κωτσόβολος συνεχίζει να επενδύει στην καινοτομία, στην εξυπηρέτηση και στην κοινωνική προσφορά, με στόχο να φέρνει την τεχνολογία πιο κοντά σε όλους και να κάνει τη ζωή των ανθρώπων καλύτερη κάθε μέρα. Γιατί εδώ και 5 χρόνια, η τεχνολογία στην Κύπρο έχει ένα σταθερό σημείο αναφοράς.

XM

Εγκατάσταση κλιματιστικών σε σχολεία

Στο πλαίσιο των δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιεί διαχρονικά, ο Όμιλος XM προχώρησε στην κάλυψη του κόστους εγκατάστασης κλιματιστικών μονάδων σε δημοτικά σχολεία της Κύπρου, μέσω των σχολικών εφορειών.

Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στη δημιουργία ενός άνετου και υγιεινού περιβάλλοντος μάθησης, συμβάλλοντας στη βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας στις σχολικές αίθουσες. Σε αναγνώριση της προσφοράς του, ο Όμιλος XM τιμήθηκε σε εκδήλωση που διοργάνωσε το 10^ο Δημοτικό Λεμεσού - Αγίας Φυλάξεως, παρουσία της έντιμης υπουργού Παιδείας, Αθλη-

τισμού και Πολιτισμού, δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου, του αντιδημάρχου Δήμου Λεμεσού, κ. Δήμου Κάτσιπ, του προέδρου της Σχολικής Εφορείας Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λεμεσού, κ. Νίκου Αγιωματίτη και του διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης, δρα Μάριου Στυλιανίδη.

Η δρ Μιχαηλίδου εξέφρασε την εκτίμησή της τόσο της ίδιας όσο και του Υπουργείου για τη γενναιοδωρή προσφορά του Ομίλου XM, τονίζοντας: «Όπως γνωρίζουμε, τα κλιματιστικά και η εγκατάσταση σε όλα τα σχολεία παγκύπρια είναι ο στόχος της κυβέρνησης. Η βοήθεια και η σύμπραξη με τον ιδιωτικό τομέα είναι ιδιαίτερα σημαντική για

εμάς και φαίνεται να πετυχαίνει με την XM, την οποία ευχαριστούμε πάρα πολύ».

Από πλευράς του, ο διευθυντής του σχολείου, κ. Χριστοφής Χριστοφοί, χαρακτήρισε τη κορηγία του Ομίλου XM ως «μια εξαιρετικά σημαντική εταιρική πρωτοβουλία και δωρεά, η οποία πρέπει να αναδειχθεί ως παράδειγμα προς μίμηση και να τιμηθεί δεόντως».

Η πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων, κ. Μαρία Χαραλάμπους ευχαρίστησε τον Όμιλο XM σημειώνοντας ότι η κορηγία έχει «θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, ενώ αποδεικνύει έμπρακτα τη σημασία της εταιρικής προσφοράς και συνεργασίας.

Η σχολική μας κοινότητα είναι ευγνώμων», κατέληξε η κ. Χαραλάμπους. Παραλαμβάνοντας την τιμητική πλακέτα, η κ. Κωνσταντίνα Στυλιανού, διευθύντρια του Τμήματος Δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου XM, ευχαρίστησε το Υπουργείο, τη Σχολική Εφορεία Λεμεσού και τη διεύθυνση του σχολείου για την άριστη συνεργασία και ανέφερε πως ο Όμιλος XM προτίθεται να στηρίξει την εγκατάσταση κλιματιστικών μονάδων σε ακόμα περισσότερα σχολεία σε όλη την Κύπρο, με στόχο την βελτίωση της θερμοκρασίας και της ποιότητας του αέρα μέσα στις τάξεις διδασκαλίας.

PwC Κύπρου

Βράβευσε στελέχη της

Ειδική τελετή βράβευσης προς αναγνώριση των εξαιρετικών ακαδημαϊκών επιδόσεων των νεαρών στελεχών της σε επαγγελματικές και πανεπιστημιακές εξετάσεις, πραγματοποιήσε η PwC Κύπρου. Η τελετή πραγματοποιήθηκε στην παρουσία του CEO της PwC Κύπρου, Φίλιππου Σώσελλου, της Συνεταίρου και Chief

People Officer, Άννας Λοΐζου, και του Κώστα Σεραφείμ, Professional Qualifications Lead and Consultant, PwC Academy. Οι βραβευθέντες πέτυχαν σημαντικές διακρίσεις τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς, αναδεικνύοντας περαιτέρω την ισχυρή κουλτούρα μάθησης, υψηλών επιδόσεων και ανάπτυξης ταλέντων που

χαρακτηρίζει την PwC Κύπρου. Ο Φίλιππος Σώσελλος συνεχάρη όλους τους βραβευθέντες και υπογράμμισε τη σημασία της συνεχούς ανάπτυξης και της αριστείας: «Στην PwC Κύπρου, η επένδυση στους ανθρώπους μας και η ενίσχυση της διαρκούς εξέλιξής τους αποτελούν σταθερή στρατηγική προτεραιότητα. Οι

επιτυχίες αυτές επιβεβαιώνουν όχι μόνο την ακαδημαϊκή αριστεία, αλλά και τη δέσμευσή, την πειθαρχία και τη νοοτροπία συνεχούς βελτίωσης που χαρακτηρίζει την ομάδα μας. Οι διακρίσεις σε Κύπρο και εξωτερικό επιβεβαιώνουν το υψηλό επίπεδο ταλέντου που διαθέτουμε. Θεράμ συγχαρητήρια σε όλους».

PRESSING
PODCAST EDITION

Με τον Ανδρέα Βιολάρη και τον Λούη Νικολάου

24SPORTS

Κατοχύρωση κερδών έπειτα από τέσσερις ανοδικές συνεδριάσεις

Ο Γενικός Δείκτης στο Χρηματιστήριο υποχώρησε κατά 0,72%, στις 2.541,99 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΗ**

Με απώλειες έκλεισε το ελληνικό χρηματιστήριο, διακόπτοντας έτσι το τετραήμερο ανοδικό σερί. Τα κέρδη των προηγούμενων συνεδριάσεων έδωσαν αφορμή για κατοχύρωση βραχυπρόθεσμων κερδών σε τράπεζες και επλεγμένα blue chips, με αυτή τη μίνι διόρθωση να μην αλλάζει ωστόσο τη θετική τάση της αγοράς.

Καθώς πλησιάζει η περίοδος ανακοίνωσης αποτελεσμάτων του δεύτερου τριμήνου, οι επενδυτές είναι πιθανό να παραμείνουν επιλεκτικοί, όπως εκτιμούν οι αναλυτές, επιτρέποντας στην αγορά να εδραιωθεί γύρω από τα τρέχοντα επίπεδα, προτού βάλει πλώρη για νέα υψηλά. Έτσι, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.541,99 μονάδες καταγράφοντας πτώση 0,72%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 369,66 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τη Merit Securities, τα σημεία στήριξης εντοπίζονται στις 2.501 και 2.449 μονάδες.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση 0,74% στις 6.544,83 μονάδες, ενώ κατά 0,61% χαμηλότερα έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση στις 3.200,28 μονάδες. Στα μη τρα-

πεζικά blue chips, με απώλειες 2,42% έκλεισε η Cenergy, ενώ το 1% ξεπέρασαν οι απώλειες στις Bioάλκο, Metlen, Motor Oil, Lamda Development, Aktor και Titan.

Με κέρδη έκλεισαν μόνο τρεις τίτλοι, η Coca-Cola με άνοδο 0,84%, ενώ κέρδη της τάξης του 0,40% σημείωσε η ΕΛΒΑΛΧαλκόρ. Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε απώλειες 1,47% κλείνοντας στις 2.858,86 μονάδες, με τη Eurobank να υποχωρεί κατά 1,89%, την Εθνική Τράπεζα να ακολουθεί με απώλειες 1,72%, την Τράπεζα Πειραιώς με πτώση 1,69%, την CrediaBank με πτώση 1,20%, την Alpha Bank με πτώση 0,94% και την Τράπεζα Κύπρου με απώλειες 0,80%, ενώ κέρδη 0,39% κατέγραψε η Optima Bank. Νέο «ψηφο εμπιστοσύνης» δέχτηκε, εν τω μεταξύ, οι τράπεζες, με την Axia-Alpha Finance να επαναδιατυπώνει τη σύσταση «Αγοράς» και στις τέσσερις που καλύπτει (Eurobank, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς και Τράπεζα Κύπρου). Ο οίκος επισήμανε πως ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος παραμένει ελκυστικά αποτιμημένος, με πρόσθετο καταλύτη την αναβάθμιση του

Καθώς πλησιάζει η περίοδος ανακοίνωσης αποτελεσμάτων του δεύτερου τριμήνου, οι επενδυτές είναι πιθανό να παραμείνουν επιλεκτικοί, όπως εκτιμούν οι αναλυτές, επιτρέποντας στην αγορά να εδραιωθεί γύρω από τα τρέχοντα επίπεδα, προτού βάλει πλώρη για νέα υψηλά.

χρηματιστηρίου σε ανεπιτυγήνη αγορά τον Σεπτέμβριο 2026 από τους οίκους S&P, Stoxx και FTSE Russell.

Παράλληλα, ανέφερε πως οι ελληνικές τράπεζες συνεχίζουν να υπεραποδίδουν έναντι των ευρωπαϊκών ομολόγων τους,

αντικατοπτρίζοντας τη συνεχή βελτίωση των θεμελιωδών τους μεγεθών: υψηλή και διατηρήσιμη κερδοφορία και διανομές κερδών καθώς και ισχυρά εποχικά κεφάλαια και ρευστότητα.

Οι αναλυτές της Axia-AF επικεντρώθηκαν στις βασικές γραμ-

μές εσόδων, αναδεικνύοντας ότι η μεταβολή της νομισματικής πολιτικής, με δύο αυξήσεις επιτοκίων εντός του 2026, αναμένεται να ενισχύσει μερικώς τα περιθώρια επιτοκίου (NIM), διαιτηρώντας παράλληλα αμείωτη τη δυναμική της πιστωτικής επέκτασης που βασίζεται σε δομικές τάσεις της οικονομίας.

Την ίδια στιγμή, οι πρόσφατες εξαγορές στον ασφαλιστικό κλάδο σε συνδυασμό με τις θετικές τάσεις στο asset management αναμένεται να επιταχύνουν τη δημιουργία εσόδων από προμήθειες. Οι προτιμώμενες επιλογές του οίκου παραμένουν η Eurobank (τιμή-στόχος 5,30 ευρώ), λόγω γεωγραφικής διαφοροποίησης και ισχυρής κερδοφορίας, και η Τράπεζα Κύπρου (τιμή-στόχος 11,60 ευρώ), λόγω των αναμενόμενων υψηλών διανομών προς τους μετόχους. Για επενδυτές με προτίμηση στις υψηλές μερισματικές αποδόσεις, η Εθνική Τράπεζα (τιμή-στόχος 17,50 ευρώ) αναδεικνύεται ως η ιδανική επιλογή, ενώ η Τράπεζα Πειραιώς (τιμή-στόχος 10,60 ευρώ) είναι η προτιμότερη επιλογή για επενδυτές που επιθυμούν έκθεση στην ελληνική οικονομική ανάπτυξη.

Απώλειες πλιν Λονδίνου στις ευρωπαϊκές αγορές

Με αρνητικό πρόσημο ολοκληρώθηκε η χθεσινή συνεδρίαση για τα περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, καθώς το επενδυτικό κλίμα επιβαρύνθηκε από την έντονη μεταβλητότητα, τις επιφυλάξεις γύρω από τις αποτιμήσεις των εταιρειών τεχνικής νομοσύνης (AI) και τις νέες γεωπολιτικές ανησυχίες στη Μέση Ανατολή. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 υποχώρησε κατά 0,53%, στις 647 μονάδες, ο γερμανικός DAX στη Φρανκφούρτη κατέγραψε σημαντική πτώση 1,27%, στις 25.489 μονάδες, ενώ ο γαλλικός CAC 40 σημείωσε απώλειες 0,51% κλείνοντας στις 8.436 μονάδες.

Αντίθετα, ο λονδρέζικος FTSE 100 διαφοροποιήθηκε από το αρνητικό κλίμα, σημειώνοντας οριακή άνοδο 0,13%, στις 10.665 μονάδες. Η νευρικότητα των επενδυτών, οι οποίοι εμφανίζονται πλέον πιο προσεκτικοί μετά τα πρόσφατα γεγονότα που οδήγησαν τις ευρωπαϊκές σε ιστορικά υψηλά, αντικατοπτρίστηκαν έντονα και στην πορεία του τεχνολογικού κλάδου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτέλεσε η Samsung Electronics, η μετοχή της οποίας έκανε βουτιά σχεδόν 7%. Παρά το γεγονός ότι η νοτιοκορεατική εταιρεία ανακοίνωσε ισχυρά λειτουργικά κέρδη ύψους 58,4 δισ. δολαρίων για το τρίμηνο Απριλίου - Ιουνίου, οι αγορές θορυβήθηκαν από τις ενδείξεις ότι ο ρυθμός των επενδύσεων σε υποδομές τεχνικής νομοσύνης ενδέχεται να επιβραδυνθεί το επόμενο διάστημα.

Στον αντίποδα, θετικά μηνύματα ήρθαν από το μέτωπο της ευρωπαϊκής οικονομίας, με τη βιομηχανική παραγωγή στη Γερμανία να ενισχύεται κατά 0,9% σε μηνιαία βάση τον Μάιο. Η επίδοση αυτή ξεπέρασε τις προβλέψεις των αναλυτών για άνοδο 0,2%, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μηνιαία αύξηση από τον Σεπτέμβριο του 2025. Την ίδια στιγμή, ανοδικές τάσεις επικράτησαν στην αγορά εμπορευμάτων, με το πετρέλαιο Brent να ενισχύεται κατά 2,9%, στα 74,06 δολάρια, και το αμερικανικό αργό WTI να σημειώνει άνοδο 2,8%, στα 70,49 δολάρια. Η άνοδος αυτή αποδίδεται στις νέες επιθέσεις γύρω από τα Σενάριο του Ορμούζ, που αναζωπύρωσαν την ανησυχία για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και τη δημιουργία νέων πληθωριστικών πιέσεων λόγω του ενεργειακού κόστους. Το ενδιαφέρον των επενδυτών, τέλος, στράφηκε στην Τουρκία, όπου ξεκίνησε η συνοδος κορυφής του ΝΑΤΟ, καλιεργώντας προσδοκίες για νέες κρατικές αμυντικές συμβάσεις. Η συνοδος της Αγκυρας θεωρείται η πιο κρίσιμη δοκιμασία μέχρι σήμερα για τη Βορειοατλαντική Συμμαχία. Ο γ.γ. του ΝΑΤΟ Μαρκ Ρούτε καλείται να ισορροπήσει σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό διπλωματικό περιβάλλον, διατηρώντας την ενόπτια των μελών, αποφεύγοντας νέες τριβές με τον πρόεδρο των ΗΠΑ, με φόντο τον πόλεμο στην Ουκρανία καθώς και τις συνεχιζόμενες εκθροπραξίες με το Ιράν.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη			London/Λονδίνο			Zurich/Ζυρίχη			Milano/Μιλάνο			Frankfurt/Φρανκφούρτη			Tokyo/Τόκιο			Paris/Παρίσι				
Εταιρεία	Μετ. %	Χθες	Εταιρεία	Μετ. %	Χθες	Εταιρεία	Μετ. %	Χθες	Εταιρεία	Μετ. %	Χθες	Εταιρεία	Μετ. %	Χθες	Εταιρεία	Μετ. %	Χθες	Εταιρεία	Μετ. %	Χθες		
3M COMPANY/d	-1,39	156,93	ANGLO AMERICAN/d	-4,58	3652,0186	ABB LTD N/d	-4,29	83,36	ENI/d	20,51	20,39	ADIDAS N/d	187,9	2,5	AI/MOTO/d	5831	-4,27	ACCOR/d	49,94	-0,12		
ALCOA CORP/d	-2,87	48,425	A.B.FOOD/d	3,76	1970	BURBERRY GRP/d	1,09	1129,0179	BNP PARIBAS/d	1,15	36,46	AMER EXPRESS C/d	-3,19	351,13	CELESTIS/d	2,36	1,04	ALSTOM/d	15,83	-2,07		
AMGEN/d	0,82	369,47	ADMIRAL GRP/d	0,45	3614	BT GROUP/d	1,68	190,076	ASAHI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	ANTOFAGASTA/d	-3,50	3768,916	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER EXPRESS C/d	-3,19	351,13	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	AVIVA/d	0,03	679,9506	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	ASTRAZENECA/d	1,87	14364	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	BARCLAYS/d	-2,51	523,5126	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	BERKLEY GRHL/d	-0,12	3342	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	BRANDAND/d	2,57	42,25	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	BUNZL/d	0,37	2668	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	BP/d	1,43	476,2469	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	BURBERRY GRP/d	1,09	1129,0179	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18	0,33		
AMGENV/d	0,82	369,47	CELESTIS/d	2,36	1,04	CELESTIS/d	2,36	1,04	ASIAI GROUP HL/d	0,53	1610,5	AMER INTL GROU/d	1,23	81,73	ASML HOLDING/d	7,28	1509,8	AIR LIQUEUR/d	178,18			

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.541,99	2.560,34	-18,35	-0,72%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	6.454,83	6.502,64	-47,81	-0,74%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ENL. GROWTH ΧΑ	16.829,95	16.771,89	58,06	0,35%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	5.110,90	5.135,49	-24,59	-0,48%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.473,21	2.486,72	-13,51	-0,54%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	3.200,28	3.220,05	-19,77	-0,61%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.523,57	1.534,63	-11,06	-0,72%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΧΑ.	573,07	576,30	-3,23	-0,56%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	3.017,60	3.039,74	-22,14	-0,73%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	11.803,40	11.890,83	-87,43	-0,74%
FTSE/Χ.Α. MID CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.653,07	4.681,81	-28,74	-0,61%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	3.501,04	3.524,95	-23,91	-0,68%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	5.116,62	5.153,57	-36,95	-0,72%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.858,86	2.901,58	-42,72	-1,47%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	7.377,29	7.393,69	-16,40	-0,22%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	13.361,54	13.560,07	-198,53	-1,46%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.576,87	5.621,95	-45,08	-0,80%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.950,94	4.966,14	-15,20	-0,31%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	10.949,26	10.853,04	96,22	0,89%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	13.398,27	13.512,51	-114,24	-0,85%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	13.171,04	13.196,21	-25,17	-0,19%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	8.210,51	8.290,52	-80,01	-0,97%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	154.856.398,83
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	109.839.815,20
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	31.942.750,30
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	9.884.903,48
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	9.322.705,67
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	8.804.084,55
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	7.024.929,62
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.953.353,22
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	5.213.856,46
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	3.356.053,79
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2.661.741,75
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	2.546.790,30
ΥΔΡΕΥΣΗ	2.235.980,25
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.916.315,77
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	1.764.285,92
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.559.536,12
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.213.213,21
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.111.911,30
ΤΡΟΦΙΜΑ	924.403,78
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	790.024,11
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	716.679,35
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	496.558,60
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	356.229,38
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΣ	345.742,49
Ε.Ε.Α.Π. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	297.239,02
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	278.451,49
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	267.645,05

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΣΙΔΑΜ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,330	12,02%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	8,880	-4,10%
CPI (ΚΟ)	0,558	5,68%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,353	-2,89%
ΠΑΙΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	0,830	4,27%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,410	-2,82%
KPI - KPI (ΚΟ)	28,400	3,84%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,805	-2,70%
ΕΥΑΘ (ΚΟ)	5,000	3,52%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	23,400	-2,42%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	59,900	2,22%	FRIGGLASS (ΚΟ)	0,325	-2,11%
Υ/ΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	1,465	1,74%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	15,100	-1,95%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	4,760	1,49%	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	4,320	-1,89%
REAL CONSULTING (ΚΟ)	7,480	1,36%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	6,800	-1,73%
ΟΛΘ (ΚΟ)	39,600	1,28%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	15,680	-1,72%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	100.839.222,48
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	53.367.339,57
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	37.169.793,10
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	29.601.865,47
ΔΕΗ (ΚΟ)	28.393.756,64
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	28.233.463,55
METLEN PLC (ΚΟ)	9.884.903,48
ΟΤΕ (ΚΟ)	9.322.705,67
ΑΚΤΟΡ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	7.718.818,40
JUMBO (ΚΟ)	7.024.929,62
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	1,80%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,15%
ΑΤΤΙΚΑ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Μ.Ε. (ΚΟ)	0,76%
ΣΙΔΑΜ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	0,62%
ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	0,58%
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	0,46%
Υ/ΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	0,44%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ)	0,44%
ΕΥΑΘ (ΚΟ)	0,41%
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	0,39%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΕΕ	59,9	2,22%
ΕΥΡΩΒ	4,32	-1,89%
ΕΤΕ	15,68	-1,72%
ΠΕΙΡ	9,28	-1,69%
ΔΕΗ	24,1	-0,41%
ΑΛΦΑ	4,12	-0,94%
MTLN	41,86	-1,37%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	46,92	-0,17%
BOCHGR	9,86	-0,70%
ΟΤΕ	19,5	0,00%
ΜΟΗ	42,58	-1,66%
ΜΠΕΛΑ	23,24	-0,34%
ALWN	14,16	-0,11%
ΤΙΤΣ	51,4	-1,44%
ΟΡΤΙΜΑ	10,35	0,39%
CENER	23,4	-2,42%
ΕΛΠΕ	10,9	-0,91%
ΔΑΑ	10,8	-0,28%
BIO	18,92	-1,36%
AKTR	14,3	-1,38%
CREDIA	1,154	-1,20%
ΛΑΜΔΑ	6,8	-1,73%
ΑΡΑΓΓ	12,8	-0,23%
ΕΥΔΑΠ	11,98	0,84%
ΕΛΧΑ	5,02	0,40%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	250	816	10.462
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	1	5	3.823
FTSE/Χ.Α. Large Cap	249	811	6.639
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.627	34.165	1.831.467
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	23	219	12.583
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	12	60	3.656
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	71	996	123.216
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	78	539	11.451
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	271	10.586	75.932
AUTONELLAS (ΚΟ)	2	10	361
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	138
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	12	61	1.743
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	14	11.100	1.252.782
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0	0	854
CrediaBank (ΚΟ)	5	18	176
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	47	150	4.576
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΩΡ (ΚΟ)	21	1.365	118.900
EUROBANK (ΚΟ)	2	10	1.440
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	29	174	5.720
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	94	1.955	21.325
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	3	8	220
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	25	98	13.382
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	14	46	3.576
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	27	117	5.660
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	83	445	10.256
JUMBO (ΚΟ)	32	168	13.881
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	27	104	7.198
METLEN PLC (ΚΟ)	141	1.208	38.674
MIG (ΚΟ)	178	668	16.388
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0	0	207
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9	17	447
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	53	361	16.573
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	2	6	474
ΟΤΕ (ΚΟ)	5	40	508
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	40
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	227	2.864	45.706
ΔΕΗ (ΚΟ)	74	595	17.450
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	126
ΤΙΤΑΝ (ΚΑ)	10	51	1.890
ΝΙΟΧΑΛΚΟ ΣΑ/ΝΥ (ΚΑ)	36	126	3.958
Δικαιώματα σε Δείκτες	24	453	5.001
FTSE/Χ.Α. Large Cap	24	453	5.001
Δικαιώματα σε Μετοχές	6	90	1.611
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	125
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6	90	405
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	487
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	212
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	0	0	30
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	352
Συνολική Δραστηριότητα	1.907	35.524	1.848.541

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 7 Ιουλίου 2026

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
	ΕΥΡΩΒΚΥ ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ με ΔΨ Κ)	4.3500	4.3500	4.3500	2.0000	2	0.0000	4.3500	4.3500	0.46
	ΤΡΚΗ Bank of Cyprus Holdings Plc	9.9000	9.9800	9.9522	0.3450		9.9100	9.9450	9.9150	-0.85
	ΔΗΕΠ Demetra Holdings Plc (EM)	1.6350	1.6500	1.6425	-0.5770	"1,764"	1.6450	1.6650	1.6500	0.00
	ΑΕΠΕ 7Q Investments Public Limited	0.1200	0.1270	0.1219	0.4480	"5,621"	0.1150	0.1270	0.1250	-1.57
Καταναλωτικά Προϊόντα										
	ΛΟΥΗ LOUIS PLC	0.1010	0.1050	0.1044	0.2500	"29,178"	0.1010	0.1050	0.1050	0.96
Τεχνολογία										
	ΛΟΤΖ LOGICOM PUBLIC LTD	3.2400	3.2800	3.2534	-5.0020	"15,125"	3.2000	3.2600	3.2400	-2.41
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
	ΑΤΑΣ ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.2800	2.3200	2.2822	-1.7790	"3,260"	2.2600	2.3000	2.2800	-0.87
	ΚΩΣΑ ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.3080	0.3080	0.3080	-0.3270	"1,000"	0.3120	0.3300	0.3080	0.00
	ΜΙΝΕ ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0365	0.0410	0.0381	-0.2410	"39,228"	0.0370	0.0410	0.0400	-1.23
	ΑΙΕΠ ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (EM)	0.0705	0.0705	0.0705	-0.0100	"2,750"	0.0705	0.0710	0.0705	0.00
	ΑΚΕΠ "ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (EM, Σ)"						0.0110	0.0000		
	ΓΙΕΠ "UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
	ΕΛΛΗ ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3500	0.3780		
	ΙΝΕΠ INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0.0000	0.0310		
	ΙΣΕΠ "ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (EM, Σ)"						0.0250	0.0000		
	ΚΕΑΕ CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
	ΡΕΕΠ "REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0100		
	ΣΑΕΠ CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0045	0.0045	0.0045	-0.0500	"50,000"	0.0040	0.0050	0.0045	-10.00
	ΦΑΣΤ UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)									

ΑΝΑΛΥΣΗ

Κίνδυνοι από τα εξαντλημένα αποθέματα πετρελαίου

Των ΝΤΙΜΠΡΙ ΖΗΝΤΑΝΙΚΟΦ, ΡΟΜΠΕΡΤ ΧΑΡΒΕΪ και ΑΧΜΑΤ ΓΚΑΝΤΑΡ / REUTERS

Ο κόσμος έχει απορροφήσει με εντυπωσιακή ευκολία την απώλεια ενός και πλέον δισ. βαρελιών πετρελαίου από την έναρξη του πολέμου στο Ιράν, αλλά, με τη μακροπρόθεσμη ειρήνη να είναι ζητούμενο και τα αποθέματα πλέον εξαντλημένα, παραμένει ο κίνδυνος μελλοντικών αυξήσεων στις τιμές. Ο στραγγαλισμός των Στενών του Ορμούζ από την Τεχεράνη σε απάντηση στις επιθέσεις των ΗΠΑ και του Ισραήλ πυροδότησε φόβους για μια καταστροφική παγκόσμια ενεργειακή κρίση.

Η επακόλουθη τετράμηνη σύγκρουση δημιούργησε πράγματι τη μεγαλύτερη ενεργειακή αναστάτωση στην Ιστορία, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας. Στη χειρότερη περίπτωση, η απώλεια εφοδιασμού ήταν 14 εκατ. βαρέλια την ημέρα. Οι ανησυχίες ωστόσο ότι η Ασία και η Ευρώπη θα ξεμεινούν από βενζίνη, γάλα ή καύσιμο αεροσκαφών δεν επιβεβαιώθηκαν ποτέ. Και αφού κορυφώθηκαν γύρω στα 126 δολάρια ανά βαρέλι τον Απρίλιο, εξακολουθούν να είναι περίπου 20 δολάρια χαμηλότερα από το ρεκόρ του 2008. Αυτό υποδηλώνει ότι οι έμποροι θεωρούν την αναστάτωση σοβαρή αλλά διαχειρίσιμη, λένε οι αναλυτές. Από την πετρελαϊκή κρίση της δεκαετίας του 1970, τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας δείχνουν ότι η ένταση του πετρελαίου – ένα μέτρο του ρόλου που διαδραματίζει το πετρέλαιο στην οικονομική δραστηριότητα – έχει μειωθεί κατά περισσότερο από το μισό στις περισσότερες προηγμένες οικονομίες και περίπου κατά 20% στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες. Πέρα από αυτήν τη διαρθρωτική μετατόπιση, ωστόσο, τρεις συγκεκριμένοι παράγοντες ευθύνονται για την αποτροπή του χειρότερου σεναρίου κατά τη διάρκεια της κρίσης του Κόλπου.

Η Σαουδική Αραβία και τα ΗΑΕ βρήκαν εναλλακτικές οδούς εξαγωγής. Η Ασία, με επικεφαλής την Κίνα, περίρισε τις αγορές. Και χώρες σε όλο τον κόσμο πιθανότατα απέσπραν περίπου 1 δισ. βαρέλια πετρελαίου από τα αποθέματά τους, μεταξύ άλλων μέσω μιας απελευθέρωσης

ρεκόρ από τα αποθέματα του ΙΕΑ. Με την υπογραφή των περασμένων μήνα μιας προκαταρκτικής συμφωνίας για τον τερματισμό του πολέμου, υπήρξε μια ταχεία επιστροφή στην κανονικότητα. Στην πραγματικότητα, όμως, λίγα πράγματα είναι όπως ήταν πριν από τον πόλεμο. Ακόμα και όταν η Σαουδική Αραβία, το Κουβέιτ, το Κατάρ, το Ιράκ και το Μπαχρέιν ξαναρχίσουν την παραγωγή και τις εξαγωγές, θα περάσουν χρόνια προτού αποκαταστήσουν πλήρως τις ζημιές στις ενεργειακές υποδομές τους. Ενώ οι τιμές μπορεί να αντανακλούν τις προσδοκίες για ταχεία επιστροφή στα πολυετή επίπεδα εφοδιασμού, τα στοιχεία για την κυκλοφορία δεξαμενόπλοιων μέσω του Ορμούζ μαρτυρούν μια πιο απαισιόδοξη ιστορία.

Και με τον χρόνο να περνάει για την βόμβα εκκεντρική μεταξή Ουάσινγκτον και Τεχεράνης, η πρόδος προς μια τελική συμφωνία για τον τερματισμό του πολέμου είναι οδυνήρα αργή. Εν τω μεταξύ, υπάρχει το γιγαντιαίο έργο της ανασύστασης των παγκόσμιων αποθεμάτων πετρελαίου. Η παγκόσμια οικονομία αντιστάθηκε στο σοκ, σύμφωνα με στοιχεία του ΙΕΑ, εξαντλώντας τα ίδια τα αποθέματα ασφαλείας που είχαν σχεδιαστεί για να την προσταύσουν από κρίσεις εφοδιασμού. Αυτού του είδους η αστάθεια όμως είναι διαπανρή. Κάθε αύξηση 5 δολαρίων στις τιμές του πετρελαίου προσθέτει περίπου 190 δισ. δολάρια σε ετήσιο κόστος στην παγκόσμια οικονομία, σύμφωνα με υπολογισμούς του Reuters. Πριν από τη σύγκρουση, η ΕΚΤ είχε εκτιμήσει τις τιμές του πετρελαίου για το 2027-2028 στα 63 έως 64 δολάρια ανά βαρέλι, τιμή που έχει πλέον αυξηθεί σε έναν μέσο όρο 65 έως 75 δολαρίων. Με τις τρέχουσες τιμές του Brent, πιθανότατα θα κόστιζε περισσότερα από 70 δισ. δολάρια ώστε να αντικατασταθούν τα αποθέματα που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον μετριασμό των απωλειών εφοδιασμού από τον πόλεμο του Ιράν. Αλλά μέχρι να γίνει αυτό, ο κόσμος θα λειτουργεί χωρίς δίκτυ ασφαλείας σε ένα περιβάλλον γεμάτο αβεβαιότητα.

Πτώση κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Πτώση κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 312,27 μονάδες, σημειώνοντας ζημιές της τάξης του 0,21%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €10.619,52.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 183,72 μονάδες, καταγράφοντας ζημιές σε ποσοστό 0,21%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, Ζημιές κατέγραψε μόνο η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 0,34%.

Αντίθετα, κέρδη παρουσίασε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,08%, ενώ οι δείκτες των Επενδυτικών Εταιρειών και των Ξενοδοχείων δεν παρουσίασαν μεταβολή.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό εν-

διαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Δήμητρα Επενδυτική με €74.547,92 (τιμή κλεισίματος €9,96 – άνοδος 1,07%), της Logicom με €49.207,50 (τιμή κλεισίματος €3,24 – πτώση 2,41%), της Τοιμεντοποιίας Βασιλικού με €21.187,50 (τιμή κλεισίματος €5,30 – άνοδος 0,95%) της Τράπεζας Κύπρου με €17.555,71 (τιμή κλεισίματος €9,91 – πτώση 0,85%) και της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €8.769,22 (τιμή κλεισίματος €1,33 – άνοδος 0,38%).

Από τις μετοχές που έτχχαν διαπραγματεύσει, 7 κινήθηκαν ανοδικά, 8 καθοδικά, ενώ 5 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 133.

Ρωσία και Ιράν παρακάμπτουν τις κυρώσεις με κρυπτονομίσματα

Στα 100 δισ. δολ. οι συναλλαγές με tokens το 2025 από κράτη υπό αυστηρή εποπτεία

Μία πρωτοφανή πρόκληση αντιμετωπίζει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, που βασίζεται παραδοσιακά στην κυριαρχία των κεντρικών τραπεζών και του δικτύου διατραπεζικών επικοινωνιών (SWIFT) που συνδέει πάνω από 11.000 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε περισσότερες από 200 χώρες. Σύμφωνα με τη Wall Street Journal, χώρες που τελούν υπό αυστηρό καθυστάθως διεθνών κυρώσεων, όπως η Ρωσία, το Ιράν και η Βόρεια Κορέα, έχουν αναπτύξει εξελιγμένα, πολυεπίπεδα δίκτυα χρήσης ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων, δημιουργώντας ένα εναλλακτικό κανάλι ροής κεφαλαίων που διαφεύγει σε μεγάλο βαθμό από τη δυτική εποπτεία.

Σύμφωνα με στοιχεία εταιρειών ανάλυσης δεδομένων blockchain, όπως η Chainalysis, οι διευθύνσεις κρυπτονομισμάτων που συνδέονται με ονόματα υπό κυρώσεις διαχειρίστηκαν το 2025 κεφάλαια ύψους περίπου 100 δισ. δολαρίων. Το μέγεθος αυτό αντανακλά μια εκπληκτική αύξηση, καθώς είναι σχεδόν οκταπλάσιο από το αντίστοιχο ποσό του 2024, αποδεικνύοντας ότι η χρήση των συγκεκριμένων τεχνολογιών δεν αποτελεί πλέον μεμονωμένη πρακτική, αλλά δομικό στοιχείο της οικονομικής στρατηγικής που εφαρμόζουν τα λεγόμενα «κράτη-παρίες» για να εκτελούν συναλλαγές κάτω από τα ραντάρ της Δύσης. Οι εν λόγω χώρες αναπτύσσουν πλέον τα δικά τους ψηφιακά νομίσματα (tokens) και τα δικά τους εγχώρια ανταλλακτάρια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η κοινή πρωτοβουλία της ρωσικής κρατικής Promsvyazbank, η οποία εξυμ-

Πρόσφατες δικαστικές υποθέσεις στις ΗΠΑ κατέδειξαν πως κεφάλαια ρωσικών βιομηχανικών κολοσσών, όπως η Rosatom, μετατράπηκαν σε κρυπτονομίσματα και διοικετέθηκαν σε αμερικανικές τράπεζες, επιτρέποντας την αγορά ελεγχόμενων τεχνολογικών εξαρτημάτων και τη μεταφορά τους στην Ασία.

ρετει τον αμυντικό τομέα της Μόσχας, και εταιρείες συμφερόντων του Μολδαβού ολιγάρχη Ιλάν Σορ για τη δημιουργία του ψηφιακού νομίσματος A7A5. Το συγκεκριμένο token, το οποίο είναι συνδεδεμένο με το ρωσικό ρουβλί, επιτρέπει στους χρήστες να μετατρέψουν εγχώρια κεφάλαια σε διεθνώς εμπορεύσιμα stablecoins, όπως το Tether, παρακάμπτοντας τους περιορισμούς στη μεταφορά ρουβλίων στο εξωτερικό. Μόνο το A7A5 εκτιμάται ότι επεξεργάστηκε συναλλαγές άνω των 90 δισ. δολαρίων κατά το 2025.

Στο Ιράν, η πίεση στο εθνικό νόμισμα και ο αποκλεισμός από τις διεθνείς αγορές οδήγησαν στην εμφάνιση δεκάδων τοπικών ανταλλακτάρων κρυπτονομισμάτων. Ενώ οι πλατφόρμες αυτές εξυμπερνεύουν και τους απλούς πολίτες που αναζητούν προστασία

από τον πληθωρισμό, οι δυτικές αρχές επισμαίνουν ότι το Σώμα των Φρουρών της Ισλαμικής Επανάστασης τις αξιοποιεί για να εισπράττει έσοδα από τις πωλσεις πετρελαίου, κυρίως προς την Κίνα. Η Βόρεια Κορέα από την πλευρά της επικεντρώνεται στην απόκτηση ψηφιακών πόρων μέσω συντονισμένων κυβερνοεπιθέσεων, χρησιμοποιώντας στη συνέχεια τα έσοδα για την προμήθεια καυσίμων και στρατιωτικού εξοπλισμού. Η «χρησιμότητα» αυτών των παράλληλων δικτύων αποτυπώνεται άμεσα στην τροφοδία των αμυντικών βιομηχανιών. Αναλυτές έχουν εντοπίσει πληθώρα με Κινέζους προμηθευτές μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones) που εκτελούνται μέσω της μετατροπής ρωσικών ψηφιακών τίτλων σε σταθερά νομίσματα (stablecoins). Παρά-

λλα, τα κρυπτονομίσματα χρησιμοποιούνται για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων του λαθροεμπορίου πετρελαίου, όπως η καταβολή μισθών σε πληρώματα δεξαμενόπλοιων. Η παράκαμψη των περιορισμών εκτείνεται μάλιστα και στην απόκτηση δυτικών τεχνολογιών υψηλής αιχμής. Πρόσφατες δικαστικές υποθέσεις στις ΗΠΑ κατέδειξαν πως κεφάλαια ρωσικών βιομηχανικών κολοσσών, όπως η Rosatom, μετατράπηκαν σε κρυπτονομίσματα και διοικετέθηκαν σε αμερικανικές τράπεζες, επιτρέποντας την αγορά ελεγχόμενων τεχνολογικών εξαρτημάτων και τη μεταφορά τους στην Ασία, εκτός του πεδίου ορατότητας των ελεγκτικών μηχανισμών.

Οι προσπάθειες των δυτικών κυβερνήσεων να αναχαιτίσουν αυτές τις ροές προσκρούουν

στην ίδια τη φύση της τεχνολογίας blockchain. Η ανωνυμία που παρέχουν τα ψηφιακά νομίσματα, τα οποία ανανηρίζονται μόνο μέσω αριθμών και κωδικών, και η απουσία ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου καθιστούν τον εντοπισμό των πραγματικών δικαιοκτών εξαιρετικά δύσκολο. Ακόμη και όταν το υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ ή οι βρετανικές αρχές επιβάλλουν κυρώσεις σε μεγάλα ανταλλακτάρια – όπως η ιρανική Nobitex ή η πλατφόρμα HTX – η υποκειμενική αρχιτεκτονική παραμένει άθικτη. Και αυτό γιατί η αγορά προσαρμόζεται γρήγορα, μετατοπίζοντας τον όγκο των συναλλαγών σε μικρότερους, λιγότερο ορατούς κόμβους.

Η Μόσχα, μέσω του εκπροσώπου του Κρεμλίνο Ντιμίτρι Πεσκόφ, χαρακτηρίζει τις δυτικές κυρώσεις παράνομες και επιβεβαιώνει την ανάπτυξη εναλλακτικών μηχανισμών για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της οικονομίας της, η Πιονιγίνγκ αρνείται τις κατηγορίες περί κυβερνοεγκλήματος, αποδίδοντας τις σε εχθρική πολιτική των ΗΠΑ, ενώ τα ιρανικά ανταλλακτάρια υποστηρίζουν ότι η δραστηριότητα τους περιορίζεται στην εξυπηρέτηση του εγχώριου πληθυσμού. Οι Δυτικοί αξιωματούχοι πάλι αγωνίζονται να συμβαδίσουν με την κρυπτογράφηση που γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλής για την αποφυγή κυρώσεων. Παρόλο που οι ΗΠΑ έχουν προσωρινά άρει τις κυρώσεις στο ιρανικό πετρέλαιο καθώς διαπραγματεύονται μια μόνιμη ειρηνευτική συμφωνία με την Τεχεράνη, εξακολουθούν να θεωρούν τις κυρώσεις βασικό εργαλείο για την άσκηση πίεσης σε αντιπάλους παγκοσμίως.

Εταιρείες ξαναπροσλαμβάνουν όσους απέλυσαν λόγω AI

Η στρατηγική «τεχνολογία αντί ανθρώπων» μπορεί να αποδειχθεί ακριβότερη

Η συζήτηση για την τεχνητή νοημοσύνη περνάει πλέον από τη φάση του ενθουσιασμού στη φάση του «λογαριασμού». Ενώ οι αγορές παραμένουν ενθουσιασμένες με τις προοπτικές της AI, επιχειρήσεις που έσπευσαν να αντικαταστήσουν εργαζομένους με αυτοματοποιημένα συστήματα διαπιστώνουν ότι η τεχνολογία, από μόνη της, δεν αρκεί.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Ford, η οποία, σύμφωνα με το CNBC, επαναπροσλάμβανε εκατοντάδες έμπειρους μηχανικούς προκειμένου να αντιμετωπίσει ζητήματα ποιότητας που τα αυτοματοποιημένα συστήματα δεν κατάφεραν να διαχειριστούν. Όπως ανέφερε ο Τσαρλς Πουν, αντιπρόεδρος μηχανικής υλικού οχημάτων της εταιρείας, η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο, αλλά η αποτελεσματικότητά της εξαρτάται από τα δεδομένα με τα οποία εκπαιδεύεται. Με άλλα λόγια, η AI δεν είναι μαγικό ραβδί. Είναι εργαλείο. Και, όπως όλα τα εργαλεία, χρειάζεται ανθρώπους που ξέρουν πότε, πώς και γιατί να το χρησιμοποιήσουν.

Η Ford δεν είναι η μόνη εταιρεία που αναγκάζεται να αναθεωρήσει τη στρατηγική της. Η Commonwealth Bank of Australia

είχε προχωρήσει πέρυσι σε απολύσεις άνω των 40 εργαζομένων στην εξυπηρέτηση πελατών, αντικαθιστώντας τους με AI voice bot. Το αποτέλεσμα, όμως, δεν ήταν αυτό που περίμενε η τράπεζα.

Το σύστημα δεν κατάφερε να ανταποκριθεί στον όγκο και στην πολυπλοκότητα των αιτημάτων, οι κλήσεις αυξήθηκαν και η CBA οδηγήθηκε τελικά σε αναδιπλώση. Η ίδια η τράπεζα παραδέχθηκε, σύμφωνα με το ABC, ότι δεν είχε αξιολογήσει επαρκώς όλες τις επιχειρησιακές παραμέτρους πριν ανακοινώσει τις περικοπές θέσεων. Ανάλογη είναι και η περίπτωση της IBM. Η εταιρεία είχε αντικαταστήσει σημαντικό μέρος των λειτουργιών ανθρώπινου δυναμικού με AI, το οποίο διαχειριζόταν περίπου το 94% των τυπικών αιτημάτων. Το πρόβλημα βρισκόταν στο υπόλοιπο 6%: πιο σύνθετα ζητήματα, περιπτώσεις με ηθικές διαστάσεις και αιτήματα που απαιτούσαν ανθρώπινη κρίση. Η IBM ανακοίνωσε στη συνέχεια ότι σχεδιάζει να τριπλασιάσει τις προσλήψεις εργαζομένων στις ΗΠΑ μέσα στο 2026. Όπως σημείωσε ο επικεφαλής ανθρώπινου δυναμικού της εταιρείας Νικλ Λαμμόρ, εάν οι επιχειρήσεις σταματήσουν να επενδύουν σε νέους εργαζομένους, σε λίγα χρόνια δεν

Το πρόβλημα είναι απλό, αλλά όχι βολικό για τις εταιρείες: όταν τα αποτελέσματα της τεχνητής νοημοσύνης είναι ακριβή ή δύσκολο να εφαρμοστούν στην πράξη, απαιτείται ανθρώπινη εποπτεία. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε διπλή δουλειά, πιο αργές αποφάσεις και μικρότερα κέρδη παραγωγικότητας από αυτά που είχαν υπολογιστεί.

θα υπάρχει δεξαμενή ταλέντων. Τα παραδείγματα αυτά ενισχύουν την άποψη ότι η στρατηγική «τεχνολογία αντί ανθρώπων» μπορεί να αποδειχθεί ακριβότερη από όσο φαίνεται αρχικά. Εκθέσει της Intuition Labs επισημαίνει ότι οι εταιρείες που προϋπολόγισαν την τεχνολογία ως υποκατάστατο

των ανθρώπινων εργασιών, χωρίς να επενδύσουν στην εκπαίδευση και στην αναβάθμιση δεξιοτήτων των εργαζομένων τους, βρέθηκαν με ομάδες που δεν ήταν έτοιμες να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά την AI.

Αντίστοιχα, σύμφωνα με έκθεση της Orgvue, το 39% των επι-

χειρηματικών ηγετών προχώρησε σε απολύσεις λόγω εφαρμογής AI. Από αυτούς, το 55% παραδέχθηκε εκ των υστέρων ότι έγιναν λάθος επιλογές στις συγκεκριμένες περικοπές.

Το πρόβλημα είναι απλό, αλλά όχι βολικό για τις εταιρείες: όταν τα αποτελέσματα της τεχνητής νοημοσύνης είναι ασυνεπή, ακριβή ή δύσκολο να εφαρμοστούν στην πράξη, απαιτείται ανθρώπινη εποπτεία. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε διπλή δουλειά, πιο αργές αποφάσεις και μικρότερα κέρδη παραγωγικότητας από αυτά που είχαν υπολογιστεί.

Στοιχεία της Robert Half που επικαλείται το CNBC δείχνουν ότι το 32% των υπεύθυνων προσλήψεων στις ΗΠΑ δήλωσε πως κατήργησε θέσεις εργασίας κυρίως λόγω AI και στη συνέχεια προχώρησε σε επαναπροσλήψη για την ίδια ή παρόμοια θέση.

Η εικόνα που διαμορφώνεται δεν δείχνει εγκατάλειψη της τεχνητής νοημοσύνης. Δείχνει, όμως, διόρθωση υπερβολών. Οι εταιρείες δεν γυρίζουν την πλάτη στην AI, αλλά αρχίζουν να αντιλαμβάνονται ότι η μεγαλύτερη αξία δεν βρίσκεται στην πλήρη αντικατάσταση της ανθρώπινης εργασίας, αλλά στη συνεργασία ανθρώπου και μηχανής.

Deloitte.
Together makes progress

2026 Gen Z and Millennial Survey
Progress on their own terms

